

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

69'uncu Birleşim
14 Şubat 2017 Salı

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve trnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

II.- GELEN KÂĞITLAR

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALAR

- 1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, 14 Şubat Sevgililer Günü'nü kutladığına ilişkin konuşması
- 2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, Başkanlık Divanı olarak şehit düşen askerlere Allah'tan rahmet dilediklerine ve Hızır orucu tutan vatandaşların ibadetlerinin Hak katında kabulünü dilediğine ilişkin konuşması
- 3.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, Vakfikebir'in düşman işgalinden kurtuluşunun 99'uncu yıl dönümüne ilişkin konuşması
- 4.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, bütün özgürlüklerin devletin ve Anayasa'nın güvencesi altında olduğuna kişilerin yaşam tarzlarına yönelik saldırıları kınadığına ilişkin konuşması
- 5.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, Alman bilim adamı Profesör Ernst Hirsch'i saygıyla andığına ilişkin konuşması
- 6.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, Bursa Milletvekili Orhan Sarıbal'a babasının vefatı nedeniyle başsağlığı dileğinde bulunduğuna ilişkin konuşması

- 7.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'e bacanağının vefatı nedeniyle başsağlığı dileğinde bulunduğuna ilişkin konuşması

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

- 1.- İzmir Milletvekili Müslüm Doğan'ın, Hızır orucuna ilişkin gündem dışı konuşması
- 2.- Erzincan Milletvekili Serkan Bayram'ın, 13 Şubat Erzincan'ın düşman işgalinden kurtuluşunun 99'uncu yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması
- 3.- Balıkesir Milletvekili Namık Havutça'nın, Balıkesir ilinin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

V.- AÇIKLAMALAR

- 1.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Hızır oruçlarının kabul olmasını dilediğine ve Niğde'nin bazı ilçelerinde patates üreticilerine teşvik ve destek verilmesi konusunda Hükümetin harekete geçmesini istediğine ilişkin açıklaması
- 2.- Kocaeli Milletvekili Fatma Kaplan Hürriyet'in, iktidarın referandumda "evet" diyecek vatandaşları terörist ve darbeci ilan etmesine ve "hayır" diyecek olmalarının nedenlerine ilişkin açıklaması
- 3.- Uşak Milletvekili Özkan Yalım'ın, Uşak'ın Eşme ilçesi ve köylerindeki tütün üreticilerinin mağduriyetlerine ve muhtarların sorunlarına ilişkin açıklaması
- 4.- Kayseri Milletvekili Çetin Arık'ın, bu vatan çocuklarının Suriye topraklarında şehit olduğuna, Suriyelilerce öldürülen vatandaşlar olduğuna ve sorumluları hamaset nutuklarını bırakıp Türkiye'yi düşürdükleri bu durumun hesabını vermeye davet ettiğine ilişkin açıklaması
- 5.- Samsun Milletvekili Kemal Zeybek'in, AKP'nin uluslararası tekelleri sermayenin baskısıyla ülkedeki tütün üretimini engellediğine ve 2017 yılında tütün üretiminin millî ürünler arasından kaldırılarak alan bazlı tarım desteğinin tamamen kesildiğine ilişkin açıklaması
- 6.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, referandum öncesi "evet"çi ve "hayır"çılar arasında toplumsal kutuplaşma yaratılmaya çalışıldığına ve "hayır" oyu vereceğini söylediği için işinden kovulan İrfan Değirmenci'nin yanında olduklarına ilişkin açıklaması
- 7.- İstanbul Milletvekili Selina Doğan'ın, Freemuse tarafından hazırlanan "Art Under Threat" adlı raporda Türkiye'nin sanatçılara yönelik ciddi hak ihlallerinin yaşandığı ülkeler arasında 2'nci sırada yer aldığına ilişkin açıklaması
- 8.- Çanakkale Milletvekili Muharrem Erkek'in, Hızır orucu tutanların oruçlarının kabul olmasını dilediğine ve 14 Şubat Sevgililer Günü'ne ilişkin açıklaması
- 9.- Bursa Milletvekili Lale Karabıyık'ın, 14 Şubat Sevgililer Günü'nü kutladığına ve sosyal medya hesaplarında siyaset yaparak görüşlerini açıklayan rektörleri kınadığına ilişkin açıklaması
- 10.- Mersin Milletvekili Serdal Kuyucuoğlu'nun, referandum süreci başlamadan halkı ayırıştırma ve bölme siyasetinin başladığına ilişkin açıklaması
- 11.- Şanlıurfa Milletvekili Kemalettin Yılmaztekin'in, İstanbul Maltepe'de başörtülü genç bir kıza minibüste yapılan aşağılık saldırıyı kınadığına ilişkin açıklaması
- 12.- Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç'ın, sevginin Yüce Allah'ın en büyük lütfu olduğuna ve sevgide de nefrette de dengeli olunması gerektiğine ilişkin açıklaması
- 13.- Trabzon Milletvekili Muhammet Balta'nın, Vakfikebir'in düşman işgalinden kurtuluşunun 99'uncu yıl dönümüne ve 14 Şubat Sevgililer Günü'nü kutladığına ilişkin açıklaması
- 14.- Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir'in, Erzurum'da 2017 Avrupa Gençlik Kış Oyunları Festivali yapılmasına ve yeni hedeflerinin dünya kış oyunları olduğuna ilişkin açıklaması

15.- Giresun Milletvekili Bülent Yener Bektaşoğlu'nun, Fırat Kalkanı operasyonunda 67'nci şehit Teğmen Furkan Yayla'ya Allah'tan rahmet dilediğine ve ülkede yaşayan Suriyelilerin askere alınmalarını sağlayacak bir düzenleme düşünüldüğü düşünülmediğini öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

16.- Adana Milletvekili İbrahim Özdiş'in, kendisinden olmayı ötekileştiren, terörist ilan eden siyaset anlayışının tarihe kara bir leke olarak kaydedileceğine ilişkin açıklaması

17.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, 14 Şubat Sevgililer Günü'nü kutladığına, 13 Şubat Erzincan'ın, 14 Şubat Vakıfkebir ve Beşikdüzü ilçelerinin Ermeni ve Rus işgalinden kurtuluşlarının 99'uncu, 14 Şubat Bahtiyar Vahapzade'nin vefatının 8'inci yıl dönümlerine, 20 bin öğretmen atamasının mevcut ihtiyacı karşılamaktan çok uzak olduğuna, eğitimde planlama hatalarının yapılmaması gerektiğine ve öğretmen alımlarındaki mülakat sistemiyle ilgili ciddi şikâyetler olduğuna ilişkin açıklaması

18.- İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, siyasi operasyonlarla HDP'nin pek çok üye ve çalışanının gözaltına alındığına, bu durumun referandum çalışmalarına karşı yürütülen açık bir seçim kampanyası olduğunu düşündüklerine, 13 Şubat Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonunun 50'inci kuruluş yıl dönümüne ve Sevgililer Günü'nün ancak kadınların özgür olması hâlinde kutlanabilecek bir gün olduğuna ilişkin açıklaması

19.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, 14 Şubat Sevgililer Günü'nü kutladığına, 13 Şubat Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonunun 50'inci kuruluş yıl dönümüne, 14 Şubat 1909'da Türkiye'de ilk güven oylaması yapılarak Kâmil Paşa kabinesinin düşürülmesinin yıl dönümüne ilişkin açıklaması

20.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, şehitlere Allah'tan rahmet dilediğine, minibüste nefret söylemleri eşliğinde bir kişinin saldırısına uğrayan Fatma Dilara Aslıhan'a geçmiş olsun dileğinde bulunduğu ve yargı sürecinin takipçisi olacaklarına, 14 Şubat Sevgililer Günü'nü kutladığına ve Çanakkale Ayvacı'ya meydana gelen deprem sonrası yapılan çalışmalara ilişkin açıklaması

21.- İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, Maltepe'de başörtülü bir genç kıza yapılan saldırıyı şiddetle kınadığına ve kadınların kendi kıyafetleri, kendi kimlikleri, bedenleri konusunda karar hakkının kendilerinde olduğuna ilişkin açıklaması

22.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, çocuk hakları konusunda daimî bir komisyon kurulması gerektiğine ilişkin açıklaması

23.- İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, çocuk hakları konusunda daimî bir komisyon kurulması gerektiğine ilişkin açıklaması

24.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, çocuk hakları konusunda daimî bir komisyon kurulması gerektiğine ilişkin açıklaması

25.- Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç'un, çocuk hakları konusunda daimî bir komisyon kurulması gerektiğine ilişkin açıklaması

26.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Bursa Milletvekili Orhan Sarıbal'a babasının vefatı nedeniyle başsağlığı dileğinde bulunduğu ilişkin açıklaması

27.- Millî Eğitim Bakanı İsmet Yılmaz'ın, Bursa Milletvekili Orhan Sarıbal'a babasının vefatı nedeniyle başsağlığı dileğinde bulunduğu ilişkin açıklaması

28.- İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, babasının vefatı nedeniyle Bursa Milletvekili Orhan Sarıbal ile bacanağının vefatı nedeniyle Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'e başsağlığı dileğinde bulunduğu ilişkin açıklaması

29.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, babasının vefatı nedeniyle Bursa Milletvekili Orhan Sarıbal ile bacanağının vefatı nedeniyle Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'e başsağlığı dileğinde bulunduğu ilişkin açıklaması

30.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, babasının vefatı nedeniyle Bursa Milletvekili Orhan Sarıbal ile bacanağının vefatı nedeniyle Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'e başsağlığı dileğinde bulunduğu ilişkin açıklaması

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Meclis Araştırması Önergeleri

1.- Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu ve 24 milletvekilinin, Kırklareli ilinin ekonomik, kültür, tarım ve turizm sektörlerindeki sorunlarının ve Kırklareli'deki plansız sanayileşmenin çevreye verdiği zararların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/462)

2.- Ordu Milletvekili Seyit Torun ve 23 milletvekilinin, kırmızı et sektöründeki sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/463)

3.- Şırnak Milletvekili Faysal Sarıyıldız ve 22 milletvekilinin, kamuoyunda "Cizre'nin Madımak'ı" olarak tanımlanan olayın araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/464)

B) Tezkereler

1.- Başbakanlığın, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uluslararası Kurak Alanlar Tarımsal Araştırma Merkezi Arasında Yapılan İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı'nın (1/569) Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 75'inci maddesine göre geri gönderilmesine ilişkin tezkeresi (3/914)

2.- (10/392) esas numaralı Meclis Araştırması Komisyonu Geçici Başkanlığının, Komisyonun, başkan, başkan vekili, sözcü ve kâtip üye seçimini yaptığına ilişkin tezkeresi (3/915)

C) Önergeler

1.- Mersin Milletvekili Serdal Kuyucuoğlu'nun (2/1072) esas numaralı 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/84)

2.- Başkanlıkça, Sakarya Milletvekili Zihni Açıba'nın Başkanlık Divanı üyeliğinden istifasına ilişkin yazısının 13/2/2017 tarihinde Başkanlığa ulaştığına ilişkin önerge yazısı (4/85)

VII.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önergeleri

1.- HDP Grubunun, 14/2/2017 tarihinde Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir tarafından, Türkiye'de acil çözüm bulunması gereken yakıcı bir konu hale gelmiş çocuk istismarını önlemek ve çocuk haklarını korumak amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun bilgisine sunulmak üzere bekleyen diğer önergelerin önüne alınarak 14 Şubat 2017 Salı günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

2.- CHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin "Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler" kısmında yer alan, öğretmenlerin ve öğretmenlik mesleğinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla verilmiş olan (10/59) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin görüşmelerinin Genel Kurulun 14 Şubat 2017 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

3.- AK PARTİ Grubunun, gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında bulunan 269, 431 ve 94 sıra sayılı Kanun Tasarılarının bu kısmın sırasıyla 3, 4 ve 5'inci sıralarına alınmasına ve diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine; Genel Kurulun 1 Mart 2017 Çarşamba günü (dâhil) ile 12 Nisan 2017 Çarşamba günleri (dâhil) arasındaki Salı ve Çarşamba günkü

birleşimlerinde sözlü sorular ve diğer denetim konularının görüşülmeyle gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında yer alan işlerin görüşülmesine ilişkin önerisi

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

- 1.- Balıkesir Milletvekili Namık Havutça'nın, Kocaeli Milletvekili Mehmet Akif Yılmaz'ın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması
- 2.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Ankara Milletvekili Levent Gök'ün AK PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

IX.- SEÇİMLER

A) Başkanlık Divanında Açık Bulunan Üyeliklere Seçim

1.- Başkanlık divanında boş bulunan kâtip üyeliğe seçim

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Tasarı ve Teklifleri

- 1.- Türkiye Cumhuriyeti ile Rusya Federasyonu Arasında Cezai Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma ve Suçluların İadesi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/650) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 439)
- 2.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti Topraklarında Bulunan Rus Defin Yerleri ile Rusya Federasyonu Topraklarında Bulunan Türk Defin Yerleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/656) ile Dışişleri Komisyonu ve Milli Savunma Komisyonu Raporları (S. Sayısı: 440)
- 3.- Antarktika Andlaşması Çevre Koruma Protokolüne Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/592) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (S. Sayısı: 269)
- 4.- Türkiye Cumhuriyeti ile Singapur Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/757) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 431)
- 5.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Dominik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/377) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 94)
- 6.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/682) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 340)
- 7.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür, Eğitim, Bilim, Basın-Yayın, Gençlik ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/342) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 39)
- 8.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/339) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 250)
- 9.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/583) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (S. Sayısı: 302)
- 10.- Türkiye Cumhuriyeti ile Afganistan İslam Cumhuriyeti Arasında Stratejik Ortaklık ve Dostluk Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/325) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 24)
- 11.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/454) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 116)
- 12.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/350) ile Milli Savunma ve Dışişleri Komisyonu Raporları (S. Sayısı: 138)
- 13.- Türkiye Cumhuriyeti ile Faroe Adaları ile İlgili Olarak Danimarka Krallığı Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/585) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 285)
- 14.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Afganistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Habibe Kadiri Kız Okullarının Kuruluşu ve Faaliyetlerine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/415) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 390)
- 15.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İmzalanan 14 Şubat 2011 Tarihli Kapıköy ve Razi Kara Hudut Kapılarının Ortak Kullanımına Dair Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapan Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Hakkında Kanun Tasarısı (1/570) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 356)
- 16.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İmzalanan 22 Mart 2010 Tarihli Esendere ve Sero Kara Hudut Kapılarının Ortak Kullanımına Dair Anlaşmada Değişiklik Yapan Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Hakkında Kanun Tasarısı (1/571) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 357)
- 17.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallık Hükümeti Arasında Savunma Sanayi Alanında İşbirliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Hakkında Kanun Tasarısı (1/510) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 169)
- 18.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/627) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 195)
- 19.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/446) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 109)
- 20.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye-İran Hududunda Yeni Kara Hudut Kapılarının Açılmasına Dair Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/455) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 355)

XI.- OYLAMALAR

- 1.- (S. Sayısı: 440) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti Topraklarında Bulunan Rus Defin Yerleri ile Rusya Federasyonu Topraklarında Bulunan Türk Defin Yerleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı'nın oylaması
- 2.- (S. Sayısı: 269) Antarktika Andlaşması Çevre Koruma Protokolüne Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı'nın oylaması
- 3.- (S. Sayısı: 431) Türkiye Cumhuriyeti ile Singapur Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı'nın oylaması
- 4.- (S. Sayısı: 94) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Dominik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı'nın oylaması
- 5.- (S. Sayısı: 340) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı'nın oylaması
- 6.- (S. Sayısı: 39) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür, Eğitim, Bilim, Basın-Yayın, Gençlik ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı'nın oylaması

7.- (S. Sayısı: 250) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı'nın oylaması

8.- (S. Sayısı: 302) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı'nın oylaması

9.- (S. Sayısı: 138) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı'nın oylaması

10.- (S. Sayısı: 285) Türkiye Cumhuriyeti ile Faroe Adaları ile İlgili Olarak Danimarka Krallığı Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı'nın oylaması

11.- (S. Sayısı:356) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İmzalanan 14 Şubat 2011 Tarihli Kapıköy ve Razi Kara Hudut Kapılarının Ortak Kullanımına Dair Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapan Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı'nın oylaması

12.- (S. Sayısı: 357) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İmzalanan 22 Mart 2010 Tarihli Esendere ve Sero Kara Hudut Kapılarının Ortak Kullanımına Dair Anlaşmada Değişiklik Yapan Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı'nın oylaması

13.- (S. Sayısı: 169) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallık Hükümeti Arasında Savunma Sanayi Alanında İşbirliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı'nın oylaması

14.- (S. Sayısı: 195) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı'nın oylaması

15.- (S. Sayısı: 109) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı'nın oylaması

XII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Giresun Milletvekili Bülent Yener Bektaşoğlu'nun, fındık, çay, şeker ve antep fıstığı ithalatının gerekçelerine ve etkilerine ilişkin sorusu ve Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci'nin cevabı (7/10090)

2.- İstanbul Milletvekili Oğuz Kaan Salıcı'nın, 2 Aralık 2016 tarihinden itibaren döviz bozduran vatandaşlara ilişkin sorusu ve Başbakan Yardımcısı Mehmet Şimşek'in cevabı (7/10496)

3.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Yardımcı Hizmetler Sınıfının kaldırılarak çalışanların Genel İdare Hizmetleri Sınıfına alınmasına yönelik bir düzenleme yapılıp yapılmayacağına ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Mehmet Müezzinoğlu'nun cevabı (7/10506)

4.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, kamuda farklı istihdam uygulamalarının kaldırılmasına yönelik bir çalışma yapılıp yapılmadığına ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Mehmet Müezzinoğlu'nun cevabı (7/10509)

5.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, İşsizlik Sigortası Fonu'na ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Mehmet Müezzinoğlu'nun cevabı (7/10512)

6.- İzmir Milletvekili Ali Yiğit'in, özel istihdam bürolarına ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Mehmet Müezzinoğlu'nun cevabı (7/10514)

7.- Uşak Milletvekili Özkan Yalım'ın, Muğla'dan Bitlis'e yapılan bir görevlendirmeye ve mobbing iddialarına ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Mehmet Müezzinoğlu'nun cevabı (7/10667)

8.- Edirne Milletvekili Erdin Bircan'ın, Edirne'de ve Türkiye genelinde 2010-2016 yılları arasında İŞKUR'a başvuru yapan ve İŞKUR aracılığıyla iş bulan kişilere, işsizlik sigortasından yararlanmak için başvuranlara ve yararlananlara ve işsizlik oranlarına ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Mehmet Müezzinoğlu'nun cevabı (7/10668)

9.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, sosyal medya paylaşımları sebebiyle hakkında işlem yapılan kurum personeline ilişkin sorusu ve Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci'nin cevabı (7/10771)

10.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlarca Adıyaman'a yönelik hizmetler için ayrılan ödeneklere ilişkin sorusu ve Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci'nin cevabı (7/10851)

11.- Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın, bir devlet bankası tarafından yapılan borç yapılandırma işlemlerine ilişkin sorusu ve Başbakan Yardımcısı Mehmet Şimşek'in cevabı (7/10910)

12.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, toplum yararına programlar (TYP) kapsamında istihdam edilenlere ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Mehmet Müezzinoğlu'nun cevabı (7/10925)

13.- Ağrı Milletvekili Berdan Öztürk'ün, Ağrı'daki hava kirliliğine, katı yakıt ve doğalgaz kullanımına ve hava kirliliğinin önlenmesi için yapılan çalışmalara ilişkin sorusu ve Orman ve Su İşleri Bakanı Veysel Eroğlu'nun cevabı (7/10971)

14.- Antalya Milletvekili Çetin Osman Budak'ın, Antalya'da atık depolama, bertaraf ya da geri kazanım faaliyetlerine izin verilen noktalara, Korkuteli ilçesi Güzle köyünde faaliyet gösteren firmalara ve şikayetlerle ilgili işlemlere ilişkin sorusu ve Orman ve Su İşleri Bakanı Veysel Eroğlu'nun cevabı (7/10972)

15.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2015-2017 yılları arasında bağlı kurum ve kuruluşların taraf olduğu adli ve idari davalara, icra işlemlerine ve satın aldıkları hukuk ve danışmanlık hizmetlerine ilişkin sorusu ve Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci'nin cevabı (7/11003)

16.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2015-2017 yılları arasında bağlı kurum ve kuruluşların taraf olduğu adli ve idari davalara, icra işlemlerine ve satın aldıkları hukuk ve danışmanlık hizmetlerine ilişkin sorusu ve Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci'nin cevabı (7/11016)

17.- Adana Milletvekili Elif Doğan Türkmen'in, Adana İli'ne yapılan ve yapılması planlanan yatırımlara ilişkin sorusu ve Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci'nin cevabı (7/11017)

18.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul'da Bakanlığa ait arsa ve arazilere ve bunların satış ve kiralama işlemlerine ilişkin sorusu ve Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci'nin cevabı (7/11133)

19.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlık'ta görev yapan özel kalem müdürlerine ilişkin sorusu ve Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci'nin cevabı (7/11134)

20.- Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın, 2016 yılında Halk Bankası Güneydoğu Anadolu Bölge Müdürlüğüne borçları yeniden yapılandırılan firma sayısına, yapılandırılan borç miktarına ve vefa hakkı kullanımına ilişkin sorusu ve Başbakan Yardımcısı Mehmet Şimşek'in cevabı (7/11190)

21.- Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın, bir devlet bankası tarafından yapılan borç yapılandırma işlemlerine ilişkin sorusu ve Başbakan Yardımcısı Mehmet Şimşek'in cevabı (7/11191)

22.- Antalya Milletvekili Çetin Osman Budak'ın, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunu'nun Cumhurbaşkanlığına gönderimine ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Ahmet Aydın'ın cevabı (7/11362)

14 Şubat 2017 Salı

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.02

BAŞKAN: Başkan Vekili Mehmet Akif HAMZAÇEBİ

KÂTİP ÜYELER: Mücahit DURMUŞOĞLU (Osmaniye), Sema KIRCI (Balıkesir)

----- 0 -----

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 69'uncu Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARINI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, 14 Şubat Sevgililer Günü'nü kutladığına ilişkin konuşması

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, bugün Sevgililer Günü. Sevgi, hayatımızın olmazsa olmazı, yaşamı anlamlı kılan en önemli kavram. Sevgi olmayınca her şey eksik kalır. Sevgiyi yitiren toplumlarda dayanışma duygusu zamanla yok olur. Sevgisizlik, toplumu bir arada güçlü tutan bağları da zedeler. Sevgi yoksa, ortak sevinçlerimiz olmayacağı gibi ortak yaslarımız da olmaz.

Bu toprakların sevgi eri Hacı Bektaş-ı Veli'nin dediği gibi:

“Sevgi varken nefret niye?

Barış varken savaş niye?

Kardeşlik varken didişmek niye?

Dostluk varken düşmanlık niye?

Hoşgörü varken bağnazlık niye?

Özgürlük varken tutsaklık niye?

Adalet varken haksızlık niye?” (AK PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

Hacı Bektaş-ı Veli'nin bu güzel dizelerinden sonra sanki sevgi konusunda insan her şeyi söylemiş gibi hisseder ama sevgi o kadar derin bir kavram ki, edebiyatımızda bunu derinliğine o kadar işleyen insanlar var ki onların bir ikisinden söz etmemsem Sevgililer Günü'ndeki bu sevgi konuşması çok eksik kalır. Özellikle iki şairden söz etmek istiyorum; birisi Cemal Süreya, diğeri ise Sezai Karakoç.

Cemal Süreya sevgi ve sevgiliyi, hüznü ince ince işlediği o olağanüstü mimarisi içinde, “Göçebe”siyle, “Üvercinka”sıyla, âdeta hiç bitmeyecek bir yolculuğa çıkarır. Gerçekten, insan kendisini bu yolculuğa kaptırdığında bu yolculuğun hiç bitmemesini, sona ermemesini ister.

Öte yandan Sezai Karakoç “Monna Rosa”, medeniyet şehri İstanbul, Hazreti Peygamber ve Yüce Yaratıcı'ya olan sevgisini yaratıcı ve medeniyet ekseni bir çerçevede anlattığı “Sevgili, en sevgili, ey sevgili” dizeleriyle başladığı “Sürgün Ülkeden Başkentler Başkentine” şiirinde “sevgili” kavramını yaşamımızın bütün alanlarını kuşatan bir çerçeveye taşır.

Sevgi gibi güçlü bir duygunun yüreklerimizdeki ve toplumdaki yerini koruması umuduyla, 14 Şubat Sevgililer Günü'nde, tüm olumsuzluklara rağmen yüreğindeki sevgiyi taşımaya devam eden tüm insanlarımıza ve siz değerli milletvekili arkadaşlarıma en içten sevgilerimi sunuyorum. (AK PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

Gündeme geçmeden önce üç sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, Hızır orucu hakkında söz isteyen İzmir Milletvekili Müslüm Doğan'a aittir.

Buyurunuz Sayın Doğan. (HDP sıralarından alkışlar)

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

1.- İzmir Milletvekili Müslüm Doğan'ın, Hızır orucuna ilişkin gündem dışı konuşması

MÜSLÜM DOĞAN (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün Alevi inancı ve öğretisinin kutsal günlerinden biri olan Hızır orucunun ikinci günü. Tüm canların tuttukları orucun Hak divanına yazılmasını Hak'tan niyaz ediyorum.

Bu günde Aleviler üç gün oruç tutarlar; Hızır aşkına, erleri, pirleri, yoldaşları, uluları adına Hızır şahsında üç gün oruç tutarlar. Hızır, Alevilere göre, yoksulun, güçsüzün yanında, dar günün dostudur. O, yoktan var olmamıştır; o, her yerde her zaman vardır, özlem ve umudun adıdır, mazlumun acısına ortak olandır. Hızır, yârdır, yârendir, yoldaştır, acını bilendir, yaralara merhem olandır. Bu yüzdendir ki çağırılırken “Yetiş ya boz atlı Hızır!” denilerek... Hızır, doğaya yeniden can verendir. Hızır'ın bastığı yer can bulur. O, baharın müjdecisi, doğanın bereketidir, yeniden doğuşun yansımasıdır. Hızır, direnen, biat etmeyen, mazlumun, hakkın ve adaletin koruyucusudur. O, zalime karşı her zaman mazlumun koruyucusu olmuş, olmaya da devam edecektir. Hızır ayında semahlarını dönüp evrene, insanlığa, doğaya, suya, ateşe, yeniden doğuşa dua verilir. Nefsini, vicdanını, ahlaki duruşunu gözden geçirme ayıdır bu ay. Hızır, bizlere, tüm Alevi inanç topluluklarına yüzünü kadim tarihine, köklerine dönmeyi, yeniden doğuşu vadetmektedir. Pir taliplerine, talip pirine, mürşit pirine, musahip musahibine, kısacası ikrarımıza yeniden sahip çıkmakla yolun sadıkları olurlar.

Aleviler, yolun çar anası olan toprak, ateş, su, güneşten duasını alan inancın ve öğretisinin insanlarıdır. Yol aşktır, ışıktır, sevgidir, umuttur. Hızır yoldur, aşktır, sevgidir ve umuttur. Hızır yola can olmayı bilendir. Bilen insan yolunu ve kendini de bilmiştir. Yoldan ayrı düşmek kendi kutsallıklarından kopmaktır. Lokmalar barışa, insanlığa ve evrene, darda olana adanır. Ülkemiz halklarının birliğinin, dayanışmasının, ahlaki değerlerinin gelişmesinin lokmasıdır Hızır lokması. Lokmalar, suları kadınlara, çocuklara, darda kalanlara adanır. Semahlar, nefesleri, muhabbetler, deyişleri hak için, halk için direnenlere adanır çünkü Hızır “özgürlük” diyenlerin, hakikat arayışçıların, darda kalanın yâr ve yardımcısıdır.

Size Hızır'a yazılmış bir şiiri, mersiyeyi okumak istiyorum: “Zordayız ya Hızır/ Zalimin ve zorbanın elinde, düşkünün dilindeyiz/ Boz atlı, nur yüzlü, ak sakallı pirim, yoldaşım, yol bilenim, ya Hızır, neredesin?/ Bize güç olmuşsun, umut olmuşsun/ Biz seni, sen bizi unutmuşsa benziyorsun ya Hızır/ Çok mu uzaktasın?/ Deryalara dalıp İlyas, dağlarda Nebi oldun/ Gökyüzünde ay ve güneş oldun, karanlıklarını aydınlığa çıkardın/ Ne oldu sana pirim, neredesin?/ Bilmez misin yazılanı, okunanı, tarikati, yola gireni, pire bağlanı duydu mu pirim?/ Rızalık alındığını, aklanmak için dara duran canı gördün mü pirim?/ Hakk'ın yüzüne kim ulaşmış, Hak kapısına kim gitmiş, Hak âşığı duydu mu pirim?/ Hakikat aleminde yüzeni, hakikat yolunu bileni gördün mü pirim/ Hakkullah vereni, hâl ehlini, hakikat sırrını bileni gördün mü pirim/ İkrar ayinini, ikrar edeni, ikrar kurbanını, ikrara bağlanı gördün mü pirim?/ Düşkünlük darı kurulmuyor, düşkünlük erkânı nerede?/ Düşkün ocağının ateşi sönmüş ya pirim/ “Ya yetiş Hızire kal.” derdi Dersimli, Koçgiri, Vartolu, Kığılı/ Dağdaki geyiklerle gezerdin, sevdalı yüreklerle umut olurdun, ne oldu sana?/ Kimseler görmedi seni yakın zamanda/ Şah-ı Horasan'ı niyaz ederim. Şah'ı Merdan'ı, Şah-ı Şehidan'ı, Şah-ı Velayet'i çıkaramam aklımdan/ Hangi dondasın pirim?/ Yoksa sen de mi 'Akıl ermez Yaradan'ın sırrına.' diyorsun?/ Bir gece 'Rüyama gir.' diye yakaran, sabah kalkıp yönünü Hakk'a dönen, kâmil ile kardeş olmaya can atan yol erlerine görün Pirim/ Bilirim, binbir donda

görünürsün; bir zamanlar Musa, bir zamanlar Babek oldun; bir zamanlar Eba Müslim, Hallaç oldun, Nesimi oldun, Pir Sultan oldun ve de Deniz oldun lakin hangi donda yeniden görüneceğini merak ederim.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Doğan.

Gündem dışı ikinci söz, 13 Şubat Erzincan'ın düşman işgalinden kurtuluşunun 99'uncu yıl dönümü münasebetiyle söz isteyen Erzincan Milletvekili Serkan Bayram'a aittir.

Biz de Erzincan'ın kurtuluşunu kutluyoruz.

Buyurunuz Sayın Bayram. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

2.- Erzincan Milletvekili Serkan Bayram'ın, 13 Şubat Erzincan'ın düşman işgalinden kurtuluşunun 99'uncu yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması

SERKAN BAYRAM (Erzincan) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; biraz önceki konuşmacı arkadaşımız Hızır orucunun ikinci günü münasebetiyle tutulan oruçtan bahisle konuya değindi. Ben de Alevi kardeşlerimizin tutmuş olduğu bu orucun mübarek olmasını ve Allah'ın kabul etmesini diliyorum.

Hızır orucu bir umut, bir gelecek, bir tasavvur. İnşallah, yeni dönemde ülkemiz için bu, umut ve tasavvurun tecellisi olur diyorum.

Yine, Başkanımız güzel bir günün önemine değinen bir konuşma yaptı, 14 Şubat Dünya Sevgililer Günü'yle alakalı. Bizler de diyoruz ki bizim milletimize sevdamız var. 14 Şubatın Sevgililer Günü'yle beraber millete sevdalılar günü olmasını da yüce Meclisime öneriyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

13 Şubat, Erzincan'ımızın kurtuluş mücadelesinin, destan yazarak, milletimizin azmi ve gayretiyle, inancıyla, hiçbir gücün duramayacağını ilan ettiği bir gündür. Erzincan'ımız, yiğit, mert ve vatansever insanlarıyla yokluk içinde, o günün şartlarında genciyle, yaşlısıyla üstüne bastığımız bu toprakları vatan yapmış, ay yıldızlı bayrağımızın ebediyete kadar semalardan indirilmeyeceğini tüm dünyaya ispatlamıştır. Millî Mücadele'nin Anadolu'da dalga dalga yayıldığı yıllarda Gazi Mustafa Kemal'in yaktığı hürriyet meşalesinde birer nefer olmayı kendilerine şeref kabul ederek, "önce vatan" diyerek "Çanakkale geçilmez" ruhunu burada göstermiş ve hiçbir zaman esarete boyun eğmeyeceğini tüm fertleriyle tek yürek, tek bilek olarak ispat etmiştir.

Çok değerli milletvekillerimiz, yakın zamanda, 15 Temmuzda, malum, hain bir darbe girişimi oldu, ikinci bir kurtuluş savaşı mücadelesi verdik. Demokratik yollarla seçilmiş meşru Cumhurbaşkanını, Hükümeti ve Parlamento'yu devre dışı bırakarak kendi iradesini ülkeye egemen kılmak amacıyla şiddet, tehdit ve yöntemlerle her türlü kötülüğü de düşünerek ülkemizin kaderiyle, geleceğiyle oynanmaya çalışılmıştır. Türkiye Büyük Millet Meclisini ve devletimizin stratejik kurumlarını da bombalayarak bu hain saldırıları gerçekleştirmişlerdir. Ancak milletimizin dik duruşu, Sayın Cumhurbaşkanımızın ve Başbakanımızın dirayetiyle, ferasetiyle milletimiz darbe yapanlara karşı darbe yapmıştır. Böyle bir hadisenin yaşanmaması için de gerekli düzenlemeler olağanüstü hâl kanunu kapsamında yapılmakta ve devam etmektedir. Bu süreçte, her zaman olduğu gibi, dik duruşuyla bizlere rehberlik eden Başkomutanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan ve yol arkadaşı Başbakanımız Sayın Binali Yıldırım Bey'e, tüm bakan ve milletvekillerimize, askerlerimize, polislerimize ve aziz milletimize çok teşekkür ediyorum. 13 Şubat Kurtuluş Günü'nde aziz hemşehrilerimi de saygıyla, muhabbetle selamlıyorum. Bu vesileyle, aynı memleket sevgisiyle mücadele ederek Erzincan'ı düşmanlara teslim etmeyen vatan evlatlarını, tüm Anadolu'daki Millî Mücadele'de, Çanakkale'de, 15 Temmuz darbe gecesinde ve bugün terör örgütlerine karşı mücadele ederek canını bu toprakların bağımsızlığına adanmış aziz şehitlerimizi; iki gün önce El Bab'da şehit düşen, Giresun milletvekilimizin de yeğeni olan, aynı zamanda Refahiye'nin de evladı olan Teğmen Furkan Yayla kardeşimizi, yine, şehit düşen Erzincanlı Murat Tevlim Kardeşimi rahmetle anıyor; hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bayram.

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARINI (Devam)

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, Başkanlık Divanı olarak şehit düşen askerlere Allah'tan rahmet dilediklerine ve Hızır orucu tutan vatandaşların ibadetlerinin Hak katında kabulünü dilediğine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Şehit düşen askerlerimize Başkanlık Divanı olarak biz de Allah'tan rahmet diliyoruz, Türk Silahlı Kuvvetlerine ve milletimize başsağlığı diliyoruz.

Yine, Hızır orucu tutan vatandaşlarımızın tuttıkları oruçların, yaptıkları ibadetlerin Hak katında kabulünü diliyorum.

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR (Devam)

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları (Devam)

3.- Balıkesir Milletvekili Namık Havutça'nın, Balıkesir ilinin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

BAŞKAN – Gündem dışı üçüncü söz, Balıkesir'in sorunları hakkında söz isteyen Balıkesir Milletvekili Namık Havutça'ya aittir.

Buyurunuz Sayın Havutça. (CHP sıralarından alkışlar)

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; Balıkesir'in sorunları üzerinde gündem dışı söz aldım, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Balıkesir, Kuvayımillîye'nin topraklarıdır, Balıkesir, özgürlük ve bağımsızlık meşalesinin yakıldığı, örgütlenmenin yapıldığı, ilk ve son kurşunun atıldığı topraklardır. Yani kısacası, Balıkesir, Kurtuluş Savaşı'nın özeti gibidir. İlk kurşun Ayrıcalık'ta, son kurşun Bandırma Ayyıldız Tepesi'nde atılmıştır. Balıkesir, kahramanlar şehridir. O, Çanakkale kahramanı, Çanakkale savaşlarında 276 kilo topu kaldırıp emperyalizme diz çöktüren Koca Seyit'in memleketidir, Havran'ın memleketidir. Şimdi de aramızdadır o Koca Seyit'in torunu, Sadullah, şu anda bizi seyrediyor, atasıyla da gurur duyuyor. (CHP sıralarından alkışlar)

Sevgili hemşehrilerim, Balıkesir'de biz bu toprakları kanla, mücadeleyle aldık ama atalarının mücadele ettiği toprakları bugün haraç mezar Balıkesir'in ellerinden almak istiyorlar. Bakın, bizim bugün Balıkesir merkezde 1/100.000'lik plan onaylandı, geçen yıl Büyükşehir Belediyesi onayladı; şu anda buna ilişkin itirazlar, davalar devam ediyor ancak daha henüz bunlar kesinleşmeden Balıkesir merkezdeki Adalet ve Kalkınma Partili (AKP'li) belediye ve diğer Karesi Belediyesi 1/5.000'lik planları mecliste onaylayıp uygulamaya koydular. Burada ne oldu bakın şimdi? Balıkesir'de Türkiye'nin 2'nci büyük küçük sanayi sitesi var arkadaşlar, tam 1.100 dükkân, 10 bin çalışan var burada. Bunların hiç haberi yok, Büyükşehir Belediyesi, aldığı kararla buraya AVM yapacak, rezidans yapacak, iş merkezi yapacak; bizim esnafımızı, karısının bileziğini satmış, çocuğunun sünnet altınlarını satmış, dükkân almış, otuz yıldan beri oradan ekmek yiyen Süleyman ustayı, boyacı İsmail ustayı kapı dışarı ediyor. Nereye gidecekler, ne yapacaklar, kredi yok, para yok! Bu insanlar bugün böyle bir sorunla karşı karşıya. Biz buradan belediyeyi uyarıyoruz: Haddinizi bilin, vatandaşın mülkiyet hakkına kesinlikle saldırmayın.

Değerli milletvekilleri, bakın, yine Balıkesir'in etrafında büyük bir rant var şu anda. Balıkesir merkeze yakın Kabakdere köyünde 470 dönüm yeri üst düzey siyasetçilerin danışmanları imar planları yapılmadan önce almış, köylülerin elinden ucuzca aldıkları bu yerleri kapatarak şu anda kendilerine büyük imar rantı sağlamışlardır. Bu, sadece orada mı? Hayır. Balya Müstecap

köyünde, "Orada organize sanayi yapacağız." düşüncesiyle, tavırla, planıyla köylülerin elinden dönümü 3 bin liraya, 2 bin liraya yer kapatmaktadırlar. Bu senaryoyu biz Bandırma'da gördük. Köylünün elinden dönümünü 10 bin liraya aldıkları yerleri sanayi alanına çevirerek dönümünde 200 bin liraya kadar rant sağlamışlardır. Biz buradan Adalet ve Kalkınma Partisi Hükümetini, Çevre ve Şehircilik Bakanlığını uyarıyoruz. Bu toprakların birtakım Ali Cengiz oyunlarıyla artırılan rantı bu milletin rantıdır, halkın rantıdır; sermayeye rantı peşkeş çekmeyin, buradan uyarıyoruz.

Yine, bizim Susurluk Şeker Fabrikası. Bölgeye hayat veren ve gerçekten de sadece hayvancılığın, üreticiliğin değil, bölgenin önemli bir ekonomik potansiyeli. Sadece bugün için orada çalışan 353 kişi ve yılda Türkiye'ye sağladığı potansiyel ekonomik değer 1 milyon lira ve şu anda Adalet ve Kalkınma Partisinin yanlış şeker politikası sebebiyle bölge çiftçisi büyük bir ızdırıp içerisinde.

Buradan sesleniyoruz: Bundan iki yıl önce 8 bin üreticiyle sözleşme yapan şeker fabrikası, bugün sadece 500 çiftçiyle sözleşme yapıyor. Bölge halkı Susurluk'ta şeker fabrikasının derhâl rantabl çalışması için gerekli önlemlerin alınmasını diliyor.

Sevgili milletvekili arkadaşlarım, bugün Sayın Başkan çok güzel bir açılış yaptı; sevgiye, barışa, kardeşliğe ihtiyacı olan bir dönemdeyiz. Ben de sözlerimi Orhan Veli'nin güzel bir şiiriyle bitirmek istiyorum.

"Ağlasam sesimi duyar mısınız,

Mısralarımda;

Dokunabilir misiniz,

Gözyaşlarıma, ellerinizle?

Bilmezdim şarkıların bu kadar güzel,

Kelimelerinse kifayetsiz olduğunu

Bu derde düşmeden önce."

Diyorum ve yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Havutça.

Sayın milletvekilleri, İç Tüzük'ün 59'uncu maddesine göre yapılan gündem dışı konuşmalar sona ermiştir.

Şimdi, elektronik sisteme girerek söz talep eden milletvekillerine talep sırasını gözeterek söz vereceğim.

Söz verme işlemi başlatıyorum.

Sayın Güner.

V.- AÇIKLAMALAR

1.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Güner'in, Hızır oruçlarının kabul olmasını dilediğine ve Niğde'nin bazı ilçelerinde patates üreticilerine teşvik ve destek verilmesi konusunda Hükümetin harekete geçmesini istediğine ilişkin açıklaması

ÖMER FETHİ GÜNER (Niğde) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Öncelikle, oruç tutan canların Hak erenler Hızır orucunu kabul etsin. Bugünün özelinde hiç kimsenin sevgisiz kalmamasını ve sevginin yaşamımızı sarmalamasını temenni ediyorum.

Hafta sonu Niğde ilimizde ilçe, kasaba ve köyleri bir kez daha ziyaret ettim. Kasaba köylerimizin farklı sorunları var, ancak Çiftlik Bozköy, Azatlı, Kula, Şeyhler'de üreticiler patatesi depoda bırakmışlar ve tüccar gelmediği için maliyetine dahi almadığından şu anda ürünleri depoda. Bir iki ay içinde çillenme meydana gelebileceği için Hükümete seslerini duyurmak istiyorlar. Eğer teşvik ve destek vermezlerse patatesin bu yıl da geçen yıl olduğu gibi çürüyeceğini belirtiyorlar. Bu konuda Hükümetin bir an önce harekete geçmesini istiyorlar.

Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Sayın Kaplan Hürriyet...

2.- Kocaeli Milletvekili Fatma Kaplan Hürriyet'in, iktidarın referandumda "evet" diyecek vatandaşları terörist ve darbeci ilan etmesine ve "hayır" diyecek olmalarının nedenlerine ilişkin açıklaması

FATMA KAPLAN HÜRRIYET (Kocaeli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

2010 referandumunda millî iradeyi fesada uğratarak darbelerin temelini atan iktidar sahipleri şimdi kalkmış "hayır" diyenleri terörist ve darbeci ilan ediyor.

On beş yıllık iktidarınızda PKK'yla birlikte "evet" demiştiniz, FETÖ'yle birlikte "evet" demiştiniz. Ergenekon ve Balyoz kumpaslarında Atatürkçü subaylara kumpas kuran iktidar-FETÖ ortaklığı hâlâ hafızalarımızda iken şimdi bu kumpas mağdurları "hayır" dediğinde FETÖ'cü olacaklar, öyle mi? İşte tam da bu yüzden, vatandaşı PKK ve FETÖ'yle bir tuttuğunuz için "hayır" diyoruz. Terör örgütleriyle dün kucak kucağa oturduğunuz için "hayır" diyoruz. Kandırıldığınız ve sürekli kazık yediğiniz için "hayır" diyoruz. Bilim insanını, sanatçıcıyı, yazarı, çizeri, işçiyi, çiftçiyi, madenciyi, gazeteciyi, itaat etmeyen herkesi düşman bilenlere "hayır" diyoruz. Kula kul olmayacağız ve önümüze kurulan başkanlık mayınına basmayacağız.

BAŞKAN – Sayın Yalım...

3.- Uşak Milletvekili Özkan Yalım'ın, Uşak'ın Eşme ilçesi ve köylerindeki tütün üreticilerinin mağduriyetlerine ve muhtarların sorunlarına ilişkin açıklaması

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Buradan bütün vatandaşlarımıza hayırlı günler diliyorum.

Uşak'ın Eşme ilçesi ve köylerinde çokça tütün üretimi yapılmaktadır. Çiftçilerin ve üreticilerin tütünleri eksperler tarafından tespit edildi ve alındı ancak iki ay geçmesine rağmen hâlâ tütünler çiftçilerden toparlanmadı; köylülere 1 TL bile avans verilmedi. Ayrıca, sözleşmede yazılan başfiyatın da kat kat altında bir alım yapılmaktadır. Fiyatları bu şekilde belirlemişlerdir ve de çiftçi oldukça mağdurdur.

Bu arada, çok değerli muhtarlarımızın -geçen hafta yaptığım konuşmadaki gibi tekrarlıyorum- sosyal sigortalarının devlet tarafından yatırılmasının, maaşlarının 1.750 TL yapılmasının ve de muhtarlarımızı Beştepe'ye toplamıyla muhtarların problemlerinin çözülmediğinin altını tekrar çiziyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Arık...

4.- Kayseri Milletvekili Çetin Arık'ın, bu vatan çocuklarının Suriye topraklarında şehit olduğuna, Suriyelilerce öldürülen vatandaşlar olduğuna ve sorumluları hamaset nutuklarını bırakıp Türkiye'yi düşürdükleri bu durumun hesabını vermeye davet ettiğine ilişkin açıklaması

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Cumhurbaşkanının çocukları, Başbakanın çocukları gemicik üzerine gemicik alırken, bakanların çocukları trilyonlara "birkaç kuruş" der iken bu vatanın çocukları da Suriye topraklarında şehit oluyor. Şimdi de bu beyler Anayasa değişikliğiyle 18 yaşındaki çocuklarını askerlikten muaf edip milletvekili yapmanın hayalini kuruyor. Bir yandan da bu fotoğrafta görüldüğü gibi, şehidin babasını saygın dirsekleriyle itip şehit cenazesinde poz verme yarışına giriyorlar.

Bugün de Kayseri'de Mehmet Akkoyun adındaki vatandaşımız, 3 Suriyeli tarafından bıçaklanarak öldürüldü, kavgayı

ayırarak isteyen Yusuf Yurdakul ağır yaralandı. Merhum kardeşimize Allah'tan rahmet, yaralı kardeşimize acil şifalar diliyorum. Sorumluları, hamaset nutuklarını bırakıp Türkiye'yi düşürdükleri bu durumun hesabını vermeye davet ediyorum.

Hayırlı günler diliyorum, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Zeybek...

5.- Samsun Milletvekili Kemal Zeybek'in, AKP'nin uluslararası tekeli sermayenin baskısıyla ülkedeki tütün üretimini engellediğine ve 2017 yılında tütün üretiminin millî ürünler arasından kaldırılarak alan bazlı tarım desteğinin tamamen kesildiğine ilişkin açıklaması

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – Ülkemizde üretimi yapılan her türlü ürün millî değerdir, millî üründür. Çiftçilerimizin ülkemizin her tarafında ürettiği ürünler arasında tütün de... Samsun da tütün üretiminin en yüksek kalite ve en yüksek seviyede yapıldığı illerimizden birisidir. Türkiye'de ve dünyada da sayılı markalar arasına giren -isimleriyle adlandırılan- Samsun Bafra sigara fabrikasında şu anda üretim tamamen durdurulmuştur. AKP, uluslararası tekeli sermayenin baskısıyla ülkemizin tütün üretimini engellemiş, 2017 yılında Tarım Bakanlığı tütün üretimini millî ürünler arasından kaldırarak alan bazlı tarım desteğini tamamen kesmiştir. AKP, tütün üreticisine tarım düşmanlığını ve uygulamalarını bir daha tescil etmiştir. Tütün ve tarım ürünlerinin desteklenmesi için Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak her türlü desteğimizi üretim için, çiftçilerimiz için her zaman...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Zeybek.

Sayın Burcu Köksal...

6.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, referandum öncesi “evet”çi ve “hayır”cılar arasında toplumsal kutuplaşma yaratılmaya çalışıldığına ve “hayır” oyu vereceğini söylediği için işinden kovulan İrfan Değirmenci'nin yanında olduklarına ilişkin açıklaması

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, Anayasa değişikliğine ilişkin referandum öncesi, “evetçi” ve “hayırcı”lar arasında toplumsal kutuplaşma yaratılmaya çalışıldığını görüyoruz. Bu süreçte “evet” diyeceğini açıklayanlar hayatlarına devam ederken “hayır” vereceğini söyleyenler terörist, vatan haini ilan edilip işlerinden atılabilmektedir. Bunun son örneği, bir medya kuruluşunda görevini başarıyla sürdüren Afyonkarahisarlı hemşehrımız, gururumuz İrfan Değirmenci'dir. “Hayır” oyu vereceğini söylediği için işinden kovulan Değirmenci yalnız değildir. Afyonkarahisarlı tüm yurtseverler ve milyonlar Afyon'un yiğit evladı İrfan Değirmenci'nin yanındadır.

BAŞKAN – Sayın Selina Doğan...

7.- İstanbul Milletvekili Selina Doğan'ın, Freemuse tarafından hazırlanan “Art Under Threat” adlı raporda Türkiye'nin sanatçılara yönelik ciddi hak ihlallerinin yaşandığı ülkeler arasında 2'nci sırada yer aldığına ilişkin açıklaması

SELİNA DOĞAN (İstanbul) – Sayın Başkan, Danimarka merkezli ifade özgürlüğü organizasyonu Freemuse 2016 yılında tüm dünyada sanata ve sanatçılara yönelik sansür, saldırı ve hak ihlallerine ilişkin olarak hazırladığı “Art Under Threat” (Tehdit Altında Sanat) adlı raporunu açıkladı. Raporda Türkiye, sanatçılara yönelik ciddi hak ihlallerinin yaşandığı ülkeler arasında 2'nci sırada yer aldı. İlk sırada İran'ın yer aldığı raporda İran ve Türkiye'yi Mısır, Nijerya, Çin, Malezya, Suriye, Tanzanya ve Özbekistan izliyor. Bu rapor bile AKP iktidarında Türkiye'nin geldiği yeri gösteriyor. Cumhurbaşkanlığı Kültür ve Sanat Büyük Ödülleri töreninde Sayın Cumhurbaşkanının söylediği “Ülkemizin geçtiğimiz on dört yılda yaşadığı büyük dönüşümün en zayıf halkalarını ne yazık ki eğitim ve kültür oluşturuyor.” ifadesi bu konuda bir itiraf niteliğinde.

Türkiye'nin bu kara listeden çıkması için bir an evvel sanat ve sanatçılar üzerindeki baskıya son verilmeli; elmas, pırlanta, yat, tekne ve kotradan kaldırılan özel tüketim vergisi kültür ve sanat ürünlerinden de kaldırılmalıdır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Erkek...

8.- Çanakkale Milletvekili Muharrem Erkek'in, Hızır orucu tutanların oruçlarının kabul olmasını dilediğine ve 14 Şubat Sevgililer Günü'ne ilişkin açıklaması

MUHARREM ERKEK (Çanakkale) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Meclis çalışmalarımızın hayırlı olmasını diliyorum.

Alevi kardeşlerimiz Hızır orucu tutuyorlar. Oruçları ve lokmaları kabul olsun.

Yine, bugün Sevgililer Günü. Sevgiyi tabii ki bir güne değil, yaşamımızın her anına katmalıyız diyorum. Konfüçyüs'ün çok güzel bir sözünü hatırlatmak istiyorum: “İnsan iki kanatla uçar; birisi bilgi, diğeri sevgi.” Yine Hacı Bektaş'tan çok güzel iki mısrayı paylaşmak istiyorum: “Hırslar, kinler yok olur aşkla meydanımızda/ Aslanlarla ceylanlar dosttur kucağımızda.” Evet, sevgiye, dostluğa çok ihtiyacımız olan bir dönemden geçiyoruz. Bu nedenle ben, sevgiyi, dostluğu, barışı, kardeşliği tehdit edenlere, bizi ayrıştıranlara ve bölenlere “Hayır” diyorum, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Karabıyık...

9.- Bursa Milletvekili Lale Karabıyık'ın, 14 Şubat Sevgililer Günü'nü kutladığına ve sosyal medya hesaplarında siyaset yaparak görüşlerini açıklayan rektörleri kınadığına ilişkin açıklaması

LALE KARABIYIK (Bursa) – Aile ve çocuk sevgisi, doğa sevgisi, millet sevgisi, vatan sevgisi, cumhuriyete olan bağlılığımız, Mustafa Kemal Atatürk'e olan minnet borcumuz ve sevgimiz, bunlar çok önemli değerlerimiz. Bütün vatandaşlarımızın Sevgililer Günü'nü kutluyor, sevdikleriyle mutlu, özgür, sıkıntı yaşamadan, hukukun üstünlüğünün hüküm sürdüğü cumhuriyet ışığı altında hayırlı ömürler diliyorum.

Bir başka nokta: Üniversite rektörleri kesinlikle siyaset yapamazlar, kanunen yasaktır. Siyasi görüşlerini ifade etmeleri de asla etik değildir. Ancak, sosyal medya hesaplarında siyaset yaparak görüşlerini açıklayan ve her türlü konuşmayı yapan rektörleri kınıyorum.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Sayın Kuyucuoğlu...

10.- Mersin Milletvekili Serdal Kuyucuoğlu'nun, referandum süreci başlamadan halkı ayrıştırma ve bölme siyasetinin başladığına ilişkin açıklaması

SERDAL KUYUCUOĞLU (Mersin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Maalesef, daha referandum süreci başlamadan halkı ayrıştırma ve bölme siyaseti başladı. Anlaşılan o ki her seçim döneminde olduğu gibi bu referandum sürecinde de AKP'nin, sistematik olarak, insanımızı kutuplaştırma politikalarını sıkça göreceğiz. Bu anlayıştan yola çıkarak AKP referandum sürecindeki seçim propagandasını da belirledi: “Hayır.” diyenler PKK'lı, FETÖ'cü yani terörist.”

Şimdi bir şeyi hatırlatmak istiyorum; biz PKK'ya “Hayır.” derken siz “Evet.” diyordunuz, biz FETÖ'ye “Hayır.” derken siz “Evet.” diyordunuz. Şimdi biz diktatörlüğe “Hayır.” diyoruz siz “Evet.” diyorsunuz. Vatani bölmek isteyen bütün güçlerin ekmeğine bu Anayasa değişikliğiyle yağ sürecek olan da sizsiniz. Peki, nasıl oluyor da vatanını sevdiği için “Hayır.” diyen insanlar terörist ilan ediliyor?

Sevgiyle kalın diyorum.

BAŞKAN – Sayın Yılmaztekin...

11.- Şanlıurfa Milletvekili Kemalettin Yılmaztekin'in, İstanbul Maltepe'de başörtülü genç bir kıza minibüste yapılan aşağılık saldırıyı kınadığına ilişkin açıklaması

KEMALETTİN YILMAZTEKİN (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; İstanbul Maltepe'de başörtülü genç bir hanımefendiye minibüste yapılan aşağılık saldırıyı kınıyorum. Bu saldırı, kendisini çağdaş zanneden, bu ülkenin sahibi gibi gören bir zavallının acınası ruh hâlini ortaya koymuştur. Bu saldırı, hâlen, insanların başörtüsüne, inancına ve değerlerine kuduz bir köpek gibi saldırma cüreti bulan kara cahil bir zihniyetin varlığını gözler önüne sermiştir. Bu zihniyetle her nerede ve ne şartla olursa olsun mücadele edeceğimizin, nereden geldiği ve nereden türediği belli olmayan azgın bir azınlığın bu ülkede asla tahakküm kuramayacaklarının bilinmesini istiyorum.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın İmran Kılıç...

12.- Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç'ın, sevginin Yüce Allah'ın en büyük lütfu olduğuna ve sevgide de nefrette de dengeli olunması gerektiğine ilişkin açıklaması

İMRAN KILIÇ (Kahramanmaraş) – Sevgi bize Yüce Allah'ın en büyük bir lütfudur. Kişiler sevmedikleri şeyi unuturlar. İnsanların en kötüsü sevmeyen ve sevilmemendir. Sevdiğini elde edemezsen elde ettiğini sevmeye çalış. Amaç sevgi uğruna ölmek değil, uğruna ölünecek sevgi bulmaktır. Sevgi birliğe, bencillik yalnızlığa götürür. Sevgin yoksa dost arama. Sevmek göz göze değil aynı yöne bakmaktır. Sevimlik sevmekten çok daha üstündür. Sevimlik için sevimli olunmalıdır. Bir şeyi sevmek onu anlayıp öğrenemezsin. Ülfetin şartı külfet olmamaktır. Görevin öğretilmesinden çok, sevdirmesi gerekir. Sevilmeyen yol kalabalıktan bile ıssızdır. Birini sevmek onu mutlu etmeyi düşünmek demektir. Sev seni seveni hâk ile yeksan ise, sevme seni sevmeyeni Mısır'a sultan ise. Sevgide de nefrette de dengeli olunmalıdır.

BAŞKAN - Sayın Balta...

13.- Trabzon Milletvekili Muhammet Balta'nın, Vakfıkebir'in düşman işgalinden kurtuluşunun 99'uncu yıl dönümüne ve 14 Şubat Sevgililer Günü'nü kutladığına ilişkin açıklaması

MUHAMMET BALTA (Trabzon) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Türkiye'nin birçok iliyle birlikte Trabzon'un Vakfıkebir ilçesi de 1916 yılında Rus birlikleri tarafından işgal edilmişti. 14 Şubat 1918 tarihinde Trabzon'un yiğit ve mert insanların birliğinden ve beraberliğinden doğan güç ve cesaretle ekmeğiyle meşhur olan Vakfıkebir'imiz düşman işgalinden kurtulmuştur. Bu vesileyle vatan, millet, bayrak uğruna can veren tüm şehitlerimizi rahmetle anıyor, gazilerimize uzun ömürler diliyor, Vakfıkebir'imizin 99'uncu kurtuluş yıl dönümünü ve 14 Şubat Sevgililer Günü'nü kutluyorum. Trabzonlu hemşehrilerimize ve aziz milletimize selamlarımı, saygılarımı arz ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Balta.

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARINI (Devam)

3.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, Vakfıkebir'in düşman işgalinden kurtuluşunun 99'uncu yıl dönümüne ilişkin konuşması

BAŞKAN – Vakfıkebir'in düşman işgalinden kurtuluşunun yıl dönümünü ben de kutluyorum ve tüm Vakfıkebirli selamlarımı gönderiyorum.

Sayın İbrahim Aydemir...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

14.- Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir'in, Erzurum'da 2017 Avrupa Gençlik Kış Oyunları Festivali yapılmasına ve yeni hedeflerinin dünya kış oyunları olduğuna ilişkin açıklaması

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Başkanım, yirmi sene önce birisi Doğu Anadolu'nun bir şehrinde kış olimpiyatları yapılacağından söz etseydi inandırıcı bulunmazdı; bu bölgeden bir ilin sportif tesisler bakımından dünyanın en önemli 20 ili arasına gireceğini söyleseydik ciddiyetten uzak bulurduk. Bugün bu alanda sportif hayallerine ak yatırımlarla ulaşmış bir Erzurum var şükür. 1 milyar yakın harcama gerçekleştirilerek Erzurum'u dünya kış sporları merkezi konumuna taşıyan ak yaklaşımdır bu. Bu bakışın sonucudur ki iki gün önce devasa bir uluslararası etkinliğin açılışını yaptık; (EYOF) Avrupa Gençler Kış Oyunları Festivali. Açılış muhteşemdi, misafirlerin memnuniyeti had safhadaydı. Yeni hedefimiz dünya kış oyunlarıdır Allah'ın izniyle. Erzurum'a bu vizyonu çizen, başta Sayın Cumhurbaşkanımız olmak üzere, Başbakanımıza, Hükümetimize ve katkı sunanlara dadaşlar adına şükranlarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Bektaşoğlu...

15.- Giresun Milletvekili Bülent Yener Bektaşoğlu'nun, Fırat Kalkanı operasyonunda 67'nci şehit Teğmen Furkan Yayla'ya Allah'tan rahmet dilediğine ve ülkede yaşayan Suriyelilerin askere alınmalarını sağlayacak bir düzenleme düşünüldüğü düşünülmediğini öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

176'ncı gününü dolduran Fırat Kalkanı operasyonunda 67'nci şehidimiz, 24 yaşındaki Teğmen Furkan Yayla oldu. El Bab kuşatmasında IŞİD tarafından düzenlenen saldırıda şehit olan Yayla'yı dün Giresun Görele'de son yolculuğuna uğurladık. Bu vesileyle kendisine Allah'tan rahmet; ailesine, silah arkadaşlarına, Görele Çanakçılı hemşehrilerime ve yakını olan milletvekili arkadaşımız Cemal Öztürk'e başsağlığı diliyorum.

Vatandaş cenazede bize soruyor "Daha kaç şehit vereceğiz? Suriye'de, El Bab'ta ne işimiz var?" diye. Türkiye Büyük Millet Meclisine ve Hükümete çağrıda bulunarak bu konuda yeni strateji belirlenmesini istiyorlar. Suriye'de hesapları olan ülkelerin paylaşım ve bölüşme çıkarlarına hizmet eden politikardan vazgeçilmesi isteniyor.

Bir de ilgili bakana sormak istiyorum: Ülkemizde yaşayan ve her imkânı sağladığınız Suriyelileri seçmen yapma düşüncenizi biliyoruz. Onların askere alınmalarını da sağlayacak bir düzenleme yapmayı da düşünüyor musunuz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Özdiş...

16.- Adana Milletvekili İbrahim Özdiş'in, kendisinden olmayı ötekileştiren, terörist ilan eden siyaset anlayışının tarihe kara bir leke olarak kaydedileceğine ilişkin açıklaması

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sorum Sayın Başbakana: Getirmeye çalıştığınız Anayasa değişikliği teklifinin tek adamlığa, diktatörlüğe geçiş olmadığını iddia ediyorsunuz. Peki, "hayır"ı savunan kişilere gözaltı, tutuklama, tehdit neden yapılıyor? Daha Anayasa değişikliği kabul edilmeden bunları yapıyorsanız, geçtiği takdirde neler yapacağınızı kestirmek zor değil.

On beş yıldır iktidardasınız da hangi yetki size yetmedi? On beş yıldır tek başınıza ülkeyi yönettiniz. Her seçimde, Türkiye'yi daha iyi yöneteceğiz dediniz, doymadınız, yetinmediniz. Halkı görmezden geldiniz. On beş yıl önce kömüre muhtaç insanlar hâlâ kömüre muhtaç. On beş yılda ülkenin her tarafına korku iklimi saldınız. Sizden olmayı ötekileştirdiniz, terörist ilan ettiniz. Bu siyaset anlayışınız, tarihe kara bir leke olarak kaydedilecektir, bunu da bilirsiniz.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Özdiş.

Şimdi, söz talep eden sayın grup başkan vekillerine söz vereceğim.

Sayın Usta, buyurunuz.

17.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, 14 Şubat Sevgililer Günü'nü kutladığına, 13 Şubat Erzincan'ın, 14 Şubat Vakıfkebir ve Beşikdüzü ilçelerinin Ermeni ve Rus işgalinden kurtuluşlarının 99'uncu, 14 Şubat Bahtiyar Vahapzade'nin vefatının 8'inci yıl dönümlerine, 20 bin öğretmen atamasının mevcut ihtiyacı karşılamaktan çok uzak olduğuna, eğitimde planlama hatalarının yapılmaması gerektiğine ve öğretmen alımlarındaki mülakat sistemiyle ilgili ciddi şikâyetler olduğuna ilişkin açıklaması

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben de 14 Şubat Sevgililer Günü'nü kutluyorum, bütün sevenlerin gününü kutluyorum. Sevgiye, sevmeye en fazla ihtiyacımızın olduğu günlerden geçiyoruz. Birbirimizi ve vatanımızı sevelim diyoruz. Bizim Milliyetçi Hareket Partisi olarak sloganımız: "Biz bu ülkeyi karşılıksız sevdi." Bu ülkeyi karşılıksız sevenlere selam olsun.

13 Şubat Erzincan'ın, 14 Şubat Trabzon Vakıfkebir ve Beşikdüzü ilçelerinin Ermeni ve Rus işgalinden kurtuluşlarının 99'uncu yılı. Bu kurtuluş destanını yazmak için mücadele eden milletimizin, Kâzım Karabekir Paşa komutasındaki birliklerin, tüm şehitlerimizin ruhu şad olsun.

Ayrıca, bugün 14 Şubat; kendisini vatanına ve milletine adayan Azerbaycan özgürlük hareketinin öncülerinden, büyük fikir adamı ve Türk edebiyatının çok değerli şairi Bahtiyar Vahapzade'nin vefatının 8'inci yılı. Onun da ruhu şad olsun, mekânı cennet olsun inşallah.

Sayın Başkan, bugünlerde Sayın Millî Eğitim Bakanının birkaç gün önce yaptığı açıklama nedeniyle, atanamayan öğretmenlerle ilgili çok ciddi mesajlar alıyoruz. Sayın Millî Eğitim Bakanı şubat ayı içerisinde 20 bin öğretmen alımı yapılacağını duyurdu. Tabii ki şimdi daha önceki ifadelerle ve ülkenin ihtiyaçlarına baktığımızda bu 20 binin son derece sınırlı olduğu ve vatandaşımızı da memnun etmediği anlaşılmaktadır. Bizim Milliyetçi Hareket Partisi olarak teşkilat kanunu görüşülürken 50 bin atanmanın şubat ayında yapılması yönünde bir önergemiz olmuştu ancak iktidar grubu tarafından bu önergemiz kabul edilmemişti. Şimdi, atama bekleyen 450 bin öğretmen adayımız var, öğretmen ihtiyacı ise bizzat Sayın Bakanın açıklamalarına göre 98 bin. Türk Eğitim Sendikasının geçtiğimiz yıl yaptığı bir araştırmaya göre de 73 ilde, sadece 73 ilde 70 bin ücretli öğretmen var dolayısıyla 20 bin atama mevcut ihtiyacı karşılamaktan çok uzak. Bir de tabii ki eğitimde planlama hataları ülkemizde maalesef çok fazla, çok ciddi planlama hataları da oluyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Mikrofonunuzu açıyorum Sayın Usta, tamamlayınız lütfen.

ERHAN USTA (Samsun) – Geçen günlerde bazı branşlarda hiç atama yapılmayacağı ifade edildi.

Şimdi, tabii ki on dört yıllık bir iktidar var. Hadi bundan önceki iktidarlar diyelim ki hata yaptı, onu söyleyebilirsiniz ancak on dört yıllık iktidar niye bu planlamayı yapmadı? Bu kadar öğrenci var, bu kadar mezun var; şimdi biz duruyoruz diyoruz ki, örneğin, sosyoloji alanında hiçbir atama yapmayacağız. Peki, bu öğrenciler ne olacak, ne yapacaklar? Bu ciddi, vahim bir planlama hatasıdır. Bundan sonraki günler için hiç olmazsa düzgün bir planlama yapılması lazım. İnsan en kıymetli varlığımız. İnsan kaynağımızı uygun alanlarda uygun şekilde eğiterek uygun şekilde kullanmamız ve kalkınma için bir unsur hâline getirmemiz lazım.

Şimdi, öğretmen alımlarındaki mülakat sistemini sürekli eleştiriyoruz, bununla ilgili ciddi şikâyetler var. Burada artık liyakate dayalı ve KPSS'yi önceleyen bir alım modelinin mutlaka uygulanması lazım. Mülakatlardaki problemler çok sıklıkla ifade ediliyor.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Usta.

Sayın Kerestecioğlu...

18.- İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, siyasi operasyonlarla HDP'nin pek çok üye ve çalışanın gözaltına alındığına, bu durumun referandum çalışmalarına karşı yürütülen açık bir seçim kampanyası olduğunu düşündüklerine, 13 Şubat Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonunun 50'inci kuruluş yıl dönümüne ve Sevgililer Günü'nün ancak kadınların özgür olması hâlinde kutlanabilecek bir gün olduğuna ilişkin açıklaması

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Yalnızca dün, sadece dün partimiz üyesi, yöneticisi ve çalışanı 318 kişi gözaltına alındı. Bugün de bu siyasi operasyonlar devam etti ve Ankara, Van, Ağrı, Muş gibi illerden pek çok üye ve çalışanimiz gözaltına alındı. Biz bu gözaltıların referandum çalışmalarımıza karşı yürütülen açık bir seçim kampanyası olduğunu düşünüyoruz. Yani, hayıra karşı hayır kampanyası yürütülüyor gerçekten. Bu kampanya çerçevesinde, hâlen, bildiğiniz gibi, eş başkanlarımız tutuklu ve 10 vekilimiz onlarla birlikte tutuklu. Şimdi, böyle, meşru olmayan bir referandum süreci yaşanamaz. Bu, gerçekten, meşruiyetinin ciddi sorgulanması gereken bir süreçtir. Bütün tutuklu arkadaşlarımızın derhâl hakka, hukuka uyularak serbest bırakılmasını öncelikli talep ediyoruz.

Dün Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonunun 50'nci kuruluş yıl dönümüydü. Türkiye'de işçi sınıfının yürüttüğü mücadeleyi de saygıyla selamlıyor ve bundan sonrasında da herkesin insanca bir işe ve ücrete sahip olacağı bir ülke için önümüzdeki günlerin hayırlı olmasını temenni ediyoruz.

Evet, bugün 14 Şubat, bizler de bugünü kutlamayı isterdik ancak 14 Şubat için, özellikle, feminist kadınların bir sloganı var, "Eşitlik yoksa aşk da yok." Biz hediye değil, eşitlik istiyoruz. Bugün de "Eşitsiz aşka da, hayata da hayır." diyerek bir çağrı yaptılar ve kadınları 19.30'da İstanbul'daki Beşiktaş Meydanı'nda bir araya gelmeye çağırdılar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Mikrofonunuzu açıyorum Sayın Kerestecioğlu, buyurunuz.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Teşekkürler.

Eskiden bir erkek bir kadını öldürdüğünde "Aşk Cinayeti" diye başlık atardı gazeteler. Kadınlar yıllarca mücadeleyle cinayetin ve şiddetin aşkla hiçbir ilgisi olmadığını anlattılar ve anlatmaya devam edecekler. Gerçekten "Ya benimsin ya kara toprağın." denilen bu topraklarda Sevgililer Günü ancak eşitlik, özgürlük hâlinde, kadınların özgür olması hâlinde kutlanabilecek olan bir şeydir. Ben de bugün tüm kadınları biraz değişik bir 14 Şubat geçirmeye ve diğer kadınlarla dayanışmaya sokaklara çağırıyorum.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kerestecioğlu.

Sayın Gök...

19.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, 14 Şubat Sevgililer Günü'nü kutladığına, 13 Şubat Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonunun 50'inci kuruluş yıl dönümüne, 14 Şubat 1909'da Türkiye'de ilk güven oylaması yapılarak Kâmil Paşa kabinesinin düşürülmesinin yıl dönümüne ilişkin açıklaması

LEVENT GÖK (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Meclisi açarken yapmış olduğunuz güzel ve anlamlı konuşma umarım ülkemizi yönetenlere sorumluluklarını hatırlatır.

Giderek kutuplaştığımız ve nefret tohumlarının bizzat iktidar ve yöneticiler tarafından atıldığı Türkiye’imizde toplumsal barışa her zamankinden çok daha fazla ihtiyaç olduğu bir gerçektir. Toplumsal barışın sağlanmasının en büyük faktörlerinden bir tanesi de herkesin birbirini sevmesinden, farklılıklara saygı göstermesinden geçiyor. Bu anlamda, kimsenin yaşam biçimiyle, kılık kıyafetiyle ilgili en ufak bir olumsuzluğa uğramaması, Türkiye’de hoşgörü ikliminin yerleşmesi Cumhuriyet Halk Partisinin başlıca arzularından bir tanesidir. Hiçbir kimsede kılık kıyafetinden dolayı ya da yaşam biçiminden dolayı yönelmiş bir saldırıyı kabullenemeyiz, bu saldırıları şiddetle reddediyoruz. Sevgi dilinin yerleşmesi açısından yöneticilerin bu yaşanan olumsuzluklarda payı olduğu düşüncesiyle herkesin diline dikkat etmesi gerektiğini düşünüyoruz. Biz de Türkiye’de sevgi ortamının yeşermesi açısından her türlü sevgiye saygı göstererek Sevgililer Günü’nü yürekten kutluyoruz.

13 Şubat 1967’de kurulan Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu Kemal Türkler, Rıza Kuas, İbrahim Güzelce, Mehmet Alpdündar ve Kemal Nebioğlu tarafından kurulmuştur. Bağımsız bir sınıf ve kitle örgütü olan DİSK’in kuruluşunun 50’nci yılında kendilerini tebrik ediyor ve çalışmalarında başarılar diliyoruz.

Sayın Başkan, bugün 14 Şubat 2017. Bundan yıllar önce 14 Şubat 1909’da önemli bir hadise oldu, Türkiye’de ilk güven oylaması yapıldı ve Kâmil Paşa kabinesi düşürüldü. Sayın Başkan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Mikrofonunuzu açıyorum Sayın Gök, buyurunuz.

LEVENT GÖK (Ankara) - ...14 Şubat 1909’da Türkiye’de yapılan ilk güven oylamasında Kâmil Paşa kabinesinin düşürüldüğü tarihten bu yana geçen zaman dilimi içerisinde cumhuriyetten önceki bir dönemde gerçekleşen bu hadiseden sonra cumhuriyetin çok daha Meclisiyle kendisini koruyan tedbiri alması gerekirken bugün bir gensoru müessesesinin kaldırıldığı bir Anayasa değişiklik teklifinin görüşüldüğü ve halka gidildiği bugünlerde Kâmil Paşa Hükümetinin 1909’da düşürülmesinin bugünkü yöneticilerimize bir kapak olmasını dilerim. Yıllar önce nasıl bir idare öngörülmüşken bunlardan çark edilerek bizleri antidemokratik hükümlere götürecektir bir Anayasa değişikliğini kimsenin savunmaması gerekir. Cumhuriyet Halk Partisinin çok haklı gerekçeleri vardır, bin kere hayır diyoruz ve hepinizi sevgiyle, saygıyla selamlıyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Gök.

Sayın Turan...

20.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan’ın, şehitlere Allah’tan rahmet dilediğine, minibüste nefret söylemleri eşliğinde bir kişinin saldırısına uğrayan Fatma Dilara Aslıhan’a geçmiş olsun dileğinde bulunduğu ve yargı sürecinin takipçisi olacaklarına, 14 Şubat Sevgililer Günü’nü kutladığına ve Çanakkale Ayvacı’da meydana gelen deprem sonrası yapılan çalışmalara ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yeni başladığımız yasama haftasının hepimize hayırlı olmasını, başarılı olmasını ümit ediyorum, bu vesileyle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bugün sabah saatlerinde Hatay’dan acı bir haber aldık, şehidimiz var biliyorsunuz, dün Fırat Kalkanı’nda yine şehitlerimiz vardı, yine bu sabah İzmir Bergama’da dur ihtarına uymayıp trafik kazası gibi olan bir şehidimiz var. Allah tüm şehitlerimize rahmet etsin, yakınlarına başsağlığı diliyorum. Tüm milletimize sabırlar diliyorum, başsağlığı diliyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dün biliyorsunuz İstanbul’da talihsiz bir haberi hep beraber takip ettik. Fatma Dilara Aslıhan adlı genç bir kızımız minibüste seyahat ederken nefret söylemleri eşliğinde bir kişinin saldırısına uğradı. Saldırısı gerçekleşiren kişinin tutuklandığını az önce öğrenmiş bulunuyoruz. Türkiye’de herkes yaşam tarzı, fikir özgürlüğü konusunda özgürdür, bu değişmez ilkemizdir. Dileyen dilediği gibi giyinmelidir, dileyen dilediği gibi ifade etmelidir sözlerini, yaklaşımlarını. Bu konularda, hiçbir ayırım yapmadan kişilerin insan haklarına sahip çıkmak hepimizin asli görevi olmalıdır. Bu vesileyle, bir kez daha Fatma Dilara Aslıhan kardeşimize geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum. Yargı sürecinin hep beraber takipçisi olacağımızı ifade etmek istiyorum.

Sayın Başkan, yine, açılıştta sizlerin ifade ettiği iyi niyet dileklerine can gönülden katılıyorum. Biliyorsunuz, “Valentine” isimli bir Katolik din adamının adına ilan edilen Sevgililer Günü, zamanla âdetâ tüm toplumun kabul ettiği “Sevgililer Günü” adıyla özel bir güne dönüşmüş bulunmakta. 1800’lü yılların başından itibaren genç çiftler arasında özel olarak kutlanmaya başlandı. Biz sevindiklerinin varlığına her gün şükreden bir kültürden geliyoruz. Bu vesileyle, bir kez daha tüm vatandaşlarımızın Sevgililer Günü’nü kutluyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; son olarak, Çanakkale Ayvacı’da meydana gelen depremle ilgili ufak bir bilgi vermek istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Mikrofonunuzu açıyorum, buyurunuz Sayın Turan.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Depremden, biliyorsunuz, 21 yerleşim yerinde yaşayan 2 binden fazla vatandaşımız etkilendi. AFAD, Kızılay, çevre belediyelerin hepsi ilk günden itibaren deprem bölgesinde yer aldılar, görev yaptılar. Bugüne kadar -tüm çadırlardan çıkarak- 485 konteynerde yaşama iddiasını ortaya koyduk ve konteynerlerimiz geldi. Onun ötesinde, eksik kalan tüm konteynerlerin de planlandığını ve tekrar deprem bölgesine geleceğini ifade etmek isterim. Elektrik, su, altyapı, televizyon, ısıtma, soba gibi tüm talepler karşılanmış durumda. Bundan böyle kalıcı çözümler üretme zamanıdır, yıkılan evlerin yapılması zamanıdır. Bununla ilgili tüm kurumlarımızla görüşüyoruz, inşallah kısa süre içerisinde somut adımlar atacağız.

Ben süreçle ilgili bilgi vermek istedim. Tekrar tüm hemşehrilerimize geçmiş olsun demek istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Turan.

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARINI (Devam)

4.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Mehmet Akif Hamzaçebi’nin, bütün özgürlüklerin devletin ve Anayasa’nın güvencesi altında olduğuna kişilerin yaşam tarzlarına yönelik saldırıları kınadığına ilişkin konuşması

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, bundan kısa bir süre önce İstanbul’da bir metrobüste, şort giydiği için bir genç kızımıza bir kişi tarafından saldırı gerçekleştirildi. Saldırı sonrasında, bu saldırıyı gerçekleştiren kişi hakkında gerek güvenlik güçleri gerekse yargı organları gerekli işlemleri yaptılar. Bu, son derece güzel bir şey, bu işlemin yapılmış olması.

Dün gece İstanbul Maltepe’de bir minibüs yolculuğu sırasında başörtüsü takmış olduğu gerekçesiyle -kamuoyuna böyle yansıdı- bir genç kızımıza yine minibüste bulunan bir kişi tarafından fiziki bir saldırıda bulunulduğu basında, medyada yer aldı. Kıyafeti ne olursa olsun, yaşam tarzı, yaşam tercihi ne olursa olsun herkesin özgürlük alanı vardır. Bütün özgürlükler devletin, Anayasa’nın güvencesi altındadır. Kişilerin yaşam tarzlarına ne kişiler karşıabilir ne de devlet karşıabilir.

Ben, bu tür saldırıları, yaşam tarzına, yaşam tercihlerine yönelik saldırıları kınıyorum. Sevgililer Günü gibi sevginin bütün toplumda paylaşılması, bir dayanışma unsuru olarak anlaşılması gereken bir günde böyle bir saldırıyı hep birlikte, bütün toplum tarafından kınayalım diye düşünüyorum. (AK PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Kerestecioğlu, mikrofonunuzu açıyorum.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

21.- İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, Maltepe'de başörtülü bir genç kıza yapılan saldırıyı şiddetle kınadığına ve kadınların kendi kıyafetleri, kendi kimlikleri, bedenleri konusunda karar hakkının kendilerinde olduğuna ilişkin açıklaması

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Aynı konuda ben de çok kısa bir söz almak istemişim.

Kadınların kılık kıyafetlerine, bedenlerine, kimliklerine, emeklerine müdahale maalesef gerçekten uzun yıllardır kadınların karşı karşıya kaldığı ve mücadele ettiği şeyler. Bunu kimse "benim kadını", "senin kadını" demeden... Ki kadınlar bunu yapmazlar genelde, gerçekten kadın dayanışması bu toprakların en önemli temellerinden bir tanesidir; biz bunu Mecliste de yaşatmaya çalışan bir partiyiz.

Aynı şekilde, ben de tüm kadınlar için, özellikle dün Maltepe'de yapılan saldırıyı da şiddetle kınadığımızı ve kadınların kendi kıyafetleri, kendi kimlikleri, bedenleri konusunda karar hakkının kendilerinde olduğunu bir kez daha ifade etmek isterim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kerestecioğlu.

Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Meclis araştırması açılmasına ilişkin üç önerge vardır, ayrı ayrı okutuyorum:

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Meclis Araştırması Önergeleri

1.- Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu ve 24 milletvekilinin, Kırklareli ilinin ekonomik, kültür, tarım ve turizm sektörlerindeki sorunlarının ve Kırklareli'deki plansız sanayileşmenin çevreye verdiği zararların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/462)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Kırklareli ilinin ekonomik, kültür, tarım ve turizm sektörlerindeki sorunların ve Kırklareli'deki plansız sanayileşmenin çevreye verdiği zararların tespit edilmesi, nedenlerinin ortaya çıkarılması ve alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince bir Meclis araştırması açılmasını arz ederiz.

Saygılarımızla.

1) Vecdi Gündoğdu

(Kırklareli)

2) Kadim Durmaz

(Tokat)

3) Kazım Arslan

(Denizli)

4) Candan Yüceer

(Tekirdağ)

5) Ceyhun İrgil

(Bursa)

6) Elif Doğan Türkmen

(Adana)

7) Hüseyin Yıldız

(Aydın)

8) Kemal Zeybek

(Samsun)

9) Orhan Sarıbal

(Bursa)

10) Tekin Bingöl

(Ankara)

11) Ahmet Akın

(Balıkesir)

12) Nihat Yeşil

(Ankara)

13) Musa Çam

(İzmir)

14) Veli Ağbaba

(Malatya)

15) Onursal Adıgüzel

(İstanbul)

16) Mehmet Göker

(Burdur)

17) İrfan Bakır

(Isparta)

18) Mahmut Tanal

(İstanbul)

19) Tur Yıldız Biçer

(Manisa)

20) Muharrem Erkek

(Çanakkale)

21) Hüseyin Çamak

(Mersin)

22) Mevlüt Dudu

(Hatay)

23) Yakup Akkaya

(İstanbul)

24) Bülent Öz

(Çanakkale)

25) Nurhayat Altaca Kayışoğlu

(Bursa)

Gerekçe:

Kırklareli ilinin gelişmesi, mutlu insanların yaşadığı refah düzeyi yüksek bir kent yaratılması öncelikli hedefimizdir.

Toplumların ekonomik gelişmişliği, fert başına düşen millî gelirdeki artış oranının yanında aynı zamanda iktisadi ve sosyal, kültürel yapının değişimini de içerir.

Türkiye İstatistik Kurumu, 2015 yılı ilk defa yayımlanan "illerde yaşam endeksi" verilerine göre Kırklareli ili genel kategoride 81 il arasında 32'nci sırada yer alabilmiştir.

Kırklareli ili, çalışma hayatı endeksinde 27'nci sırada; bireylerin genel sağlık durumu, sağlık altyapısı, imkânlarının yeterliliği ve sağlık hizmetlerinden memnuniyet açısından 56'ncı sırada; güvenlik endeksinde 49'uncu sırada; sosyal yaşam endeksinde 37'nci sırada yer alırken, insanların yaşamlarının farklı zamanlarında ve alanlarında ortaya çıkan ihtiyaç ve isteklerinin karşılanmasından doğan tatmin düzeyini ifade eden yaşam memnuniyeti boyutunda ise 81 il içerisinde 69'uncu sırada yer almaktadır.

Kırklareli ilimizin yeterli girişim gücüne sahip olmaması ve AR-GE harcamaları, patent ve marka tescili gibi yaratıcılık olarak isimlendirilen konularda yetersiz kalması önemli eksikliklerdir.

Kırklareli'nin doğa, deniz, kültür ve kongre turizmi için büyük potansiyeli vardır. Karadeniz kıyılarımızda ormanla birlikte 10 kilometreye ulaşan kumsalları ile deniz ve doğa varlıkları turizm potansiyelini öne çıkarmaktadır. Mevcut bu potansiyel korunmalı ve geliştirilmeli, turizm alanında daha etkin olarak yararlanılmalıdır.

Kırklareli, dekar başına tarımsal gelir bakımından tahıl üretiminde ileri olmasına karşılık ortalama gelir bakımından Türkiye ortalamasının altında diğer iller arasında ise 43'üncü sırada yer almaktadır.

Yüzde 40'ı ormanlarla çevrili olan Kırklareli, ülkemizin en önemli ve zengin biyoçeşitliliğe sahip İğneada Longoz

Ormanlarını sınırları içerisinde barındırmaktadır. Dünyada eşi ve benzeri çok azalmış bu ormanlarda 671 tür bitki; kuş, böcek, sürüngen, balık, memeli cinsinden 637 tür hayvan bulunmaktadır.

Tüm bu coğrafi güzellikleri bünyesinde barındıran Kırklareli, plansız sanayileşme sonucu, taş, kil ve kum ocakları, çimento fabrikaları, termik santral, doğal gaz boru hatları ve nükleer enerji santral planlarıyla tehdit altındadır.

Bu doğrultuda, Kırklareli ilinin ekonomik, kültür, tarım ve turizm sektörlerindeki sorunlarının ve doğayı yok sayan plansız sanayileşmenin çevreye verdiği zararların tespit edilmesi, nedenlerinin ortaya çıkarılması ve alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırmasına ihtiyaç bulunmaktadır.

2.- Ordu Milletvekili Seyit Torun ve 23 milletvekilinin, kırmızı et sektöründeki sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/463)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Günümüzde toplum sağlığının korunması ve geliştirilmesi konusunda yeterli ve dengeli beslenmenin önemi her geçen gün daha da artmaktadır. Bu durum, bireylerin sağlıklı beslenmelerinde gerekli olan temel gıda maddelerine arzulan düzeyde ve asgari maliyette ulaşmasının yolunu açacak tarım politikalarının oluşturulması ve geliştirilmesini gerekli kılmaktadır.

Temel gıda maddelerinin başında gelen kırmızı et ise son derece önemli bir protein kaynağıdır. Dünya Sağlık Örgütü verilerine göre, sağlıklı bir insanın vücut ağırlığının her kilogramı için günde 1 gr protein tüketmesi ve bunun da yüzde 50'sinin hayvansal kökenli olması gerekmektedir. Günümüzde kişi başına düşen hayvansal protein miktarı, ülkelerin gelişmişliğindeki kriter olarak ele alınmakta ve günlük tüketilen protein miktarı yüzde 40'ın üzerinde hayvansal protein içeren ülkeler, gelişmiş ülke olarak kabul edilmektedir. Amerika ve Avrupa ülkelerinde günlük tüketilen protein miktarının yaklaşık yüzde 70'i hayvansal gıdalardan sağlanırken, ülkemizde günlük tüketilen protein miktarının yüzde 73'ü bitkisel gıdalardan sağlanmaktadır.

Türkiye'de tarım ve hayvancılıkta izlenen politikalar, ülkenin yaşadığı sosyal ve ekonomik dönüşüm, genç ve nitelikli iş gücünün kırsal alanlardan şehre göç etmesi gibi nedenlerle ülkemiz hayvancılığı mevcut durumunu koruyamamış ve hayvan varlığında ciddi azalmalar yaşamıştır. 2000'li yıllarla birlikte de bu azalmalar giderek artmıştır.

Kırmızı et sektöründeki diğer önemli sorun da fiyat istikrarsızlığıdır. Bunun en büyük sebeplerinden birisi arz-talep dengesizliği, diğeri de sektörde sürdürülebilirliğin olmamasıdır. Sektördeki arz-talep dengesine kırmızı et açısından bakıldığında, son yıllarda arz açığı oluşmuş ve buna bağlı olarak fiyatlar sürekli artış göstermiştir. Ülkemizin nüfusu 78,7 milyona ulaşmış ve iç talep önemli oranda artmıştır. Artan talebi ithalatla karşılamak ülkemizdeki üreticiler ve tüketiciler açısından uzun vadede sürdürülebilir bir politika değildir.

İthalatla karşılanamayacak kadar stratejik öneme sahip bir ürün olan kırmızı ette sürdürülebilir üretim planlaması ve destekleme politikası geliştirebilmek için geleceğe yönelik tutarlı arz ve talep projeksiyonlarının yapılması, fiyat istikrarının sağlanması, gereken önlemlerin alınması, yapısal sorunların ve çözümlerinin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İç Tüzük'ün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılmasını saygılarımızla arz ederiz.

1)Seyit Torun	(Ordu)
2)Ahmet Akın	(Balıkesir)
3)Kadim Durmaz	(Tokat)
4)Orhan Sarıbal	(Bursa)
5)Kemal Zeybek	(Samsun)
6)Veli Ağbaba	(Malatya)
7)Tekin Bingöl	(Ankara)
8)Hüseyin Yıl	(Aydın)
9)Nihat Yeşil	(Ankara)
10)Onursal Adıgüzel	(İstanbul)
11)Vecdi Gündoğdu	(Kırklareli)
12)Ünal Demirtaş	(Zonguldak)
13)Mehmet Göker	(Burdur)
14)Candan Yüceer	(Tekirdağ)
15)Mahmut Tanal	(İstanbul)
16)Tur Yıldız Biçer	(Manisa)
17)Muharrem Erkek	(Çanakkale)
18)Hüseyin Çamak	(Mersin)
19)Mevlüt Dudu	(Hatay)
20)Yakup Akkaya	(İstanbul)
21)Bülent Öz	(Çanakkale)
22)Elif Doğan Türkmen	(Adana)
23)Nurhayat Altaca Kayışoğlu	(Bursa)
24)Musa Çam	(İzmir)

3.- Şırnak Milletvekili Faysal Sarıyıldız ve 22 milletvekilinin, kamuoyunda "Cizre'nin Madımak'ı" olarak tanımlanan olayın araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/464)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Kamuoyunda "Cizre'nin Madımak'ı" olarak tanımlanan bu olayın araştırılması, sorumluların açığa çıkarılması, itfaiye ve ambulansların gidişine engel olanlar hakkında etkin bir soruşturmanın yürütülmesi, 28'i ağır yaralı olmak üzere toplamda 60'a yakın kişinin bulunduğu iddia edilen binaya dönük yapılan operasyon ve operasyon sırasında yaşanan ölümlerle ilgili delillerin ve tanıkların dinlenerek sorumluların yargı önüne çıkarılması için acilen Anayasa'nın 98'inci, İç Tüzük'ün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırılması açılmasını arz ve talep ederiz.

1) Faysal Sarıyıldız	(Şırnak)
2) Meral Danış Beştaş	(Adana)
3) Behçet Yıldırım	(Adıyaman)
4) Berdan Öztürk	(Ağrı)
5) Dirayet Taşdemir	(Ağrı)
6) Sırrı Süreyya Önder	(Ankara)
7) Ayşe Acar Başaran	(Batman)
8) Mehmet Ali Aslan	(Batman)
9) Saadet Becerekli	(Batman)
10) Hişyar Özsoy	(Bingöl)

11)	Mizgin Irgat	(Bitlis)	
12)	Altan Tan	(Diyarbakır)	
13)	Çağlar Demirel		(Diyarbakır)
14)	Felaknas Uca		(Diyarbakır)
15)	İmam Taşçılar		(Diyarbakır)
16)	Nimetullah Erdoğan	(Diyarbakır)	
17)	Nursel Aydoğan		(Diyarbakır)
18)	Sibel Yiğitalp		(Diyarbakır)
19)	Ziya Pir	(Diyarbakır)	
20)	Mahmut Toğrul		(Gaziantep)
21)	Abdullah Zeydan		(Hakkâri)
22)	Mehmet Emin Adıyaman	(İğdır)	
23)	Erdal Ataş	(İstanbul)	

Gerekçe:

14/12/2015 tarihinde Şırnak'ın Cizre ilçesinde Şırnak Valiliğinin kararıyla sokağa çıkma yasağı ilan edilmiştir. Cizre'de 56 gündür devam eden sokağa çıkma yasağında kimliği açık 78, henüz kimliği tespit edilemeyen 20'yi aşkın kişi hayatını kaybederken, yüzlerce kişi de ateşli silahlara bağlı olarak yaralanmıştır. İlçe merkezine yönelik saldırılar nedeniyle 100 bine yakın kişi göç etmek zorunda kalmıştır.

04/02/2016 tarihinde Cizre'nin Cudi Mahallesi'nde, içerisinde yaralıların da olduğu 37 kişinin bulunduğu bir binaya isabet ettiği belirtilen havan topları nedeniyle yangın çıkmıştır. Yaşanan bu insani felaket nedeniyle Grup Başkan Vekilimiz İdris Baluken ve Çağlar Demirel itfaiye ve ambulansların olay yerine hemen intikal etmesi için İçişleri Bakanlığı ve ilgili kamu kurumlarıyla en üst düzeyde temaslarda bulunmuştur. Ancak İçişleri Bakanlığı yetkilileri kolluk güçleri tarafından itfaiye ekiplerine engel çıkarılmayacağı taahhüdü vermiş olmasına rağmen gidislerine izin verilmemiştir.

Olayın meydana geldiği günün ertesinde sabah saat sekizde evde bulunan bir şahısla kurulan irtibat neticesinde, yangına müdahale edilmediği için 9 yurttaşın yaşamını yitirdiği, 27 yurttaşın da ağır yaralandığı bilgisi iletilmiştir. Bu bilgiler doğrultusunda Sağlık Bakanlığı yetkililerine durum aktarılmış, bölgeye hızla ambulansların gönderilmesi talebi iletilmiştir. Bu süre içerisinde, bir buçuk saat boyunca grup başkan vekillerimizin İçişleri Bakanına ve Bakanlık yetkililerine ulaşmaya çalışmasına rağmen telefonlarına yanıt verilmemiştir. Binadan çıkan 16 yaşındaki Abdullah Gün adlı çocuk da dışarı çıktığı gibi keskin nişancılar tarafından vurulmuştur.

07/02/2016 tarihinde akşam saatlerinde TRT Haber başta olmak üzere Hükûmete yakın medya kuruluşlarında, söz konusu binaya yönelik düzenlenen operasyonda 60 kişinin öldürüldüğü iddia edilmiştir. Bu haberin hemen ardından sosyal medyada kimi ırkçı ve savaş aygıtı hesaplardan söz konusu operasyona ait olduğu ileri sürülen yanmış cenazelerin fotoğrafları servis edilmiştir. 8 Şubat sabahı ise söz konusu haber TRT Haber'in yayınından kaldırılmıştır. Şırnak Valiliği de olayla ilgili yaptığı açıklamada, Cizre'de 10 kişinin öldürüldüğünü kamuoyuyla paylaşmıştır. Ancak yerelden aktarılan bilgiler öldürülen kişi sayısının çok daha fazla olduğu yönündedir.

Kamuoyunda "Cizre'nin Madımak'ı" olarak tanımlanan bu olayın araştırılması, sorumluların açığa çıkarılması, itfaiye ve ambulansların gödişine engel olan kolluk güçlerinin ve mülki amirleri hakkında etkin bir soruşturmanın yürütülmesi, 28'i ağır yaralı olmak üzere toplamda 60'a yakın kişinin bulunduğu iddia edilen binaya dönük yapılan operasyon ve operasyon sırasında yaşanan ölümlerle ilgili delillerin ve tanıkların dinlenerek sorumluların yargı önüne çıkarılması için ivedilikle bir Meclis araştırılması açılması önem arz etmektedir.

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Önergeler gündemdeki yerlerini alacak ve Meclis araştırması açılıp açılmaması konusundaki görüşmeler sırası geldiğinde yapılacaktır.

Başbakanlığın, İç Tüzük'ün 75'inci maddesine göre verilmiş bir tezkeresi vardır, okutup oylarınıza sunacağım.

B) Tezkereler

1.- Başbakanlığın, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uluslararası Kurak Alanlar Tarımsal Araştırma Merkezi Arasında Yapılan İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı'nın (1/569) Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 75'inci maddesine göre geri gönderilmesine ilişkin tezkeresi (3/914)

8/2/2017

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : 13/11/2014 tarihli ve 31853594-101-1030-4508 sayılı yazı.

İlgide kayıtlı yazımız ekinde Başkanlığınıza sunulan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uluslararası Kurak Alanlar Tarımsal Araştırma Merkezi Arasında Yapılan İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı'nın Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 75'inci maddesine göre geri gönderilmesini arz ederim.

Binali Yıldırım
Başbakan

BAŞKAN - Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gündemde bulunan (1/569) esas numaralı Kanun Tasarısı geri verilmiştir.

Sayın milletvekilleri, Adana'nın Aladağ İlçesinde Kız Öğrenci Yurdunda Meydana Gelen Elim Yangın Vakasının Araştırılması ve Benzer Acıların Bir Kez Daha Yaşanmaması ve Kamusal Eğitim ve Barınma Haklarının Tüm Öğrencilerimiz İçin Güvence Altına Alınıp Yaygınlaştırılması İçin Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonunun başkan, başkan vekili, sözcü ve kâtip seçimine dair bir tezkeresi vardır, okutuyorum:

2.- (10/392) esas numaralı Meclis Araştırması Komisyonu Geçici Başkanlığının, Komisyonun, başkan, başkan vekili, sözcü ve kâtip üye seçimini yaptığına ilişkin tezkeresi (3/915)

9/2/2017

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Komisyonumuz; başkan, başkan vekili, sözcü ve kâtip seçimi için 9/2/2017 Perşembe günü saat 13.00'te toplanmış ve kullanılan 13 adet oy pusulasının tasnifi sonucu, aşağıda adları ve soyadları yazılı üyeler karşılarında gösterilen oyu alarak, İç Tüzük'ün 24'üncü maddesi uyarınca Başkan, Başkan Vekili, Sözcü ve Kâtip seçilmişlerdir.

Bilgilerinize arz ederim.

Saygılarımla.

İsmail Tamer

Başkan: Fatma Güldemet Sarı Adana Milletvekili: (8) Oy
Başkan Vekili: İsmail Tamer Kayseri Milletvekili: (8) Oy
Sözcü: Leyla Şahin Usta Konya Milletvekili: (8) Oy
Kâtip: Ayhan Gider Çanakkale Milletvekili: (8) Oy
BAŞKAN - Bilgilerinize sunulmuştur.

Şimdi siyasi partilerin grup önerilerine geçiyoruz.

Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VII.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- HDP Grubunun, 14/2/2017 tarihinde Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir tarafından, Türkiye'de acil çözüm bulunması gereken yakıcı bir konu hale gelmiş çocuk istismarını önlemek ve çocuk haklarını korumak amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun bilgisine sunulmak üzere bekleyen diğer önergelerin önüne alınarak 14 Şubat 2017 Salı günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

14/2/2017

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 14/2/2017 Salı günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin, İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Filiz Kerestecioğlu Demir
İstanbul
Grup Başkan Vekili

Öneri:

14 Şubat 2017 tarihinde İstanbul Milletvekili Grup Başkan Vekili Filiz Kerestecioğlu tarafından verilen 3871 sıra numaralı "Türkiye'de acil çözüm bulunması gereken yakıcı bir konu hâline gelmiş çocuk istismarını önlemek ve çocuk haklarını korumak amacıyla" Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis Araştırma Önergesi'nin, Genel Kurulun bilgisine sunulmak üzere bekleyen diğer önergelerin önüne alınarak, 14/2/2017 Salı günlü birleşiminde sunuşlarda okunması ve görüşmelerin aynı tarihli birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu önerisinde söz talep eden sayın milletvekillerine söz vereceğim.

İlk konuşmacı önerinin lehinde olmak üzere Filiz Kerestecioğlu, İstanbul Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Kerestecioğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, 2016 Mart ayında Karaman'da yaşanan çocuk istismarının üzerinden yaklaşık bir yıl geçmiş olmasına rağmen hâlen çocuk istismarına karşı Türkiye'de yerleşik bir sistem oluşturulamadı. İstismara uğrayan çocukların ve istismarı tespit eden yetişkinlerin, öğretmenlerin, velilerin şikâyetinde bulunabilecekleri bir mekanizma da kurulamadı. Karaman'da yaşanan çocuk istismarının ardından kurulmuş olan Başta Cinsel İstismar Olmak Üzere Çocuklara Yönelik Her Türlü İstismar Olaylarının Araştırılarak Alınması Gereken Önlemlerin Belirlenmesi Komisyonu daimî bir çocuk hakları komisyonu kurulması kararını vermiş olmasına rağmen bugüne kadar ne bu Komisyonun gerçekleştirdiği hazırlanmış olan rapor Meclise getirildi ne de Mecliste daimî bir çocuk hakları komisyonu kuruldu.

Son olarak da Ankara Haymana Nuri Bektaş Anadolu Lisesine 2014 yılında atanan okul müdürü S.K.'nın öğrencilere okulun pansiyonunda cinsel taciz ve cinsel istismarda bulunduğu iddiası 100 civarında öğrencinin Başbakanlık İletişim Merkezine başvurmasıyla gazeteci Serbay Mansuroğlu tarafından haberleştirildi. Aynı okulda görev yapan diğer öğretmenlerin okul ve ilçe millî eğitim müdürlüğü yetkililerinden çekindikleri için herhangi bir şey yapamadıklarını ifade ettikleri, çocukların ise aynı şekilde "Hangi öğretmene söylesek? Öğretmenlere de söyleyemeye çekiniyoruz. O nedenle BİMER'e başvurma yolunu seçtik." dedikleri bu olayda da gerçekten ne önlemler alınacak, ne gibi soruşturmalar yürütülecek ve hangi şeffaflıkta yürütülecek, bundan ciddi endişe duymaktayız çünkü yine bugün aldığımız bir habere göre, aynı zamanda bu konuda bir komplo kurulduğu iddiasıyla müdürü şikâyet eden öğretmen ve öğrencilerin de gözaltına alındığı bilgisi geldi. Ancak daha önce birçok olayda olduğu gibi bu olay da da karartma teşebbüsü olmamasını ve soruşturmanın çok açık ve şeffaf bir şekilde yürütülmesi gerektiğini, çocukların menfaati açısından... Hani o, ağızımızdan düşürmediğimiz "Çocuklarımız geleceğimize." klişesini, her dönemde maalesef gerçekliğini yaşatabilmek için şeffaflığa, gizliliğin olmamasına, açıklığa ve netliğe ihtiyacımız olduğunu bir kez daha ifade etmek isteriz.

Evet, özellikle son bir yılda kamuoyunda çocuk istismarına karşı önemli bir duyarlılık oluştu. Ne var ki başta da söylediğimiz gibi bu duyarlılığa karşı Hükümet bütünlüklü bir politika geliştiremedi, çocuk hakları daimî komisyonu kurulmadı. Diğer yandan ise Nizip'ten Antalya'ya, Trabzon'a hemen her ilimizde özellikle bu son bir yılda pek çok ağır istismar olayı basına yansıdı. Bu durum Türkiye'de çocuk istismarına karşı bütünlüklü bir politika geliştirene kadar ve bunu önlemek amacıyla çalışacak bir araştırma komisyonunun da kurulmasının aciliyetini ortaya koyuyor.

Bakın, Haymana'da bazı veliler okul müdürünün bir süredir okul pansiyonunda kendisi için hazırladığı bir odada kaldığını, bu nedenle cinsel istismar iddialarının özenle araştırılması gerektiğini ifade ediyorlar. İsmi vermek istemeyen bir veli, "Burası küçük bir yer, her şey kısa zamanda duyulur ve yayılır. Yeni yeni duyup öğreniyoruz ki 'hemşehrimiz' diye okula müdür tayin ettirdikleri adam, daha önce cinsel tacizden ceza almış. Söyleyin Allah aşkına, cinsel tacizden ceza almış birinin bırakın okul müdürlüğünü, öğretmenlik yapması doğru mudur?" diye soruyor. Ankara Valiliği ise istismarın basına yansımalarının ardından ancak bir açıklama yaparak adli soruşturmanın da başlatıldığını duyurdu. Ama, dediğimiz gibi, bu soruşturmada üstelik de bazı dindarlık iddialarıyla yani "Biz oraya mescit yaptırдық. Aslında, okul müdürü şöyle dindar biriydi, böyle dine bağlı biriydi ama bu şikâyet edenler onu karalamak için bunu yaptılar. Daha önce bunlar Cumhurbaşkanı'na da hakaret etmiş kişilerdi." gibi, soruşturmayı çarpıtacak, olayın aydınlatılmasını lekeleyebilecek, engelleyebilecek iddialar ileri sürülüyor. Bu tehlikeli oyunlara girilmemesini ve çocukların en başta düşünülmesi gereken varlıklarımız olduğunu ifade etmek isteriz.

Bizler Çocuk İstismarını Önleme Komisyonunda yazdığımız muhalefet şerhinde şunları belirtmiştik özetle: Özellikle, çocuk yaşta evliliklerin kesinlikle yasaklanması; kimyasal kastrasyon gibi çocuğun cinsel istismara uğramasına çözüm olmayacak popülist uygulamalardan vazgeçilmesi; çocuk cezaevlerinin kapatılması; çocukların haklarını güçlendirmek yerine, her protestolarında terörle ilişkilendirilmeleri anlayışının terk edilmesi; başta çocukların ve bütün sivililerin yaşam hakkı olmak üzere, herkesin barışçıl, demokratik ve özgür bir ortamda yaşayabilme hakkı için savaş politikalarından vazgeçilmesi; çocuk işçiliğine son

verilmesi; cinsel yönelim ve cinsel kimlikleri nedeniyle istismara uğrayan çocukların artık görmezden gelinmemesi; bütün çocukların eksiksiz olarak eğitim ve sağlık hizmetlerine erişimi ile istismarın önlenmesi için onlarla ilişki kuracak her bir kurum, personel ve kişinin eğitimden geçirilmesi ve kurumların bu alanda çalışan bağımsız kişi ve kurumlarca denetlenmesi ve en temel görev olarak çocukların güçlendirilmesi için gereken her türlü önlemin alınması. Evet, pek çok öneride bulduk bu şekilde ve bunların hayata geçmesini bekliyoruz.

Türkiye'yi tekçi bir tek adam rejimine götürmeye inanılmaz bir hızla gayret eden bu Meclisin, saatlerce, sabahlara kadar bizleri çalıştıran bu Meclisin, aynı zamanda bu kadar çalışmadan sonra haftalarca o teklifin imzalanması için de beklediğimiz bu hükümet edişin ve iktidar etme yönteminin aslında başka bir gerçekliği görmesi gerekiyor. Türkiye'de çocuk istismarının önlenmesinden daha önemli bir gündemimiz yoktur; evet, yoktur. Bu, size ciddi gelmeyebilir ama bizim için çok ciddidir, bir tek adam rejiminden çok daha ciddidir çünkü çocuklar bizim geleceğimizdir. Öyle, "18 yaşa seçilme hakkını veriyoruz." gibi birtakım parlatılmış şeylerle örtmeyeceğiniz bu tek adam rejiminde, çocuklar sadece 18 yaşına gelince seçilme veya işte iktidar edebilme hakkını ki onun verileceği çok şüphelidir zaten... Çünkü aynı zamanda otoriter ve daha yaşça üstünlüğün söz konusu olduğu bir yönetim tarzı egemendir bu ülkede. O nedenle, siz ciddiye almayabilirsiniz ama bizler çok ciddiye alıyoruz ve çocuklar gerçekten bizlerin geleceğidir.

Size daha önce Komisyon zamanında da söz etmiş olduğum Halil Cibran'ın bir şiirinden dizelerle konuşmamı bitirmek istiyorum. "Sizin diye bildiğiniz evlatlar, gerçekte sizin değildirler./ Onlar kendilerini özleyen hayatın oğulları ve kızlarıdır./ Sizler aracılığıyla dünyaya gelmişlerdir ama sizden değildirler./ Sizlerin yanındadırlar ama sizlerin malı değildirler./ Onlara sevginizi verebilirsiniz ama düşüncelerinizi asla./ çünkü onların kendi düşünceleri vardır./ Onların bedenlerini barındırabilirsiniz ama ruhlarını asla./ çünkü onların ruhları geleceğin sarayında oturur ve sizler düşlerinizde bile orayı ziyaret edemezsiniz."

Hepinize saygılar sunarım. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kerestecioğlu.

Halkların Demokratik Partisi Grubu önerisi aleyhinde Deniz Depboylu, Aydın Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Depboylu. (MHP sıralarından alkışlar)

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ne yazık ki yeniden yaşanan ve bizi kaygıya, üzüntüye sürükleyen çok sayıda çocuğa yönelik gerçekleşmiş cinsel istismar olayıyla gündeme gelmiş olan önerge üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım.

Konuşmama başlamadan önce, aziz Türk milletini ve Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Bugün, maalesef, sadece aldığımız üzücü haberler bunlar değil, 2 de şehidimiz var. Nusaybin sınırında ve Amanos Dağları'nda vatanımızı savunurken şehit düşen kahraman askerlerimize Allah'tan rahmet, acılı ailelerine ve Türk Silahlı Kuvvetlerimize de başsağlığı ve sabır diliyorum.

Sayın milletvekilleri, bir lise müdürünün erkek öğrencilere yönelik taciz ve istismarıyla ne yazık ki 100'e yakın öğrenci BİMER'e başvurmuş ve kötü bir istismar olayı daha ortaya çıkmıştır. Bize ulaşan haber kaynağına göre, ifadeleri var, diyorlar ki: Son çare olarak BİMER'e... Ulaştığımız öğretmenlerden bazıları bu konuda uzun zamandır duyularını olduğunu ancak ellerinde somut bir delil olmadığını, okul ve ilçe millî eğitim müdürlüğü yetkililerinden çekindikleri için herhangi bir şey yapmadıklarını belirtmişler. Öte yandan, adlarının açıklanmasını istemeyen bazı öğrenciler ise "Hangi öğretmenden yardım isteyebileceğimizi, hangi öğretmene güvenebileceğimizi bilemedik, son çare olarak aklımıza BİMER geldi." diyorlar. Bugüne kadar değerli milletvekilleri, ortaya çıkan istismar olaylarının açığa çıkmasında okulda rehber öğretmen olarak görev yapan veya dışarıda, kamuda çalışan psikolog ve psikolojik danışmanların büyük katkısı olmuştur. Bu da gerçekten bu branşlara ne kadar ihtiyacımız olduğunu ortaya çıkarıyor. Umarım o okulda bir psikolojik danışman vardır, yoksa da bundan sonra önemi ne kadar ortaya çıkıyor görmek lazım, tüm okullarda yeterli sayıda olmasını diliyorum.

Yine, hakkında istismar iddiaları olan bir müdürü çocukları korumak için görevden uzaklaştırmak yerine yerini değiştirip yeni kurbanları hedef almasına göz yumulması çok acıdır ki bu müdürün daha önceden böyle bir suçtan görevden alındığını, daha doğrusu farklı bir yere alındığını öğreniyoruz. Biz bu olayın kızgınlık ve kederini taşıırken bir haber daha ulaşıyor elimize, köyden öğrencileri minibüsle taşıyan bir şoför 9 kız öğrenciye tacizde bulunarak ceza alıyor. Bunlar ne yazık ki buz dağının görünen yüzü. Biliyoruz ki yaşanan taciz ve istismarların büyük bir kısmı ya görmezden geliniyor ya da örtbas ediliyor. Çoğunlukla da çocuklar utandıkları veya korktukları için dile getirmiyorlar. Çocuklarımıza yönelik tehditleri tespit etmemiz çok önemli. Evlerde, okullarda, çocukların yaşadığı veya çocuklarla ilişkili kurum ve kuruluşlarda çocuklara yönelik gerçekleştirilen ihmal ve istismarın boyutlarını bilmediğimiz sürece alacağımız önlem ve yapacağımız müdahaleleri etkili olarak planlama şansımız yoktur. Aynı zamanda, ilerleyen süreçte ne kadar yol kat ettiğimizi de bilmemiz gerekiyor, bu sebeple de ciddi bir araştırma içerisinde olmamız çocukların sesini duymamız gerekiyor. Hem kentsel hem de kırsal bölgelerde çocuklara yönelik istismar araştırmalarını yapmak zorundayız. Araştırmalarda toplanacak verileri belirlemek ve doğru bilgi temelli oluşturmak için çocuklara yönelik istismarla ilgili araştırma gündemleri oluşturmak zorundayız. Yine bu yapılan araştırmaları da raporlandırmalı, gerekli önlemleri almalıyız. Biz, çocuklarımızın anlatamadıklarını öğrenelim, yardım ulaştıralım, daha da önemlisi baştan engelleyelim diye dil döküp çırpınırken yardım isteyen çocuklarımızın duymazdan geldiğini, olayların üstünün kapatıldığını, istismarcının korunduğunu görmek, devleti yönetenlere karşı maalesef itimadımızı sökülüp alıyor. Bu, ne devlet yönetme erdemine ne de vicdana sığar.

İşi ehline vermek zorundasınız ama maalesef işi ehline vermiyorsunuz. Görevlendirmelerde aranılan liyakat değil, maalesef yandaşlık. Sendikasını değiştirmede için görevden aldığınız idareci arkadaşlarımız yerine atadıklarınız ne yazık ki ortada; bir kısmı FETÖ'cü çıktı, bazıları istismarcı ve daha da kötüsü, bunlara gözünü, kulağını kapatıp bunları duymazdan, görmezden gelen idareciler söz konusu.

Büyük bir olasılıkla buraya şimdi AKP'den bir hatip arkadaşımız çıkacak ve daha önceden kurulmuş olan Çocuklara Yönelik İstismar Komisyonunun çalışmalarından ve raporundan bahsedecek. Ben de daha yeni sayılacak olan, bu dönemde kurulmuş ve çalışmalarını tamamlamış olan Başta Cinsel İstismar Olmak Üzere Çocuklara Yönelik Her Türlü İstismarın Araştırılarak Alınması Gereken Önlemlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırma Komisyonunun üyesiydim. Komisyonun yeterli çalışma yapmadığı kanaatindeyim. Haftada sadece bir kez toplanıldı bölgesel araştırmalarda bulunulmadı. Karaman dışında yaşanmış, hatta Komisyon çalışmaları sırasında gerçekleşen olayların olduğu yerlere bile gidilip araştırma yapılmadı. Toplantılarımıza hiç olmazsa birer kez Millî Eğitim Bakanı, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı, Adalet Bakanı ve vakıf ve derneklerden sorumlu Başbakan Yardımcısının katılması talebinde bulunmuştuk. Amacımız bakanlarla karşılıklı fikir alışverişinde bulunmak, onlara kaygılarımızı, düşüncelerimizi, kendi ürettiğimiz fikirleri, çareleri iletmek ve karşılığında da onlardan gelecek bilgileri almaktı ama maalesef hiçbir toplantıya katılmadı.

Değerli milletvekilleri, çocukluk döneminde yaşanan şiddetin çocuğun o dönemde yaşayacağı travma sonucunda ruhsal ve fiziksel sağlığında sorunları ortaya çıkardığı, olayın da yaşandığı dönemle sınırlı kalmadığı -daha önceden de her zaman konuşmalarında dile getirdim- bilinmektedir. Bu çocuklar ileride ruhsal problemler yaşayacaklar, fiziksel problemler yaşayacaklar, belki aralarından alkol bağımlıları, madde bağımlıları çıkacak, ki bunlar zaten olası öngörülen sonuçlar.

Bu, sadece çocuğun hayatıyla da sınırlı kalmayacak. Bir çocuğa yönetilmiş bir istismar sadece çocuğu etkilemez ki, ailesini de etkileyecek, birlikte yaşadığı, birlikte okuduğu arkadaşlarını etkileyecek, bulunduğu mahalleyi, ilçeyi, hatta ili etkileyecek ve bu çocuk ileride büyüyüp yetişkin olduğunda kurduğu aileye ve dolayısıyla, bu sorunların uzantısı, gölgesi ilerideki neslin üzerine dahi düşecek. Böyle acı bir tablodur.

Bütün bunları dikkate alırsak çocuklara yönelik işlenen suçlar ve çocuk ihmalleri, birçok çocuğun fiziksel ve ruhsal travmasına sebep olduğu gibi bir toplumun da sağlığını bozacaktır sonucuna varacağız. Yani çocuklara yönelik istismarın engellenmesi sadece çocukların değil, koca bir toplumun korunması için çok önemli.

Çocukları hâlâ koruyamıyoruz maalesef. Bugün hâlâ eğitim hakkı gasbedilmiş, eğitimine devam edemeyen çocuklar mevcut. Yine, çocuk yaştaki kızların erken yaşta evlendirilmesinin önüne geçilmiş değil. Çocuk işçiliği son bulmamış, yasal boşluklardan yararlanan yetişkinler tarafından çocuklar bu konuda hâlâ istismar edilmekte. Bu eksikliklerin giderilmesi ancak Türkiye Büyük Millet Meclisi çocuk hakları koruma komisyonu adı altında oluşturulacak sürekli bir komisyonla mümkün olacaktır.

Çocuklarımızın korunması ve layık oldukları yaşam standartlarına kavuşmalarının sağlanması amacıyla mevcut yasa ve mevzuatlarda çocukların yararına yönelik kısımlar üzerinde tarama ve inceleme yapmak, gerekli yasal düzenlemelerin yapılmasını sağlamak ve yeni yasaların oluşturulmasına destek vermek amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi çocuk hakları koruma komisyonu adı altında sürekli komisyon oluşturulması önem arz etmektedir.

Çocuklar güçsüz ve savunmasızdır ve bu nedenle haklarını savunacak, onları koruyacak yetişkinlere, yasal yaptırımlara ihtiyaç duymaktadırlar. Başta devlet olmak üzere aileler, çocuğa bakmakla yükümlü olanlar, kurumlar bu haklara saygı gösterme, ihlal ve ihmal etmeme, mevcut hakları daha da ileriye götürüp güçlendirme sorumluluğuna sahiptirler. Günlük üretilen politikalarla, geçici süreli kurulan komisyonlarla bütün bunları başarmak mümkün değildir. Olası riskli sorunların çözümü yahut engellenmesi için millî bir çocuk politikamızın olması gerekiyor. Ve biz, bütün bunları düşünerek, Milliyetçi Hareket Partisi olarak çalışmalarımızı tamamlayıp 7/10/2016 tarihinde "Türkiye Büyük Millet Meclisi Çocuk Haklarını Koruma Komisyonu" adıyla sürekli bir komisyonun kurulmasına dair kanun teklifimizi vermiştik, bugün de yine Meclis Başkanlığımıza ilettiğimiz bir dilekçeyle bu kanun teklifimizin gündeme alınmasını tekrar rica ettik. Diğer gruplardaki çalışmaların da buna benzer yönde olduğu kanaatindeyim, buna yönelik bilgilerim var. Bence burada bizim alacağımız karar, bir araştırma komisyonundan çok daimî bir komisyonun oluşturulması olmalı.

Ve yine, çocuklarımızla ilgilenebilecek yeterli sayıda öğretmen atamasının yapılmasını rica ediyorum Değerli Millî Eğitim Bakanımızdan. 50 bin atama talebindeyiz. Umarım, çocuklarımız iyi yetişmiş ehil ellerde sağlıklı yetişip eğitimlerini devam ettirme şansı bulurlar.

Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Depboylu.

Halkların Demokratik Partisi Grubu önerisi lehinde Lale Karabıyık, Bursa Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Karabıyık. (CHP sıralarından alkışlar)

LALE KARABIYIK (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle, aldığımız habere göre, 2 şehidimiz var ve ben şehitlerimize Allah'tan rahmet, kederli ailelerine de başsağlığı diliyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; çocuk istismarı konusunda verilen grup önerisinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım.

Evet, çocuklarımız kıymetlilerimizdir. Onları doğdukları andan itibaren koruruz, gözetiriz, sevgiyle büyütürüz. Masumdurlar; onlara en ufak bir zarar gelse içimizin titrediğini, yüreğimizin yandığını bütün aileler çok iyi bilir. Çocuklarımız büyüseler de onları yine merak ederiz, yine korumaya devam ederiz. Aile ortamında büyüdükten sonra okulla, çevreyle bir arada olurlar ama her yerde birtakım tehlikelere maruz kalabilirler. Bu tehlikelerden çocuğu korumak öncelikle devletin birinci sorumluluğudur, görevidir; bu, zaten Anayasa'yla düzenlenmiştir. Ancak buna rağmen son yıllarda gerçekten çocukların tehlike altında kaldığı ortamları üzülerken izliyoruz. Çocukların yaşadığı ortamlarda maruz kaldığı tehlikelerden en önemlilerinden bir tanesi çocuk istismarı, özellikle de çocukların cinsel istismarı değerli vekiller. Gün geçmiyor ki her yerden farklı farklı haberler alıyoruz ve yüreğimiz kanıyor.

Evet, biz bu konuda Cumhuriyet Halk Partisi olarak devletin denetim sorumluluğunu, gözetim sorumluluğunu her alanda ciddiyetle yerine getirmesi gerektiğini de ifade ediyoruz. Şimdi, birtakım verilere baktığımızda olayın ciddiyetini biraz daha gözler önüne belki serebiliriz.

Değerli vekiller, son on yılda çocuk cinsel istismar davaları maalesef yüzde 700 arttı, çocukların cinsel istismarı ise yüzde 434 arttı ki bu, çok önemli bir orandır. 2016 yılında 368 kız çocuğuna yönelik cinsel istismar olayı yaşandı bu ülkede. 2016 yılında yine 11.095 çocuk cinsel suçlara maruz kaldı. Bu çocukların 1.377'si erkek, 9.718'i ise kız çocuğuydu. Ne acıdır ki 2016 yılı çocuklar için istismar yılı oldu âdeta. Bu çocukların yüzde 3'ü engelli olmak üzere 368 kız çocuğu cinsel istismara uğradı bu dönemde. İstismar vakalarının yüzde 59'u okullarda yaşandı. Çocuklar sokakta, zorla götürüldükleri yerlerde, araçlarda, kurslarda, otobüs ve parklarda, yurttlarda, illegal oluşumlarda istismara uğradılar. Duyulan, duyulmayan birçok vaka yaşanmışken, bu olayları yaşayan ama bazen anlatamayan, konuşamayan, çığlıklarını duyamadığımız çok çocuk ve aile olduğunu bizler de biliyoruz. En bariz olarak, değerli vekiller, ülkemizin gündemine düşen Karaman'daki olayı hepimiz üzüntüyle, acıyla hatırlıyoruz.

İşte bu olaylardan sonra yine bu tür olaylar devam etti, istismarlar devam etti ve bu vakalar için biz gerçekten her gün çok olumsuz haberler aldık ve Karaman olayı sırasında da bir komisyonun kurulmasını ısrarla ifade ettik ve zorla, maalesef zorla o Komisyonu kurdurabildik. Bu Komisyonun üyesi değilim ben ama Komisyon katıldım zaman zaman ve sonra raporları da çok iyi inceledim, takip ettim bu süreci. Ancak, değerli vekiller, maalesef, bu Komisyonunda hiçbir yol alınmadı, bu Komisyonun verimli olarak çalıştığını ve belli bir sonuca ulaştığını da söylemek asla mümkün değil.

Biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak devletin çocukların güvenliğini, korunmasını sağlaması konusunda daha hassas olması gerektiğini, illegal kurumların olmaması gerektiğini her ortamda, her yerde savunduk. Maalesef, kurulan İstismarı Önleme Komisyonunda illegal yerlerin envanteri dahi çıkarılmadı, üzerinde bu kadar önemle durduğumuz hâlde bu bile çıkarılmadı. Evet, biz illegal olmayan, yasal olan yerlerin de mutlaka denetlenmesi gerektiğini, yakından izlenmesi gerektiğini de her ortamda vurguladık değerli vekiller.

Şimdi, yine, dün basındaki gerçekten önemli bir haberle sarsıldık. Umarız gerçek değildir çünkü bu toplum gerçekten artık böyle bir olayı daha kaldıramayacak durumdadır, çok yaralayıcı bir hadisedir. Bu toplumda çocuklarla ilgili, çocuk istismarıyla ilgili en ufak bir şüphe olduğunda suçlanan kişilerin sadece yaşanan, günümüzdeki olayları değil; bundan önceki süreçleri, geldikleri iller, geldikleri ilçeler, görevleri ayrıntılı olarak, çok titizlikle incelenmelidir. Biz hiçbir suç ispatlanmadan kişileri suçlamak istemiyoruz ancak bu olayın ayrıntılarıyla incelenmesi gerektiğini ifade ediyoruz. Çünkü burada tacize, tecavüze uğradığı söylenen çok sayıda çocuk var ve bir çocuğun bile böyle olumsuz bir harekete uğramaması konusunda bütün toplum ve bizler son derece hassasız. Şu anda idari bir soruşturma başlamış durumda ve umarız gerçek çıkmaz ama eğer gerçek çıkarsa bundan gerçekten çok büyük üzüntü duyarız ve takipçisi olacağız bu incelemelerin sonuna kadar. Hiçbir şey örtbas edilmeden, ayrıntılarıyla,

geçmişe dönük olarak da bütün ihbarlar değerlendirilerek, velilerle, öğrencilerle ve geçmiş de sorgulanarak incelenmesi konusunda hassas olunması gerektiğini, bu toplumun en önemli hassas noktalarından birisi olduğunu tekrar burada ifade etmek istiyorum.

Değerli vekiller, bir başka nokta: Çocuklarımız küçük ve masum, her yaşta onları tehlikelerin beklediğini az önce de ifade etmiştim. Aile içerisinde ve okullarda çocukların bu dış tehlikelere karşı kendilerini nasıl koruyabilecekleri konusunda eğitim verilmesini, bilgi verilmesini biz yine her aşamada söylüyoruz. Ancak bakıyoruz, hiçbir müfredatta böyle bir şey yerleştirilmemiş. Müfredattan Atatürk'le ilgili, İsmet İnönü'yle ilgili birtakım kısımlar çıkarılıyor ama toplumun en acı yarasını ifade eden bu tür konularda hiçbir çalışma yapılmadığını da biz gerçekten yakından görüyoruz. Maalesef, bunlar çok önemli ihtiyaçlar; çocukların hem sosyal ortamlarda hem okulda, her yerde mutlaka kendilerini koruyacakları birtakım bilgilendirme ve eğitimlerin yapılması artık zorunluluk olmuştur, sadece ülkemizde değil, dünyada da verilmesi gereken önemli eğitim noktalarından bir tanesidir.

Bir başka nokta: Devletin buradaki sorumluluğunu tabii ki her aşamada hatırlatıyoruz, ona zaten şüphe yok. Ancak bir de okulların, eğitim kurumlarının veya yurtların, özellikle rehberlik öğretmenlerinin, rehberlik servislerinin bu konuda çok hassas olmaları ve birtakım işaretlerle, birtakım şüphelerle çocuklarla konuşarak incelemelerinin de gerekliliğini burada bir kez daha ifade etmek istiyorum. Çocukların konuşmadığı ortamlar var, çocukların korktuğu, korkutulduğu ortamlar var. İşte, okullarda, rehberlik servislerinde ve Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının bu konuda daha hassas olması gerektiğinin de bir kez daha altını çiziyorum.

Bir başka önemli nokta olarak ifade etmek isterim ki -ben bunu birkaç ortamda yine söyledim, bu Meclis kürsüsünden de defalarca söyledim sayın vekiller- bu ülkede bir ulusal çocuk politikası yok. Yani, eğitimle, barınmasıyla, korunmasıyla, adalet karşısında çocuğun gözetilmesiyle, sosyal yardımıyla, sağlık sistemiyle, çocuğun maksimum yararını öneleyerek alınan kararlarla düzenlenmiş, bütünlük bir ulusal çocuk politikası yok; bölük pörçük, sürekli değişkenlik gösteren, genellikle de gelecekteki nesilleri ideolojik olarak şekillendirecek bir şekilde düzenlenmeye çalışılan, birbirinden bağımsız, kopuk kopuk politikalarla götürülmeye çalışılıyor. Ancak, işte, bu sağlıksız ortam bizi bugün gelinen noktaya da getiriyor, gelecekte bunun zararlarını da göreceğiz.

Cumhuriyet Halk Partisi olarak biz ulusal çocuk politikasını oluşturduk ve bununla ilgili bütün çalışmalarını da yaptık.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Karabıyık.

Halkların Demokratik Partisi Grubu önerisi aleyhinde Yılmaz Tunç, Bartın Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Tunç. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; HDP grup önerisi hakkında söz aldım. Bu vesileyle Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

HDP grup önerisi, çocuk istismarını önlemek ve çocuk haklarını korumak amacıyla Mecliste bir araştırma komisyonu kurulması talebini içeriyor. Başta cinsel istismar olmak üzere, çocuklara yönelik her türlü istismarın önlenmesine yönelik tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Mecliste, geçen yasama yılında, geçen yıl bir araştırma komisyonu kurmuştuk ve çalışmalar yapmıştık. 2016'nın 21 Nisanında başlayan çalışmalarımız dört aylık yasal süreden sonra rapor yazımı olarak devam etti ve raporumuz da 442 sıra sayılı Komisyon Raporu olarak milletvekillerine dağıtıldı.

Öncelikle, raporumuzdaki önerilere gelmeden önce ve komisyon çalışmalarıyla ilgili detaylara değinmeden önce şunu ifade etmek istiyorum: Çocuklarımız bizim geleceğimiz. Evet, bunu klişe olarak kullanmamak lazım. Ancak çocuklarımızı, geleceğimiz olan çocuklarımızı her türlü tehlikeye karşı korumak başta anne babaların görevi ancak devletin de asli görevi, Anayasa'dan ve uluslararası sözleşmelerden kaynaklanan görevi. Çünkü çocuklarımız çevresindeki tehlikelere karşı en savunmasız kişiler. Bu tehlikelerden korunmaları için başta kendilerini eğitmek gerektiği gibi, anne babaları da eğitmek gerekiyor. Devletin de okullarda, ilgili kurumlarda gerekli tedbirleri alması ve çocukları koruması gerekiyor.

Devletin bugüne kadar attığı çok sayıda adım var, hükümetlerin yapmış olduğu çalışmalar var. Tabii, bunların birçoğunun son on beş yıla yoğunlaştığını da inkâr etmemek gerekiyor. Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi'ni 1990 yılında imzalamıştık ama Çocuk Koruma Kanunu yine AK PARTİ iktidarlarına denk geliyor, 2005'te yürürlüğe girdi. Yine, yeni Türk Ceza Kanunu'muz yapılırken çocukların cinsel istismarıyla ilgili bölüm ayrı bir bölüm olarak düzenlendi ve bu cezalar yetmedi, 2014 yılında 6545 sayılı Yasa'yla daha da artırıldı ve en son yaptığımız değişiklikle de çocukların cinsel istismarıyla ilgili suçların nitelikli hâlde, on sekiz yıldan başlatılmasına yönelik yasal değişikliği burada hep birlikte yaptık. Avrupa ülkeleriyle birlikte kıyasladığımız zaman orada nitelikli hâl sekiz yıldan başlarken Türkiye'de cezaların nitelikli hâlinin on sekiz yıldan başladığını görüyoruz.

Mevzuatın yapılması ve uluslararası sözleşmeler noktasında da Türkiye başarılı. 2007 yılında çocukların cinsel istismar ve sömürüye karşı korunmasına ilişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi'ni, Lanzarote Sözleşmesi'ni imzalayan bir ülkemiz.

Yine, 2010 yılında çocuk hakları ilk kez Anayasa'mıza girdi 2010 Anayasa değişikliğiyle ve devletin her türlü istismara ve şiddete karşı çocukları koruyucu tedbirler almasına yönelik ifadeler Anayasa'mızda yerini aldı. 2004'ten bu yana da Mecliste çok sayıda çocuklarla ilgili araştırma komisyonları kuruldu.

Tüm bunlara rağmen, üzücü haberler, işte, dün iddia edilen Haymana'daki mesele, daha önceki, farklı illerimizdeki olaylar... Hepimizi derinden üzen, sarsan bu olayların meydana gelmemesi için daha neler yapılabilir? Bu konuda geçen yıl bu Mecliste oluşan iradeyle, tüm siyasi partilerimizin ortak önerisiyle kurulan araştırma komisyonu da önemli çalışmalar gerçekleştirdi. Burada muhalefet partisi üyelerimizin katkıları oldu çünkü şunu düşündük, dedik ki: Çocuklarımız her türlü politik tartışmanın üstünde tutulmalıdır çünkü onlar önemlidir, onlar geleceğimizdir. O zaman hep beraber muhalefetin görüşlerine de önem verdik. Onların Komisyonunda dinlenmesini istediği uzmanları Komisyona çağırdık ve dinledik. Cinsel istismar, özellikle başta en çok incelediğimiz konu oydu. Fiziksel istismar, çocukların ihmali, duygusal istismar; hepsi çocuk istismarı kapsamında değerlendiriliyor ama Meclisin bize verdiği görev "Cinsel istismarı biraz daha ağırlıklı inceleyin." idi ve bu konuda uzmanları dinledik. Bu alanda çalışan sivil toplum kuruluşları var, bunların temsilcilerini dinledik. Yurt dışında akademisyenler var bu alanda, görüntülü olarak, teknolojiyi de kullanarak Komisyonumuzda bunları dinledik. UNICEF'in temsilcilerini, Uluslararası Çalışma Örgütü'nün temsilcilerini, Dünya Sağlık Örgütü'nün temsilcilerini ve ülkemizdeki üniversitelerin, baroların, çocuk hakları merkezlerinin tamamından raporlar istedik ve Komisyona davet ederek bunları dinledik ve raporumuzda önerilerimiz mevcut.

Çocuğun üstün yararını gözetmeye çalıştık. Raporumuza baktığımız zaman, tabii ki 500 sayfaya yakın bir rapor. Çocuk istismarı konusunda, çocuk istismarının önlenmesiyle alakalı olarak şu anda Türkiye'de en önemli kaynak Türkiye Büyük Millet Meclisinin araştırma komisyonunun raporudur. Geniş bir şekilde, hem uygulamaya yer veren hem teoriye yer veren, kamu kurumlarının bugüne kadar yaptıkları çalışmaları, hangi alanlarda eksik kaldığını, tüm bunları ortaya koyan ve 88 adet de somut öneri, acil alınması gereken tedbirlerle ilgili -gerek mevzuat açısından gerekse idari yönden alınması gereken tedbirlerle ilgili- 88 tane önerimiz var. Hepsi birbirinden değerli öneriler.

Çocuk koruma koordinasyon merkezinin kurulması çok önemli. Çünkü, çocukla ilgilenen değişik bakanlıklar var.

Bunların tek çatı altında, tek elden denetiminin yapılması ve koordinasyonunun sağlanması gerekiyor ve Komisyonumuzun ilk tespit ettiği, ulusal çocuk politikasının belirlenmesi ve uygulanmasıyla ilgili çalışmalarını koordine edecek bir yapının, bir merkezin oluşturulmasına ihtiyaç var. Evet, Mecliste çocuk haklarıyla ilgili, daimî bir komisyon kurulması önerimiz var. Bu konuda muhalefet partilerinin kanun teklifleri var, bizim de var iktidar partisi milletvekilleri olarak, biz de hazırladık ve çocuk haklarıyla ilgili daimî bir komisyon Meclisimizde olsun ve çocuk haklarının geliştirilmesi, çocuk haklarıyla ilgili sorunların Meclis gündeminde yer alması ve Mecliste yasama süreçlerinde çocuğun üstün yararının gözetilmesi açısından çok önemli bir komisyon olur diye düşünüyoruz ve bu komisyonun mutlaka kurulması noktasında çalışmalarımız devam edecek.

Komisyonumuzun raporunda, çocuk izlem merkezleri, 2010 yılında Başbakanlık genelgesiyle yürürlüğe girmiş ve faaliyete geçmişti. 27 ilde şu anda çalışma yapıyor bu merkezler. Suç mağduru çocukların, orada örselenmeden ifadelerinin alınmasıyla ilgili çalışmalar gerçekleştiriyorlar. Bunların tüm illere yaygınlaştırılması ve bunun yasal mevzuata kavuşturulmasıyla ilgili önerilerimiz var. Sağlık Bakanlığı bu çalışmayı -şu anda yönetmelik çalışmasında- başlattı ve bu merkezlerin artırılmasıyla ilgili çalışmaları da başlattı.

Komisyon önerilerimiz kâğıt üstünde kalsın, raporumuz rafta kalsın istiyoruz. Adalet Bakanlığımıza da bununla ilgili teşekkür ediyoruz. Adliyelerde, çocuklarımızın büyüklerin yanında ifadelerinin alınması çok sakıncalı; o nedenle, çocuk görüşme odalarının yaygınlaştırılması lazım ve birçok adliyemizde bunlar hazırlandı, 3 Nisan 2017 tarihi itibarıyla adliyelerde çocuk görüşme odaları faaliyete geçecek.

Komisyon raporumuzdaki bu somut önerilerin tek tek hayata geçmiş olması ve geçiyor olması elbette ki milletvekilleri olarak bizleri mutlu ediyor. Uzmanlardan aldığımız bilgiler doğrultusunda, tabii ki her olayın olduğu yere gitmek belli sakıncalar... Çünkü, iddia edilen bir yere gittiğiniz zaman, bu sefer Meclis araştırma komisyonunun henüz daha yargılamanın sonuçlanmadığı bir yerde, orada bir çalışma yapıyor olması o yurttaki kalan öğrencileri ya da velilerini rencide edeceği yönünde birtakım endişeler dile getirildi ama gittik; Karaman'a gittik, ilgilileri dinledik; çocuk cezaevinde çocuklarımızla görüştük; Çocuk İzlem Merkezindeki işleyişi gördük yani dışarıda da yapılması gereken çalışmalar yaptık.

Şunu ifade etmek lazım: "AK PARTİ iktidarları döneminde çocuk istismarı suçları arttı." demek doğru değil arkadaşlar. Bakın, bu neden kaynaklanıyor? Türk Ceza Kanunu'muzda -2005 yılında yapılan yeni Ceza Kanunu'muzda- çocuk istismarı suçunu "Çocuklara yönelik her türlü cinsel davranış." diye tanımladık. Dolayısıyla, eskiden cinsel taciz, cinsel saldırı olarak istatistiklere geçen suç sayıları artık çocuk istismarı kapsamında değerlendirildiği için burada bir artış var gibi gözüküyor.

Bir de en önemli husus şu, bu da çok önemli: Özellikle 2002-2008 yılları arasında, istatistikler tutulurken en ağır suç neyse dosya bazında değerlendirme yapılıyordu ancak 2008'den sonra, o dosyada en ağır suç hangisiyse yani hangi suçlar varsa o ayırım yapılmadan her türlü suç istatistiğe giriyor. Dolayısıyla, 2007 ile 2008 arasında...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YILMAZ TUNÇ (Devamla) – Şu istatistik meselesini anlatayım Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurunuz.

Mikrofonunuzu açıyorum.

YILMAZ TUNÇ (Devamla) – 2002'de açılan dava sayısına bakıyoruz, 4.592; 2008'de daha az, 4.061. Yani, 2002'yi 2015'le kıyaslamamız gerekiyor yoksa hatalı bir sonuca varırız, 2002'yi 2008'le kıyaslamamız gerekiyor ve 2009'la da 2015'i kıyaslamamız gerekiyor. Burada, 2009'da açılan dava sayısı 12.635, 2015'te de 16.957'ye çıkıyor yani öyle yüzde 700 artışlar, yüzde 400 artışlar, bunlar doğru rakamlar değil. İstatistiklere baktığımız zaman, Adalet Bakanlığının Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü'nün bu suçlarla ilgili sayfasına girdiğinizde, bu artışın UYAP sistemindeki dosya bazındaki değerlendirmeden, dosyanın içerisindeki her suçun ayrı ayrı değerlendirilmesinden kaynaklandığını ve 3-4 kat artışın bundan kaynaklanmış olabileceğini hepimiz görebilirsiniz.

Daha önce Meclis Komisyonumuz bu konuda çalıştı ve bir rapor ortaya koydu. Şimdi bize düşen, bu raporun takipçisi olmak, bu raporda belirtilen somut önerileri tek tek hayata geçirmek. Yeni bir araştırma komisyonuyla vakit kaybetmekten ziyade belirlemiş olduğumuz bu somut önerileri tek tek hayata geçirmek daha doğru olandır diyor, bu duygu ve düşüncelerle Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Tunç.

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Usta, açıyorum mikrofonunuzu.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

22.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, çocuk hakları konusunda daimî bir komisyon kurulması gerektiğine ilişkin açıklaması

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, bu grup önerisi kapsamında yapılan konuşmalardan anladık ki biz esas itibarıyla, bu çocuk haklarının korunmasına ilişkin bir daimî komisyon kurulması konusunda bütün partiler hemfikir; en son, Karaman raporunda da böyle bir tedbir geçiyor. Dolayısıyla, bizim yapacağımız iş, öncelikli olarak, hemen... Milliyetçi Hareket Partisi olarak zaten bizim verdiğimiz kanun teklifi var, herhâlde iktidar partisinin bir kanun teklifi yok ama bir kanun teklifi, kanun tasarısı -her neyse- hazırlayıp bir an evvel bunu hayata geçirelim. Bu, böyle her defasında, bir olay olduktan sonra Meclis araştırması yapılsın, açılınsın, açılmasın konusu değil çünkü düzenleme yapılma ihtiyacı var, ciddi mağduriyetler var, tedbirler alınması lazım. Bu, ancak daimî bir komisyon çerçevesinde çalışılırsa... Böyle her olaya özgü "Eyvah." demenin de bir faydası yok. Dolayısıyla, bir daimî komisyon ihtiyacı çok acildir ve bu konuda iktidar partisinden de -muhalefet partisi olarak zaten bunu destekliyor ve arzu ediyoruz- gayret bekliyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Usta.

Buyurunuz Sayın Kerestecioğlu.

23.- İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, çocuk hakları konusunda daimî bir komisyon kurulması gerektiğine ilişkin açıklaması

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan, ben de aslında bir açıklık getirmek için özellikle söz almak istedim önerge sahibi olarak.

Şöyle başlıyor önergemiz zaten: "Daimî bir çocuk hakları komisyonu kurmak başta olmak üzere." Yani, biz istemiyoruz her olayda kalkalım da bir araştırma yapalım, işte, şeffaf bir şekilde araştıralım. Bunun sözünü veren sizsiniz, hepimiziz. Hiç sayılarla da ilgilenmiyoruz açıkçası yani şu kadar artmış AK PARTİ döneminde, bu kadar azalmış... Sayı değil çocuklar, onlar hayat yani bir tane çocuğun kılına zarar gelmesini kendi çocuğumuz olduğunda istemiyoruz ama başka çocuklar olduğunda o kadar önemli olmayabiliyor. İşte, onu kastederek bu öneriyi verdik.

Sabahlara kadar burada 18 madde için çalıştık. Ee, biz niye bir daimî çocuk hakları komisyonu kuramıyoruz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kerestecioğlu.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Yani özellikle ifade etmek istediğimiz budur. Herkes hemfikirse kurulması gerekir.

Ayrıca, Yılmaz Bey'den o elindeki kitapçığı biz de istiyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kerestecioğlu.

Sayın Gök, buyurun, sizin de mikrofonunuzu açıyorum.

24.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, çocuk hakları konusunda daimî bir komisyon kurulması gerektiğine ilişkin açıklaması

LEVENT GÖK (Ankara) – Efendim, çocuk hakları Türkiye'nin yakıcı sorunlarından bir tanesi. Türkiye'mizin dört bir yanından her gün çocuklarla ilgili hepimizi üzen, sarsan olaylar ve değerlendirmeler geliyor. Bu değerlendirmeler ışığı altında, geleceğimizin teminatı olan çocuklarımızın geleceklerini güvence altına almak ve önceki olayları önleyecek tedbirleri de Türkiye'de bütün kamuoyuna yerleştirmek adına çocuk haklarını koruyan sürekli bir incelemeye, komisyona ihtiyaç olduğunu biz düşünüyoruz.

Biz, çocuklarla ilgili olarak atılacak her türlü adımı yürekten desteklediğimizi ifade ediyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Gök.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sayın Başkan, 60'a göre söz istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Tunç, buyurunuz, mikrofonunuzu açıyorum.

25.- Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç'un, çocuk hakları konusunda daimî bir komisyon kurulması gerektiğine ilişkin açıklaması

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisinde çocuklarla ilgili daimî bir çocuk hakları komisyonu kurulması yönünde bizim de iktidar milletvekilleri olarak bir kanun teklifimiz var, bunu grubumuza verdik. Bu konuda gerekli çalışmalar yapılıyor ve yapılması gerekir çünkü yasalar Mecliste görüşülürken çocuk hakları açısından da, çocuk gözüyle de, çocuğun üstün yararı açısından da incelenmesi gerekir ve çocuk haklarının uygulanmasıyla alakalı konularda da, Meclisin bu komisyon marifetiyle bir denetim yetkisini kullanması yönünde görüş birliği var. Zaten Meclis araştırma komisyonumuzun "Öneriler" kısmının birinci maddesi, bu komisyonun kurulmasına yönelik bir öneridir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Tunç.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

1.- HDP Grubunun, 14/2/2017 tarihinde Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir tarafından, Türkiye'de acil çözüm bulunması gereken yakıcı bir konu hale gelmiş çocuk istismarını önlemek ve çocuk haklarını korumak amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun bilgisine sunulmak üzere bekleyen diğer önergelerin önüne alınarak 14 Şubat 2017 Salı günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağız ve oylarınıza sunacağız.

2.- CHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin "Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler" kısmında yer alan, öğretmenlerin ve öğretmenlik mesleğinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla verilmiş olan (10/59) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin görüşmelerinin Genel Kurulun 14 Şubat 2017 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 14/2/2017 Salı günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Levent Gök
Ankara
Grup Başkan Vekili

Öneri:

Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin "Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler" kısmında yer alan öğretmenlerimizin ve öğretmenlik mesleğinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla (10/59) esas numaralı Meclis Araştırma Önergesi'nin görüşmelerinin Genel Kurulun 14/2/2017 Salı günü (bugün) birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu önerisi üzerinde söz talep eden sayın milletvekillerine söz vereceğim.

Öneri üzerinde ilk konuşmacı, lehinde olmak üzere Namık Havutça, Balıkesir Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Havutça. (CHP sıralarından alkışlar)

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öğretmen arkadaşlarımızın ve eğitimimizin sorunları üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına vermiş olduğumuz araştırma önergesi üzerinde söz aldım. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, ülkemiz 15 Temmuz gecesi hain bir darbe girişimiyle karşı karşıya kalmış ve bunun sonrasında da olağanüstü gelişmeler yaşanmaya başlamıştır. O gece, 15 Temmuz gecesi biz de Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanının çağrısı üzerine demokrasiye, Türkiye Büyük Millet Meclisine, cumhuriyet değerlerine sahip çıkma adına Türkiye Büyük Millet Meclisindeydik. Bakın, 15 Temmuzda, bu cumhuriyet tarihinde iki savaş geçirmiş, Birinci Dünya Savaşı'nda ve İkinci Dünya Savaşı'nda bir tek mermi bile atılmamış Türkiye Büyük Millet Meclisine o gece hainler tarafından 7 defa bomba atılmıştır. Şimdi bunların hepsi, milletimizi kurşuna dizen, tanklarla ezen, boğaz köprüsünde insanları boğazlayanlar cirit atıyor. Şimdi, buradan bakıyoruz, evet, ülkemizin bu hainler karşısında onlarla hukuksal mücadele etmesi ve onları en ağır şekilde cezalandırması elbette ki elzemdir ama geldiğimiz noktada bakıyoruz, Hükümet -herhâlde bir kafa karışıklığı içerisinde- FETÖ'yle hiç alakası olmayan, uzağından yakınından bunlarla irtibatı, iltisakı olmayan öğretmen arkadaşlarımız üzerinden mücadele yürütmeye başladı.

Bakın, değerli milletvekilleri, Hükümet yetkililerine sesleniyorum, İbrahim Kaboğlu'nun hangi terör örgütüyle ilişkisi var? Yıllardır insan hakları mücadelesi veren, bu konuda Türkiye'nin bayrağı olan, Türkiye'nin demokratik değerlerinin en öndeki temsilcisi bugün ihraç ediliyor.

Bakın, değerli milletvekilleri, bu, onunla da kalmıyor, şu an için Türkiye'de yaklaşık 30 bin öğretmen mesleğinden atılmış, ihraç edilmiş, aç kalmış bu insanlar. Ben kendi ilimden, Balıkesir'den bir örnek vermek istiyorum, Türkan Karaoğlan, EĞİTİM SEN üyesi, eşi de EĞİTİM SEN üyesi, arkadaşımız altı aydan beri şu anda mesleğinden ihraç edilmiş. Gidiyoruz Millî

Eğitim Bakanına, "Sayın Bakan, arkadaşımızı hangi gerekçeyle siz işinden ihraç ettiniz?" diye soruyoruz. Sayın Bakan açıyor - değerli hukukçu arkadaşlarım, lütfen dikkatinizi istirham ediyorum- bilgisayarını, "MİT'ten gelen byLock kullandı iddiası var." E, başka? "Efendim, Bank Asyaya para yatırmış." Hukukçu arkadaşlarıma sesleniyorum: Böyle bir şey olabilir mi ya? MİT'ten gelen bir belgeyi dayanak yapıyorsun. Peki, masum insanların, mağdur insanların haklarını hangi delille göre ben koruyacağım? MİT'ten gelen belgenin niteliği nedir, MİT'i kim sorgular? Bu byLock denilen ve onun üzerinden arkadaşımızı açlığa mahkûm eden o MİT'in gönderdiği belgenin hukuki niteliği nedir, var mı bunun cevabı? Yok. Peki, MİT kime karşı sorumlu? Sadece Başbakan'a karşı sorumlu. Biz o MİT belgesine dayanarak mesleğinden ihraç edilen, açlığa mahkûm edilen arkadaşımızın hukuksal haklarını nasıl koruyacağız, bunun cevabı yok.

Değerli milletvekilleri, bugün için Türkiye'de, öğretmenler dâhil olmak üzere, hiç kimsenin hukuk güvenliği kalmamıştır çünkü OHAL yasaları sebebiyle biz o arkadaşımızın mesleğe dönmesi için gerekli girişimlerde bulunamıyoruz. Buradan Millî Eğitim Bakanına sesleniyorum: Bu FETÖ'yle, bu hainlerle uzaktan yakından ilgisi olmayan arkadaşlarımızı derhâl göreve iade ediniz.

Değerli arkadaşlarım, hadi FETÖ'cülerini attınız, hepsi şu anda açlığa mahkûm oldu. Onun da hukuksal tarafları ayrı bir şey, biz o işin insan hakları boyutundayız, adil yargılanma boyutundayız. Bunlar, bu "FETÖ'cü" denilen hainler hiçbir zaman bize oy vermediler, yanımda da gelmediler, hatta sizinle iş birliği yaptılar ama onların da adil yargılanma hakkını sonuna kadar savunuyoruz. Değerli arkadaşlarım, sonrasında, öğretmen alımları yapıldı. Bakın, KPSS'yi kaldırdınız. Şimdi, örnek veriyorum, Balıkesir Erdek'ten, 95 puan almış KPSS'de Eda Kaya isminde bir kız öğretmenimiz. İzmir'de mülakata gidiyor, 44 puan alıyor. Ya, bu nasıl bir ölçüdür, nasıl bir anlayıştır, nasıl bir seçmedir, neye göre seçiyorsunuz? Liyakat mı, sadakat mı? Evet, FETÖ'yle ilgili hassasiyetinizi anlıyoruz. E, peki, babası emekli öğretmen olan, benim sol görüşlü, cumhuriyetçi, Atatürkçü arkadaşımın kızı Eda Kaya'nın ne alakası var? Hadi, güvenlik soruşturması yapın... Öğretmen alımlarında kendi subjektif kriterlerinizle kamu düzenini altüst ettiniz. Anayasa'nın ve hukuk devletinin, demokrasinin öz değerlerini ayaklar altına aldınız. Şu anda Türkiye'de liyakat yok. Öğretmen arkadaşlarımız soruyor: "Sorar mısınız Mecliste; bizi neye göre almıyorlar, bizi neye göre mülakatta eliyorlar?" diyorlar. Bakın, az önce grup başkan vekilimizle görüştüler, öğretmen arkadaşlarımız geldi. İstanbul'dan Şerife Kaleli, mesleğinden ihraç edilmiş "Neden ihraç edildim, hiçbir şey bilmiyorum." diyor. Efendim, Satuk Buğra Kaleli "Neden ihraç edildim, hiçbir şey bilmiyorum." diyor.

Değerli milletvekilleri, bakın, 15 Temmuz sonrasında öğretmenlerimiz en ağır mağduriyetlerle karşılaştı. Öğretmen alımlarında ölçsüz, liyakatsiz, niteliksiz, donanımsız, kendi yandaşlarınıza öğretmen kadrolarına taşıdınız. Cumhuriyetçi, Atatürkçü, devrimci, bu ülkenin değerlerine sahip çıkan öğretmen arkadaşlarımızı, ne yazık ki, 95 puan almasına rağmen kapının önünde bıraktınız. Bunu ne Allah kabul eder ne vicdan kabul eder ne adalet kabul eder. (CHP sıralarından alkışlar) Böyle bir adaletsizlik olmaz, bunların örnekleri var elimizde.

MEHMET AKİF YILMAZ (Kocaeli) – Öğretmenlere haksızlık yapıyorsunuz, atanan öğretmenlere hakaret ediyorsunuz.

NAMİK HAVUTÇA (Devamla) - Bakın, daha söyleyecek çok şeyimiz var. Öğretmenlerin... Millî Eğitimde yatırımların çok arttığını iddia ettiniz. Ben size rakamlarla söyleyeyim: Türkiye'de gelmiş geçmiş hükümetler içerisinde eğitime en az yatırım yapan, en az yatırım bütçesini ayıran iktidarsınız. Bakın, rakamlar ve grafikler yalan söylemiyor.

MEHMET AKİF YILMAZ (Kocaeli) – Yuh ya, 10 katına çıktı, bütçesi 10 katına çıktı.

NAMİK HAVUTÇA (Devamla) - Bakın, değerli milletvekilleri, yatırım bütçesi siz iktidara geldiğinizde, 2002 yılında, yüzde 17,18'di; şu anda yüzde 8,23'e düştü yatırım bütçesi. İşte, bakın, burada grafik. Siz iktidara geldiniz grafik -yatırım bütçesi burada- böyle, Adalet ve Kalkınma Partisi hükümetleri döneminde böyle periyodik gibi hızla, freni patlamış bir kamyon gibi aşağıya iniyor. Sizin yatırım bütçeniz bu ve ondan sonra da "Efendim, FETÖ'yle mücadele..." Şunu soruyorum ben size: Benim Balıkesir'deki Türkan öğretmenimi altı aydır açlığa mahkûm ettiniz -bir dakika, Sayın Grup Başkan Vekili, bir şey söylüyorum, cevap verin- ama bugün cezaevinde bulunan, Meclisi bombalayan pilota ikramiyesini verdiniz, maaş bağladınız. Siz milletle dalga mı geçiyorsunuz ya? Şu anda cezaevinde bulunan FETÖ'cü subaya 4,5 milyar maaş bağladınız, ikramiyesini -150 milyar- ödediniz; burayı bombalayan adamlara maaş bağlıyorsunuz cezaevinde, benim öğretmen arkadaşım Balıkesir'de aç geziyor. Adalet mi bu, vicdan mı sizdeki bu! (CHP sıralarından alkışlar) Bunun cevabını verin. Türkan öğretmenin bugün ekmek alacak parası yok ama burayı bombalayan pilota maaş bağladınız.

MEHMET AKİF YILMAZ (Kocaeli) – Yapma, öyle şey olmaz.

NAMİK HAVUTÇA (Devamla) – Var, belgesi elimde, gösteririm; burada, belgesi burada.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Varsa iptal ederiz.

NAMİK HAVUTÇA (Devamla) – Dolayısıyla, şimdi, öğretmen arkadaşlarımız siz iktidara geldiğinizde, 2002 yılında ekonomik olarak gerçekten zengindiler, bir öğretmen maaşıyla 24 küçük altın alıyordu öğretmen, değerli arkadaşlarım, bugün 18 küçük altına düşmüştür. Öğretmenlerin önemli bir bölümü ikinci bir işte çalışmaktadır. Öğretmenlerin sendikal haklarını demokrasi tarihimize olmadık şekilde geriye ittiniz; kendi izinlerle kurulmuş sendikaları tanımaz noktaya geldiniz. Bakın, bu sendikalar, kurulurken Çalışma Bakanlığından, Millî Eğitim Bakanlığından izin almıyor mu? O AKTİF EĞİTİM-SEN denilen, bizimle hiç alakası olmayan, sizlerle el ele, kol kola olan sendika sizin bakanlığınızın izniyle kurulmadı mı? O nedenle, Türkiye'de hukuku yok ettiniz. Mahkeme kapıları adalet sarayı olarak vatandaşların adalet aradığı yerlerdir, merhamet aradığı yerler değil. Sizin sayenizde adalet sarayları artık adalet aranan değil, merhamet dilenen yerler olmuştur. O adalet saraylarının önündeki "adalet" yazısını kaldırın, milleti kandırmayın bari; kaldırın "adalet"i çünkü kaldırdınız. (CHP sıralarından alkışlar)

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Havutça.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu önerisi aleyhinde Kamil Aydın, Erzurum Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Aydın. (MHP sıralarından alkışlar)

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; söz konusu öneri üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi adına konuşmak üzere söz almış bulunmaktayım. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Efendim, öğretmenliğin ne kadar ulvi ve yüce bir meslek olduğunu gerçekten şurada ifade etmeye çalışsak, biliyorum ki her birinin benden daha güzel bir şekilde, veciz bir şekilde ifade edersiniz. Gerçekten, öğretmenlik, o medeniyetimizin izdüşümlerinden olan veciz sözde saklı olduğu gibi, bir harfin daha öğretildiğinde kırk yıllık kölelik gerektiren bir karşılıktır.

Şimdi, şu hazırun içerisinde "En çok mahkûm olduğumuz meslek grubu, en çok ihtiyaç duyduğumuz, olmazsa olmaz meslek grubumuz hangisi?" diye sorsam, hepimiz "eğitimciler" deriz, "öğretmenler" deriz. Aramızda birisi var mı ki bu öğretmenlerin rahleitedrisatından geçmemiş olsun?

Bakın, doktora hasta olduğumuz zaman başvururuz, avukata yargısal bir ihtiyacımız söz konusu olduğu zaman başvururuz, ama öğretmenlerden, eğitimcilerden hiçbir zaman kaçarıımız olmaz, onlarla yaşam boyu iç içe olmak zorundayız. Dolayısıyla, sadece yeni nesillerin değil bütün nesillerin mimarıdır öğretmenlerimiz.

Saygıdeğer milletvekilleri, bakın, senede bir gün, o şarkı sözünde olduğu gibi "senede bir gün" hatırlamaya çalıştığımız

öğretmenlerin hâlihazırda sorunları çok. Çalışanların sorunları da var. Bunları çok kısa, bir iki kalemle ifade etmek gerekirse, öğretmenlerden emekliliği düşünmeyen arkadaşlarımız var. Niye? Çünkü maaşlarında büyük düşüşler olacak, ek gösterge sıkıntısı yaşıyorlar, cesaret edemiyorlar, iki iş yapıyorlar, üç iş yapıyorlar. İnanın, ders ücretleri sabit, yerinde sayıyor; limonun fiyatı yıllık bazda değişiyor ama öğretmenin ek ders ücreti hiç değişmiyor. Yani deveye kulakvari. Şimdi, üstüne üstlük, fiziki şartları da iyi değil. İnanın, bir taraftan FATİH Projesi diye bir proje, sofistike bir teknoloji gerektiren bir projeden bahsederken, öte yandan, o GSM operatörünün reklamında yaşadığımız o fikramsı olay gibi değil mi, sobayı yakmaya çalışan öğretmenlerimiz var ideal ortamı oluşturmak için eğitim anlamında. Bir taraftan, şimdi, yine, bir taciz, bir saldırı olayı gelişti. Öğretmenler can güvenliğinden de mahrumlar.

Böylesine bir öğretmenler sıkıntılarını sarmalı içerisinde bir eğitim sürdürmeye çalışıyoruz ama inanın, eğitim camiasıyla ilgili bundan daha hummalı, daha travmatik bir sıkıntımız var değerli milletvekilleri. Bu da ne, biliyor musunuz? Artık, öğretmen olma ümidini, umudunu, hayalini kuran aday sayımız yüz binlerle ifade ediliyor. Artık, binler, on binler değil, yüz binlerle ifade ediliyor.

Efendim, buna verilen en güzel cevap -mütemadiyen sayın bakan ya da yetkili arkadaşlar bir iki defa söylediler- hakikaten, hani "Özrü kabahatinden büyük." hasebinden dikkate alınacak bir söz. Bakın: "Cumhuriyet tarihinde en fazla öğretmen bizim dönemimizde atandı." Doğru, heyhat doğru. Çok öğretmen atadınız ama bu sorun sarmalının müsebbibi de sizlersiniz. İktidar partisini kastediyorum. Bir eğitimci olarak söylüyorum. Niye?

Bakın, niye, neden oldu, biliyor musunuz? Bu çocukları umutlandıran, ümitlendiren, bu çocukları Millî Eğitim Bakanlığının önüne yığan sizin politikalarınız. Bunlar neydi? "Her ile bir üniversite." Kulağa çok hoş gelen, siyasi rantı yüksek bir ifade ama ülkeye kriz yaratan bir şey aynı zamanda altını dolduramazsanız şayet. Elbette ki açılabilir, açılmalıdır ama bunu çok iyi bir saha çalışması yaparak, altyapısını sebep-sonuç ilişkisiyle besleyerek açabilirdik.

Açtık; peki biz o illerin sosyoekonomik yapısını, ticari kalkınmışlık modellerini geliştirdik mi; coğrafi şartlarına baktık mı; ekonomik şartlarına baktık mı? Hangi kalkınma modeliyle kalkınabilecek bu il ve bu ilde hangi ara eleman ya da yetişmiş elemana ihtiyaç var, onun üniversitesini kuralım demedik. Bakın, tornadan çıkmış gibi... Hepimiz bir ilden geldik. Bazı illerde iki üç üniversite açıldı kamu olarak. Ne yaptık biliyor musunuz? Standart; bir üniversite açıyoruz, fakülteler klişe, turnusol kâğıdı konulmuş gibi çıkıyor. Efendim, fen-edebiyat, mühendislik, işletme, ilahiyat; fen-edebiyat, mühendislik, işletme, ilahiyat, standart. Şimdi, son zamanda buna, çoğaltarak itibarsızlaştırdığımız mesleklerle bir de tıp fakültesi ve hukuk fakültelerini ilave ettik. Yazık değil mi bu çocukların hayallerine? O zaman ne yapmalıydık? Bugünleri yaşamamak için, gerçekten o üniversiteyi açmayı planladığımız ilin altyapısına bakıp orada hangi ticari kalkınma modelleri uygulanacaksa ona yönelik bölümlerin açılmasını sağlayacaktık. Bunu bazı özel üniversiteler yapıyor ama maalesef kamuda bunu göremedik. Bu da yetmezmiş gibi, eğitim fakültelerindeki sayıyı artırdık, diğer bölümlere de para mukabilinde, yüksek ücretlerle pedagojik formasyon verdik, herkese verdik. Çocuklarımız da umutlandı, dedi ki: "Ben bu pedagojik formasyonu alarak öğretmen olacağım." Ama olamadı. O hayaliyle şimdi bekliyor ki kadro açılınsın.

Evet, bugün itibarıyla 20 bin kadro alınacağı söyleniyor. Güzel bir şey; bakın, evet, mutlu olduk, sevindik o çocuklarımız adına ama yeterli mi? Yetmez. Ne olur bunu 50 bin, 60 bin yapabilseydik, bir taraftan da bu üniversitelerdeki islah çalışmalarımızı yapabilseydik, herkesi öğretmen yapma hevesimizden vazgeçseydik. Bu gerçekten kanayan bir yara.

Öte yandan, şimdi, 20 bin kadroyu açtık. Bunlara 70 bin kişi çağırılıp bir sınava tabi tutulacaklar. Bu çocuklar aslında sınavlarından geçtiler, merkezî bir sınav uygulandı. KPSS sınavı sonuçları belli, objektif gerçekten, genel bir sınav. Mülakatı yapalım, tamam. E, mülakat yapmanın özelliği ne? Onun öğretmenlik noktasında, gerçekten, sınıfa hâkimiyeti, diksiyonu, efendim, materyali kullanması, ikna gücü, kabiliyeti gibi yeteneklerini sözlü olarak ölçmek değil mi? E ama bir defa bu sınav yapıldı, gördük ki hiç bunlarla alakalı bir sınav formatı söz konusu değil. Öyle basit, komik sorularla muhatap oldu ki çocuklarımız, dolayısıyla işi bilen ile bilmeyen karıştı. E, bunu yapmayalım, mülakatı yapalım ama gerçekten değerlendirmeye katkısı merkezî objektif sınav kadar ağırlıklı olmasın diyoruz.

Bir de bu kadrolar ilan edilirken... Çocuklar bize mesaj atıyor, sizlere de geliyordur. İnanın, bu sıkıntılar biraz siyaset üstü sıkıntılar. Hepimizin evlatları var, hepimizin seçim bölgelerinde gerçekten mağdur çocuklarımız var, siyasi eğilimleri ne olursa olsun. Bana gelen diğer önemli bir sıkıntı: Bazı branşları ötekileştiriyoruz. Yazmış: "Hocam, ben Fransızca öğretmenliği mezunuyum.", "Ben sanat tarihi öğretmenliği mezunuyum.", "Güzel sanatlar mezunuyum.", "Felsefe grubu mezunuyum." Verilen kadro 2, 3, 5. Allah aşkına, yani bu okullarda düşünmeyi istemiyor muyuz, üretmeyi istemiyor muyuz, sosyalleşmeyi istemiyor muyuz, başka bir dilin öğrenilmesini istemiyor muyuz? Burada da yine ayrı bir sıkıntı.

Yine eğitim camiasının yüz yüze kaldığı travmatik diğer bir sorun da bu okullarımızda -maalesef, buna son zamanlarda üniversitelerimiz de karıştı- bir siyasallaşma eğilimi görüyoruz. Yani, çalışanların haklarını aramakla, özlük haklarının iyileştirilmesiyle ilgili sorumlulukları taşıyan sendikalar, özellikle malum sendika siyasi erki de arkasına alarak kendisini kraldan çok kralcı ilan edip, inanın, okullara atama yapıyor, millî eğitim müdürlüklerinde atamalar yapıyor -Sayın Bakanım yok burada- bunu yaşıyoruz. Elimde belgeleri var, mahkemeye dönen arkadaşlarımız var, hâlâ atamasını bekliyor. Şimdi okuyacağım kayıtlara girsin diye. Bir müdürün, kırk yıllık bir okul yöneticisinin benim elime tutuşturduğu bir kâğıdı paylaşmak istiyorum: "Yaşar Tiryaki, Erzurum Yakutiye Şükrüpaşa Anadolu Lisesi Müdürü olarak görev yaparken Millî Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumları Yöneticileri Değerlendirme Formu'na 64,50 puan verilme suretiyle görevine son verilmiş. Bu durumla ilgili Erzurum Bölge İdare Mahkemesine açtığı yürütmeyi durdurma davalarını kazanmış, 2015 tarihinden bugüne kadar mahkeme kararına rağmen göreve başlatılmamış."

Şimdi, Sayın Bakan bir defa dedi ki: "Elinizde mahkeme kararı olanlar varsa verin, göreve iadesini yapalım." İnanın, onlarcasından bir tanesini okudum. Artık ne olur, şu iktidar sendikasının böyle "Ali kıran baş kesen" pozlarını sonlandıralım. Bu, son zamanda üniversitelerimize de yansdı, bu ilerde gerçekten kamplaşmayı, kutuplaşmayı, iş barışını, iç huzuru...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KAMİL AYDIN (Devamla) – Sayın Başkanım, müsaade eder misiniz?

BAŞKAN – Buyurunuz, mikrofonunuzu açıyorum, tamamlayınız Sayın Aydın.

KAMİL AYDIN (Devamla) – ...bunu sekteye uğratacaktır.

Bakın, seçilen bir rektör, hak etmediği hâlde atanır bir rektör nasıl ifade ediyor kendini biliyor musunuz, bunlar çok sıkıntılı şeyler: "Beni Başkomutan FETÖ'yle mücadele için görevlendirdi." Allah aşkına, bir akademik kurumda söylenecek laf mı? Burası kolluk kuvveti kurumu mu? Burada, birilerinin adına yetkilerini yanlış kullananları uyarmakta yarar var. Artık bırakın akademik kadroyu, idari kadrodaki bir memurla dahi, bir fakülte sekreteriyle dahi uğraşmaya çalışıyoruz. Bu, gerçekten kötü bir gidişin ön, ayak sesleri.

Dolayısıyla, eğitim camiasını bir bütün olarak ele alalım çünkü gerçekten yeni kuşaklar, yeni nesiller ülkeyi kurtaracaktır, biz buna inanıyoruz.

Bir harf değil çok harf öğretenlerin haklarına riayet edelim diyoruz, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP

sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Aydın.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu önerisi lehinde Müslüm Doğan, İzmir Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Doğan. (HDP sıralarından alkışlar)

MÜSLÜM DOĞAN (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; CHP Grubunun öğretmenlerimizin ve öğretmenlik mesleğinin sorunlarının incelenmesi ve önlemlerin alınmasına ilişkin Meclis araştırması önergesi üzerinde grubum adına söz almış bulunmaktayım. Cümlelerinizi saygıyla selamlıyorum.

Her fırsatta mağdur edilen, “Az çalışıyorlar, çok tatil yapıyorlar.” diyerek siyasetler tarafından her fırsatta aşağılanan öğretmenlerin ne kadar kutsal bir iş yaptıkları, yılda bir kez kutlanan bir Öğretmenler Günü’nde hatırlanmaktadır. Acil çözüm bekleyen en temel sorunları ise tartışılmadan, öğretmenlerin görüşü alınmadan haklarında karar verilen bir meslek grubudur aslında öğretmenlik.

Yapılan tüm Millî Eğitim şûraları iktidar yakını sendika tarafından tamamen bilimsellikten uzak yeni asimilasyon kurumları yaratmak üzerine kurulu çalışmalar ve bu yönde de tazyikler ortaya konmuştur. Hiçbir şûrada öğretmenlerin ekonomik ve sosyal durumları açık ve net bir şekilde tartışılmamıştır.

Bu şûra toplantılarında ülkemizde yaşayan farklı etnik ve inançta olan insanların çocukları için hiçbir olumlu karar alınmadığı gibi, ülke gerçekleri gözmezlikten gelinmiştir. Bu bakış elbette ki eğitim sorununun karmaşık hâle gelmesine neden olacaktır. Sorun özgürlük ve demokratik bir bakışa sahip olunarak çözülür. “Siz sorun yok.” diyerek sorunları aşamayacaksınız ve aşamazsınız.

Alevilerin inancını ve öğretisini teoloji ekseninde sıkıştırarak ele almanız konuyu da çözümsüz bir noktaya ulaştırmıştır. Bu inanç ve öğretiyi eğitim alanında özgürleştirmeden Alevilerin de eğitim alanında beklentilerini çözemeyiz. Çözüm zorunlu din derslerini isteğe bağlı eğitim sistemine dönüştürmekle olur.

Ana dilde eğitim vermekten korkmamalıyız. Çoğulculuk bir gerçekimiz ve demokratik ulusa giden en kısa yoldur bu yol. Birlikte kurduğumuz ülkemizde, ortak vatanımızda birbirimizi eksik görmek, yok saymak sorunların ağırlaşmasına neden olmuştur. Yaşadığımız bu sürecin ülke insanlarımıza ne kadar ağır bir fatura çıkardığının da artık farkında olmalıyız.

On beş yıldır tek başına iktidarda olan AK PARTİ’nin öğretmenlerin giderek ağırlaşan çalışma ve yaşam koşullarını iyileştirmek, artan iş yükünü azaltmak, insan onuruna yaraşır bir ücret almasını sağlamak ve eğitimin niteliğini en azından OECD ülkelerinin ortalamasına taşımak gibi bir hedefi hiçbir zaman için olmamıştır.

Eğitimde 4+4+4 dayatmasıyla, zaten sorunlu olan eğitim sisteminde büyük bir altüst oluş yaşanmış, öğretmenler, öğrenciler ve veliler büyük sorunlarla karşı karşıya bırakılmıştır. Millî Eğitim Bakanlığı, attığı her adımda, başlattığı her uygulamada öğretmenlerin, yardımcı hizmetli ve memurların daha fazla çalışabilmelerinin önünü açmak için çalışmakta, bu en temel talepleri ise gözmezlikten gelmektedir. Aslında bu 4+4+4 sisteminin de ülke eğitim sistemini altüst etmek, bir sağlam zemine oturmasını engellemek üzere ortaya konduğu ayrıca eğitim alanındaki bilim insanları tarafından da açıkça ifade edilmiştir. Aslında, Millî Eğitim Bakanlığının 4+4+4 sistemini yeniden gözden geçirmesinin de zamanı gelmiştir. Bu sistemin asimilasyonu kolaylaştırdığı, eğitim sürecinde bir ötekileştirme, yabancılaştırma süreci yaşattığı hususu da ayrıca hâlâ tartışılmaktadır.

Çalışma koşullarının giderek esnek, kuralsız ve güvencesiz hâle getirilmesi, angarya çalışma uygulamalarının artması ve son olarak iş güvencesine göz dikilmesi, eğitim emekçilerini büyük bir tedirginlik ve karamsarlık içine itmektedir. Binlerce eğitim emekçisi, OHAL hükümsüzlüğüyle meslekten çıkartıldılar. Her kanun hükmünde karamame yayımlandığında, deyim yerinde ise bir güvercin tedirginliğiyle bu kanun hükmündeki kararnameler listesi incelenmektedir.

Yüz binlerce eğitim emekçisinin sosyal ve ekonomik sorunlarını çözmek için yıllardır adım atmayanların, öğretmenlerin gerçek sorunlarını görmezden gelenlerin bildik nutuklarını daha fazla dinlemek istemiyorlar. Eğitimin ve öğretmenlerimizin sorunlarına kalıcı çözümler üretilmesi gerekirken günü kurtarma adına iş ve işlemler yapılmaktadır.

Değerli milletvekilleri, öğretmenlerin giderek ağırlaşan çalışma koşulları ve sorunlarıyla ilgili düşüncelerini ilk elden tespit etmek için 9-20 Kasım 2015 tarihleri arasında kapsamlı bir araştırma gerçekleştirilmiştir. Türkiye çapında 7 bölge ve 40 ilde, Ankara, İstanbul, İzmir, Adana, Bursa, Kocaeli, Diyarbakır, Eskişehir, Artvin, Ağrı, Tunceli, Malatya, Edirne, Kırıkkale, Kırklareli, Mersin, Muş, Van, Hakkâri, Şırnak, Sinop, Çorum, Tarsus, Sivas, Kars, Tokat, Muğla, Nevşehir, Kırşehir, Kastamonu, Konya, Karaman, Ordu, Aksaray, Trabzon, Giresun, Bartın, Sakarya, Yalova, Zonguldak olmak üzere hemen hemen tüm okul türleri ve branşlarından 4.952 öğretmen araştırmaya katılmış ve çok önemli veriler ortaya çıkmıştır.

Bu araştırmada değerli milletvekilleri, “Eğitimin dinselleştirilmesi ve gericileşmesi, tek tip öğrenci yetiştirilmesi, 4+4+4’ün yarattığı tahribat ve okulların dönüşümü, özel okullara ve dinî eğitim veren kurumlara destek, siyasi kadrolaşma, iş güvencesi ve kazanılmış hakların tehdit altına alınması, şiddet ve baskının olduğu bir ülkede geleceğe güvenle bakmanın mümkün olmayacağı; eğitim kötüye gidiyor, işsizlik büyük sorun.” diye tespitler yapıyor. Devam edelim tespitlere: “Ders kitaplarının içi boş, öğrenciler için endişeleniyorum.” diyor öğretmen. Ayrımcılık, eğitimin siyasileşmesi, eğitim politikalarının tutarsızlığı, eğitime ve öğretmene önem verilmemesi, eğitimde kutuplaşma, gelecek karanlık, öğrencilere zorunlu dersler konusunda zorunlu yönlendirme yapılıyor, özellikle de din dersleri konusunda; kalabalık sınıflar, zorunlu seçmeli dersler, eğitim politikalarının eğitimciler tarafından belirlenmemesi, asimilasyon ve toplumsal linç kültürü, eğitimde ezberciliğin sürmesi ve uzayan buna benzer birçok tespit.

Yani, eğitim emekçilerinin sorunlarının giderek artması, çözümsüzlüğün de ortaya konması aslında ülkemizdeki eğitime bakışı da ortaya koymaktadır. Türkiye’de eğitim sisteminin yıllardır çözülemeyen sorunları, öğretmenleri ve diğer eğitim emekçilerini diğer ülkelerdeki meslektaşlarına göre çok daha fazla olumsuz etkilemektedir. Türkiye’de öğretmenlerin yıllardır karşı karşıya oldukları güçlükler, hangi şartlarda çalışmak zorunda oldukları bilinmesine rağmen sorunlarına kalıcı çözümler üretmek için somut adımlar atılmaması kabul edilemez bir durumdur. Türkiye’de çalışan öğretmenler OECD ülkeleri içinde en çok çalışan, en düşük maaş alan öğretmenler arasındadır. Aramızda öğretmenlik yapmış milletvekili arkadaşlar, neden öğretmen arkadaşlarınızın sorunlarının çözümü için çaba sarf etmiyorsunuz? Vicdanen rahat mısınız sayın milletvekilleri? Bugün, öğretmenlerin yüzde 80’i geçinebilmek için ek iş yapmak zorunda bırakılmış, üçte 2’si borçlanarak hayatını sürdürmek zorunda bırakılmıştır yine. Öğretmenler, sık sık değişen eğitim politikaları nedeniyle siyasi iktidarın ve Millî Eğitim Bakanlığının elinde âdeta oyuncak hâline gelmiş durumdadır. Öğretmen açıkları sorununa kalıcı çözümler üretilmeyerek 300 bini aşkın işsiz öğretmenin ataması yapılmamış, bugüne kadar 40’i aşkın işsiz öğretmen resmen intihara sürüklenmiştir.

Eğitimde benimsenen esnek çalışma uygulamalarıyla, aynı işi yapan farklı statülerde öğretmen istihdamı gündeme gelmiş, kariyer basamakları ve performans değerlendirme uygulamaları eğitim emekçilerini birbirine rakip hâline getirmiştir. Eğitime bütçeden yeterli pay ayrılması nedeniyle öğretmenler öğrencilerden çeşitli adlar altında para toplamaya zorlanan birer tahsildar durumuna düşürülmüştür. Öğretmenlerin büyük bölümünde angarya çalışma ve iş yükü artışına paralel olarak meslek hastalıklarında artış yaşanmakta, özellikle 4+4+4 sonrasında yeni sorumluluklar yüklenerek angarya çalışmaya zorlanmaktadır. Demokratik haklarını kullandıkları ve sendikal çalışmalara katıldıkları için her yıl çok sayıda öğretmenin soruşturma geçirdiği,

sürgün ve cezalarla karşı karşıya kaldığı hepimiz tarafından bilinmektedir. Her fırsatta özellikle EĞİTİM-SEN üyelerine soruşturma açılmakta, bazıları hakkında sürgün, maaştan kesim cezaları, kanun hükmünde kararnamele de memuriyetten çıkarma cezası verildiğini biliyorsunuz.

Hizmetli ve memurların yaşadığı ekonomik ve özlük sorunları da yıllardır görmezden gelinmekte, tıpkı öğretmenler gibi hizmetli, memur, teknik ve idari personel de sorunlarına kalıcı çözümler üretilmesini talep etmektedir.

Değerli milletvekilleri, kamu emekçileri içerisinde öğretmenlere hak ettiği değer verilmelidir. Başta insanca yaşayacak ücret talepleri, özellikle de ek gösterge talepleri, emeklilikten sonra insanca yaşamlarını sürdürmeleri için bir düzenleme acilen yapılmalıdır. Bu anlamda, emeklilikte ek ödemelerin tamamı temel ücrete ve emekliliğe yansımali, vergi dilimi uygulamaları sabitlenerek ücretlerde yaşanan erimenin önüne geçilmelidir. Ek ders ücretleri günün şartlarına uygun bir şekilde yeniden düzenlenmeli ve en az 2 kat arttırılmalıdır. Eğitim-öğretim yılı başında öğretmenlere yapılan eğitim-öğretime hazırlık ödeneği, her dönem başında olmak üzere yılda 2 kez olmalı ve en az bir maaş tutarında olmalıdır. Eğitimde esnek, kuralsız ve angarya çalışmaları uygulamalarına son verilmeli, performans değerlendirme ve iş güvencesini hedef alan girişimlerden tamamen vazgeçilmelidir.

Hizmetli ve memurlara özel hizmet tazminatı ödenmelidir. Kamu emekçilerinin grevli toplu sözleşme hakkı önündeki engellerin hepsi kaldırılmalı, yeni kısıtlanmalar engellenmelidir.

Hepinizi bu anlamda saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Doğan.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu önerisi aleyhinde Mehmet Akif Yılmaz, Kocaeli Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Yılmaz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MEHMET AKİF YILMAZ (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun öğretmenlerimizin ve öğretmenlik mesleğinin sorunları üzerine vermiş olduğu grup önerisi hakkında söz aldım. Bu vesileyle, yüce Meclisimizi, aziz milletimizi, ülkemizin dört bir yanında geleceğimizi emanet ettiğimiz, çocuklarımızı şekillendiren, canhıraş bir şekilde eğitim mücadelesi veren değerli öğretmenlerimizi ve yine, ülkemizi, vatanımızın birlik ve beraberliği, huzuru ve güveni için yurt içinde ve yurt dışında canlarıyla mücadele veren güvenlik güçlerimizi saygıyla selamlıyorum.

Bu mücadelede hayatlarını kaybeden aziz şehitlerimizi... Hassaten, Kocaeli ilimizde, Darıca ilçemizde bir şehidimiz var, yarın toprağa vereceğiz, aziz şehidimiz Murat kardeşimizi ve tüm şehitlerimizi de rahmetle, minnetle ve şükranla anıyorum. Ruhları şad, mekânları cennet olsun.

Değerli milletvekilleri, hiç şüphesiz, öğretmenlerimizin ülkemizin geleceği adına üstlendiği misyon elbette kutsaldır, verdikleri emek ise her türlü takdirin üstündedir. Onların daha iyi imkânlarla, daha iyi şartlarda eğitim ve öğretim hizmetlerini ifa etmeleri için çalışmak, çabalamak da siyasiler olarak bizlerin, iktidarıyla, muhalefetiyle, boynunun borcudur. Onlar için ne yapsak az, ne yapsak yetersizdir. Öğretmenlerimizin ve sorunlarının Türkiye Millet Meclisimizde ve tüm platformlarda dile getirilmeleri ve onlar için çözüm yolları aranması ve çözümünü için icraatlar ortaya konulması elbette ki bizi memnun ve mutlu eder.

Fakat Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun getirdiği öneriyi dikkatlice incelediğimizde, okuduğumuzda ülkemizin en temel ve en ciddi meselesi olan eğitim meselesinin en önemli unsuru öğretmenlerimiz ve sorunları hakkındaki vermiş oldukları bu önergedeki, maalesef, ciddiyetsizlikleri ve özensizlikleri -üzülerek söylüyorum- bir öğretmen olarak beni üzmüştür. Önerenin hazırlanış tarzında dahi, önergeyi hazırlayanların veri olarak kullandıkları veriler, istatistikler 2013 yılına ait. Dört yıl önceki verilerle bugün değerlendirerek ve iktidarımıza, eğitim noktasında, kurulduğu günden bu yana ve iktidara geldiği andan bu yana devasa hizmetler yapan iktidarımıza yönelik haksız ve rencide edici ithamlarla dolu. Bundan da öte, az önce CHP Grubu adına konuşan değerli milletvekili, bir öğretmen olarak öğretmenlerimize adına beni de burada dinlerken rencide etmiştir, bu sene atanmış olan öğretmenlerimizi liyakatsizlikle, ehliyetsizlikle suçlayarak bu öğretmen gençlerimizin, öğretmen aday gençlerimizin vicdanını yaralamıştır ve kendisinden bu konuda öğretmenlerimiz en azından bir özür beklemektedirler. Mülakat sistemini eleştirebilirsiniz ama KPSS sınavına girmiş, bu sınavda ciddi notlar alarak ilk elemeyi geçmiş, ondan sonra getirdiğimiz mülakat sisteminde de atanmış ve şu anda aday öğretmenlik yapan öğretmen gençlerimizi liyakatsizlikle ve ehliyetsizlikle suçlamak maalesef talihsiz olmuştur.

Değerli milletvekilleri, bu söz konusu öneride benim de katıldığım ve beğendiğim bir cümle var, "Yılda bir Öğretmenler Günü kutlamakla öğretmenlik mesleğinin sorunları çözülemez." Evet, biz de buna katılıyoruz. Zaten, iktidara geldiğimiz günden bu yana geçmiş hükümetlerin eğitim alanında, eğitimin tüm unsurlarına yönelik yapmış oldukları tahribatın öğretmenlere ve eğitime, eğitimi Öğretmenler Günü'nde hatırlayan zihniyetlerin yapmış olduğu tahribatı düzeltmenin ve iyileştirmenin çabası içinde bir on beş yıl geçirdik. 2002 yılında iktidara geldiğimiz andan itibaren eğitimi Türkiye'nin en temel ve en ciddi meselesi olarak ele aldığımız milletimiz şahittir, rakamlar da şahittir. Zira, iktidara geldiğimiz andan itibaren, biraz sonra ortaya koyacağımız veriler bunu gösterecek ama öncelikli olarak her alanda olduğu gibi özgürlüklerin alanını genişletme ve eğitimin önündeki yasakları ve engelleri kaldırma noktasında çok önemli adımlar attığımızı buradan bu vesileyle tekrar ifade etmek istiyorum.

Başörtülü kızlarımızın eğitim hakkından mahrum edilmesi ve kılık kıyafet meselesinin düzeltilmesi noktasında 28 Şubat postmodern darbesinin eğitim hizmeti vermektan mahrum ettiği öğretmenlerimizin eğitim hayatına tekrar kazandırılmaları - elhamdülillah- AK PARTİ iktidarı döneminde gerçekleşti. Şunu özellikle ifade edeyim: Okullarımızda ikna odaları değil laboratuvarlar kurmak gayretinde olduk on beş yıl boyunca. Okullarımızı iyileştirme ve imkânlarını zenginleştirme gayretindeydik. 2002 yılında 10 milyar olan bütçedeki eğitim kaynağı, bugün, 2017 yılında 122 milyar. Az önce yine CHP Grubu adına konuşan vekilimizin ifadeleri gerçekten hayretlere düşürdü. "Daha azaldı." diyor, 10 milyar nere, 122 milyar nere! Eğitim, bütün bütçelerimizde en çok kaynak aktarılan alan oldu. Yine, eğitimdeki AR-GE harcamaları 57 milyondan 2,8 milyara yükseltildi. Derslik sayıları, bakın, seksen yıllık hükümetlerimiz boyunca, 2002 yılında ulaştığımız derslik sayısı 347 bin, bugün -on beş yıl sonra- 616 bin derslik yani tam 2 katı. Seksen yıl nere, on beş yıl nere! Bu kısa zamanda ortaya konan bu büyük mücadele, AK PARTİ'nin eğitim alanındaki başarılarını bize gösteriyor.

Öneride çeşitli ithamlar var, AK PARTİ'mizin, Hükümetimizin iktidara geldiğinden bu yana öğretmen artış oranının yüzde 24 nispetinde kaldığını, yetersiz öğretmen atamaları yapıldığını iddia eden yine haksız, yine yanlış bir itham. Bu, bize yapılacak en büyük haksızlık. Zira, 2003 yılında 543 bin olan öğretmen sayımız bugün 900 binlere ulaştı. Yani, seksen yıl içinde 561 bin atama... Yeterli mi? Hayır, değil. Bütün açığı kapatana kadar zaten mücadelemiz devam edecek. Tek bir ders boş geçmeyecek Millî Eğitimimizde ve okullarımızda. Mevcut öğretmenlerin şu anki oranı yüzde 62'lere karşılık geliyor ve öneride bu yüzde 24 olarak ifade ediliyor, bu haksız ithamı, bunu düzeltiyoruz.

Yine, öğretmenlerimizin maaşları; 2002 yılında en düşük öğretmen maaşımız 470 TL'ydi, 2016 yılında 2.713 TL ile yüzde 477 oranında bir artış gerçekleştirildi. Bu, ciddi bir artıştır; yeterli midir? Elbette, hiçbir sayıyı, bu noktada hiçbir rakamı biz yeterli görmüyoruz. Her alanda tüm kesimlerin ekonomik durumlarını iyileştirmenin çabası içindeyiz ve gayretinde olacağız, icraatlarımızı buna yönelik yapıyoruz.

Bir diğer yanlış iddia: Okullarımızda ...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz açıyorum mikrofonunuzu.

MEHMET AKİF YILMAZ (Devamla) – Önerideki bir diğer yanlış iddia: Okullarımızda zorunlu ve ücretsiz nöbet tutuluyor iddiası. Hepimizin bildiği, öğretmenlerimiz bu önerideki iddialara gülüyorlar hakikaten. Sahayı bu kadar bilmemek bize yakışmıyor Türkiye Büyük Millet Meclisi vekilleri olarak. Hepimiz biliyoruz, 2016 yılından itibaren yapılan düzenlemeyle, fiilî nöbet tutmak kaydıyla, haftada iki saat, 2017 yılından itibaren ise haftada üç saat nöbet ücreti öğretmenlerimize ödenmeye başlandı. Lütfen, bu noktada da önerimizi hazırlayanlar bu yanlışları buradan da söz alarak düzeltebilirler.

Öğretmenlerimizin kötü çalışma şartları ortamında eğitim hizmeti verdikleri iddiası da milletimizin şahadetiyle ve milletimize kazandırdığımız eğitim müesseseleriyle bu iddianın da yanlışlığı ortadadır.

Takdiri aziz milletimize bırakıyor, yüce Meclisimizi, heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yılmaz.

NAMİK HAVUTÇA (Balıkesir) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Havutça...

NAMİK HAVUTÇA (Balıkesir) – Sayın Başkanım, sayın hatip benim önergemin özensiz ve ciddiyetsiz olduğunu...

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Havutça. (CHP sıralarından alkışlar)

69'uncu maddeye göre iki dakika süreyle söz veriyorum.

VIII.- SATAŞMALAR İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Balıkesir Milletvekili Namık Havutça'nın, Kocaeli Milletvekili Mehmet Akif Yılmaz'ın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

NAMİK HAVUTÇA (Balıkesir) – Değerli milletvekili arkadaşlarım, ben o öneriyi 2015 yılında hazırladım dolayısıyla bugün gündeme geldi.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Güncellemek lazım.

NAMİK HAVUTÇA (Devamla) – Bakın, eğitimin içinde bulunduğu durumu Sayın Cumhurbaşkanı şu sözlerle ifade ediyor: "Ülkemizin geçtiğimiz on dört yılda yaşadığı büyük dönüşümün en zayıf halkalarını ne yazık ki eğitim ve kültür oluşturuyor." diyor. Ben söylemiyorum, Sayın Cumhurbaşkanı söylüyor.

İkincisi, bakın sayın milletvekili, bir ülkenin eğitiminin ne olduğunu dış kriterlere göre belirleyebiliriz. Bakın, PISA'da 2016'da 72 ülke arasında yapılan ölçümlerde Türkiye 50'nci sırada ve maalesef, matematik ortalaması TEOG'da 1, fen bilimlerinde 2, Türkçede 3. LYS'de sıfır çeken matematikte yüzde 200, fen bilimlerinde yüzde 241 olmuş. Eğitimde geldiğimiz tablo bu.

Öğretmenlerle ilgili dediğiniz de, Millî Eğitim Bakanlığının şu anda kendi verilerine göre 93 bin öğretmene ihtiyacı var. Açın Millî Eğitim Bakanlığının sitesine bakın, tavsiye ediyorum.

MEHMET AKİF YILMAZ (Kocaeli) – Söyledim onu zaten.

NAMİK HAVUTÇA (Devamla) – Düzeltin, bakın siteye, ben oradan aldım rakamı.

Ayrıca, bakın, Millî Eğitim Bakanlığının bütçesi Adalet ve Kalkınma Partisi iktidara geldiğinde 2002 yılında yatırımlara ayrılan yüzde 17,18; şu anda yüzde 8,23.

HASAN BASRİ KURT (Samsun) – Rakama bak, rakama, yüzdeyi bırak, rakama bak.

NAMİK HAVUTÇA (Devamla) - Millî Eğitim Bakanlığı bütçesi artmış ama Millî Eğitim Bakanlığının bütçesinin yüzde 80'i personel giderleri, yüzde 10'u alım giderleri, bir şeyler, yatırıma sadece yüzde 3,78 kalıyor yani Millî Eğitim Bakanlığına yatırım yok.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Yatırım öğretmen.

NAMİK HAVUTÇA (Devamla) - Bakın, değerli arkadaşlarım, bizim millî eğitim olarak uluslararası rekabette bulunabilmemiz için Millî Eğitimin bütçesini mutlaka Avrupa ülkeleri kadar yapmamız gerekiyor, Avrupa Birliği kriterlerine eğitim yatırımlarını çıkarmamız gerekiyor yoksa hamasette bizi dinleyen öğretmenler kalmıyor.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – 21 bin öğretmen daha alacağız.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Havutça.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

2.- CHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin "Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler" kısmında yer alan, öğretmenlerin ve öğretmenlik mesleğinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla verilmiş olan (10/59) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin görüşmelerinin Genel Kurulun 14 Şubat 2017 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu önerisini oylarınıza sunacağım...

LEVENT GÖK (Ankara) – Karar sayısı efendim...

BAŞKAN – Karar yeter sayısı mı?

LEVENT GÖK (Ankara) – Evet.

BAŞKAN – Karar yeter sayısı talebi vardır.

Karar yeter sayısı arayacağım.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Karar yeter sayısı yoktur.

Birleşime yirmi dakika ara veriyorum.

Grup başkan vekillerini odama davet ediyorum.

Kapanma Saati: 17.41

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 18.11

BAŞKAN: Başkan Vekili Mehmet Akif HAMZAÇEBİ

KÂTİP ÜYELER: Mücahit DURMUŞOĞLU (Osmaniye), Sema KIRCI (Balıkesir)

---- 0 ----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 69'uncu Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisinin oylamasında karar yeter sayısı bulunamamıştı. Şimdi öneriyi tekrar oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısını arayacağım:

Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Karar yeter sayısı vardır, öneri kabul edilmemiştir.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

3.- AK PARTİ Grubunun, gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında bulunan 269, 431 ve 94 sıra sayılı Kanun Tasarılarının bu kısmın sırasıyla 3, 4 ve 5'inci sıralarına alınmasına ve diğer işlerin sırasının buna göre teselsül

ettirilmesine; Genel Kurulun 1 Mart 2017 Çarşamba günü (dâhil) ile 12 Nisan 2017 Çarşamba günleri (dâhil) arasındaki Salı ve Çarşamba günkü birleşimlerinde sözlü sorular ve diğer denetim konularının görüşülmeyle gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında yer alan işlerin görüşülmesine ilişkin önerisi

14/2/2017

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 14/2/2017 Salı günü (bugün) toplanamadığından, İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince, grubumuzun aşağıdaki önerisinin Genel Kurulun onayına sunulmasını arz ederim.

Bülent Turan
Çanakkale
AK PARTİ Grup Başkan Vekili

Öneri:

Gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında bulunan 269, 431 ve 94 sıra sayılı Kanun Tasarılarının bu kısmın sırasıyla 3, 4 ve 5'inci sıralarına alınması ve diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesi;

Genel Kurulun 1 Mart 2017 Çarşamba günü (dâhil) ile 12 Nisan 2017 Çarşamba günleri (dâhil) arasındaki Salı ve Çarşamba günkü birleşimlerinde sözlü sorular ve diğer denetim konularının görüşülmeyle gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında yer alan işlerin görüşülmesi;

Önerilmiştir.

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu önerisi lehinde ve aleyhinde söz talep eden sayın milletvekillerine söz vereceğim.

Öneri üzerinde ilk konuşmacı, lehinde olmak üzere, Hasan Basri Kurt, Samsun Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Kurt. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HASAN BASRI KURT (Samsun) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, kıymetli milletvekillerim; AK PARTİ'miz tarafından verilen grup önerisi hakkında söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Meclisimizin gündeminde uzun zamandır bekleyen, hem ikili ilişkilerimizi ilgilendiren hem de uluslararası organizasyonlara angajmanlarımızı ilgilendiren uluslararası sözleşmelerimiz var. Dışişleri Komisyonunda olan muhalefet partilerinden üye arkadaşlarımız da bilirler, Dışişleri Komisyonumuz 26'ncı Dönemde en fazla toplantı yapan komisyonlardan bir tanesi oldu. Ta ki 23'üncü Dönemden, 24'üncü Dönemden görüşülmeyle de bu döneme kalan uluslararası sözleşmeler var, anlaşmalar var. Bunlar hem bizleri, Hükümetimizi, Meclisimizi, yurt dışına gittiklerinde veya o ülke yöneticileri bu ülkeye geldiğinde zor durumda bırakıyor. Bu gündemin bir an önce görüşülmesi açısından muhalefet partilerinden de destek bekliyoruz. Önümüze dağıtılan gündem kitapçığı bir hayli kalın. Bu kalınlığın da ciddi bir yekûnunu bu uluslararası sözleşmeler tutuyor. İnşallah muhalefetin de bu konudaki desteği, katkısıyla biz bir an önce bu uluslararası sözleşmelerimizi geçireceğiz.

3 tane uluslararası sözleşmeyi öne alıyoruz. Bunun bir tanesi çevreyle ilgili, diğer ikisi de ekonomik iş birliğiyle ilgili. Çevreyle ilgili hassasiyeti bütün grupların paylaştığını biliyoruz, inanıyoruz. Bunu 3'üncü sıraya alacağız. Singapur ve Dominik Cumhuriyeti'yle ilgili de ikili ekonomik gelişimle ilgili, bu ülkelere yaptığımız ticaretin artırılması, ekonomik ilişkilerin geliştirilmesiyle ilgili de bir gündemimiz var. Bunları da öne almak istiyoruz, inşallah, muhalefet partilerinin, üç muhalefet partisinin de desteğiyle uluslararası sözleşmeler noktasında da mesafe katetmek istiyoruz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kurt.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu önerisi aleyhinde Erhan Usta, Samsun Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Usta. (MHP sıralarından alkışlar)

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, bugün burada bir anlamda Meclisin bu haftaki çalışmasına ilişkin yeni gündem önerisiyle geliyor Adalet ve Kalkınma Partisi. Tabii bunlar çok önceden tasarlanmış, bilinen şeyler değildi. Hep eleştirdiğimiz husus, yani Meclis plansız programsız çalışıyor; bugün yine aslında onun bir örneğini yaşıyoruz. Ama diğer taraftan, toplumun bekleyen sorunları var, daha doğrusu çözüm bekleyen sorunları var, ciddi sorunlarımız var. Bu uluslararası anlaşmalar meselesi önemli, hatta bizim bunların bir çoğunda muhalefet şerhimiz yok, hızlıca da geçirilmesinden yanayız; orada tamam, bir problem yok. Ancak, bu kadar çok ekonomik ve sosyal sorunlarımız varken bu hafta hiçbir kanunun görüşülmemesi, daha doğrusu Hükümetin hiçbir kanun teklif veya tasarısıyla gelmemesi, bu, çok doğru bir şey değil. Yani bu sorunları başka nasıl çözeceğiz? Mecliste kanun yaparak bu sorunların üstesinden gelebiliriz. Dolayısıyla Hükümet, bekleyen sorunlarla ilgili buraya kanun tasarısı getirmek durumunda. Eğer Hükümet kanun tasarısı getiremiyorsa bizim bekleyen kanun tekliflerimiz var; ee, bunları görüşelim o zaman. Aylardır, yıllardır bekleyen kanun tekliflerimiz var burada. Nedir mesela onlar, Milliyetçi Hareket Partisi olarak verdiğimiz kanun teklifleri? Örneğin, devlet memurlarının sorunlarının çözümüne yönelik olarak verdiğimiz onlarca kanun teklifi var. Belli mesleklerde, işte, adaletsizlik, özlük haklarında iyileştirme, çalışma koşullarıyla ilgili, izin, aylık düzenlemeleriyle ilgili verdiğimiz kanun teklifleri var. Bunları niye gündeme almıyoruz?

Diğer taraftan, örneğin taşeron işçilerle ilgili verdiğimiz kanun teklifleri var. "Burada bir hak kaybı var, bu sıkıntıları çözelim; 700 bin kişiyi ilgilendiriyor." diyoruz. "Toplumun sevgiye ihtiyacı var." diyoruz, "Toplumun hoşgörüyü, uzlaşmaya ihtiyacı var." diyoruz ama toplumun kocaman bir kesiminin sorunlarını bekletiyoruz ve bununla ilgili, Mecliste bu hafta görüşeceğimiz hiçbir şey yok.

Emekli aylıkları aynı şekilde. Az önce konuştuk, eğitimle ilgili dünya kadar ciddi sorunlarımız var. Öğretmenlerin özlük haklarından öğretmen kalitesine kadar, öğrencilerin durumuna kadar yapılması gereken, düzenlenmesi gereken o kadar çok alan var ki bunların hiçbirisini görüşmeyip sanki böyle Meclis tatildeymiş gibi veya Türkiye'nin bütün sorunları çözülmüş gibi bir tutum içerisinde olmanın ben doğru olduğunu düşünmüyorum.

Büyükşehir yasasıyla ilgili ciddi sorunlar yaşıyoruz. Bu yasa değişikliği yapıldı, bugün Türkiye'yi ne hâle getirdiğini hep beraber görüyoruz. Bununla ilgili çalışmalarımız var, bekleyen kanun teklifimiz var fakat bunların gündeme alınması diye hiçbir tutum maalesef sergilenmiyor.

Yine, tarım sektörüyle ilgili "tarımsal girdi" diyoruz, "tarımda üretim kalitesindeki, verimlilikteki sorunlar" diyoruz. İşte, mazotla ilgili indirim ihtiyacı var; elektrik fiyatlarıyla ilgili düzenlemeler, ihtiyaçlar var. Bunların yapılması lazım ama bunlarla ilgili olarak da verdiğimiz önerilerin, verdiğimiz kanun tekliflerinin hiçbirisini gündeme alma konusunda iktidar grubunun bir iradesi yok ve bu haftayı, böyle, hiçbir kanun teklifi olmadan geçirelim diyoruz. Uluslararası anlaşmaları yine yapalım, bizim bunlara bir itirazımız yok, itirazımız olanlar zaten ayrı ama itirazımız olmayan uluslararası anlaşmaları hiç konuşma yapmadan buradan geçirmeye razıyız ama bu Meclis Türkiye'nin sorunlarını çözecek kanunları görüşmek durumunda.

Yine, sanayi kesimiyle ilgili ciddi sorunlar var, yapılması gereken işler var, reform mahiyetinde bekleyen kanun tekliflerimiz var. Yükseköğretim Kanunu'yla ilgili, rüşvet ve yolsuzlukların önlenmesiyle ilgili -artık hangi birini sayayım, yani burada listesi elimde- dünya kadar kanun teklifimiz var, bunların hiçbirisi maalesef gündeme alınmıyor. Dolayısıyla, Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Meclisi daha verimli, daha planlı çalıştırmak zorundayız.

Bakın, bugün bir konu daha gündeme geldi: Çocuk haklarının korunması. Şimdi, anlaşıldı ki konuşmadan -bizim Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına konuşan milletvekilimiz ifade ettiler, işte bizim bununla ilgili bir kanun teklifimiz var- böyle bir olay yaşandıkça Meclis araştırması yapılması sağlıklı bir yöntem değil. Hoş, o da, zaten araştırma da çoğu zaman açılmıyor, öyle bir komisyon da oluşturulmuyor ama oluşturulsa bile bunlar "İş olmuş bitmiş, eyvah!" anlamındaki işlerdir. Dolayısıyla, burada sorunlar oluşmadan veya ortaya birtakım olaylar çıkmadan sorunları çözmeye yönelik bir daimi komisyon teklifimiz var bizim. Diğer partilerin de benzer teklifleri varmış, hatta iktidar partisinin de teklifi varmış ama biz Mecliste bunları görüşmek yerine... Bugün, bu hafta veya gelecek hafta da muhtemelen böyle olacak. Meclisi böyle sağlıksız bir şekilde çalıştırmanın bir anlamı yok. Böyle çok acil işleri, böyle hemen birilerine bir şey vermeye yönelik veya artık olay ortaya çıktıktan sonra yapılacak işleri torba kanun mantığıyla çözüp ama kalıcı işlerin, esas reform mahiyetli işlerin veya biraz daha böyle etraflıca yapılması gereken işlerin hepsini erteleyen bir Türkiye Büyük Millet Meclisi kabul edilemez. O yüzden, tabii ki, bu grup önerisi iktidar grubu tarafından getirildiği için bu geçecek elbette ancak biz, yine... Ben süreyi de fazla uzatmak istemiyorum, anlaşmalar biraz vakit kalsın diye süremin tamamını kullanmayacağım ancak söylemek istediğim şey; arkadaşlar, daha planlı programlı çalışmamız lazım ve Türkiye sorunlar yumağı hâline geldi, bu sorunları çözecek iradeyi Türkiye Büyük Millet Meclisinin göstermesi lazım.

Ben Genel Kurulu ve sizleri saygıyla selamlarım.

Teşekkür ederim. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Usta.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu önerisi lehinde Halil Eldemir, Bilecik Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Eldemir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HALİL ELDEMİR (Bilecik) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi uyarınca grubumuz adına vermiş olduğumuz öneriyle ilgili söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle sizleri ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Uluslararası sözleşmeler önemli çünkü artık dünya globalleştikçe diğer ülkelerle yapmış olduğumuz anlaşmaların mahiyeti ve önemi artmaktadır.

Uluslararası sözleşmelerde bugün Antarktika Andlaşması Çevre Koruma Protokolüne Katılmamızın Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı'nı 3'üncü sıraya; Türkiye Cumhuriyeti ile Singapur Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı'nı 4'üncü sıraya; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Dominik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı'nı da 5'inci sıraya alıyoruz.

Uluslararası sözleşmelerin yanında, bu arada Plan ve Bütçe Komisyonumuzda ülkemizi ilgilendiren, esnafımızı ilgilendiren bir torba kanun teklifinin de görüşmeleri devam ediyor. Bu Genel Kurula ininceye kadar bu uluslararası sözleşmelerin gündemde tutmuş olacağız.

Bu vesileyle hepinizi tekrar saygıyla selamlıyorum, bu uluslararası sözleşmelerin milletimize ve ülkemize hayırlı olmasını temenni ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Eldemir.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu önerisi aleyhinde Levent Gök, Ankara Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Gök. (CHP sıralarından alkışlar)

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; AKP grup önerisi üzerinde söz aldım. Hepinizi sevgiyle, saygıyla selamlıyorum.

Gündemimizde uluslararası anlaşmalar var. Uzun zamandır bekleyen bu anlaşmalar konusunda Cumhuriyet Halk Partisi, her zaman olduğu gibi, yapıcı bir anlayışla, imzaladığımız anlaşmaların Mecliste onaylanmasından yana bir tavır sergileyecektir; bunda hiçbir şüphe yok. Aslında bu anlaşmaların bu denli uzun sürelerden sonra Meclise getirilmesi bence tartışılmalı. Niçin bunlar yıllarca bekliyorlar? Üç yıl bekleyen var, dört yıl bekleyen var. Yani, bu, aslında, Meclisin de önemli sorunlarından bir tanesi. Madem altına Hükümet imza attı, bunlar, uluslararası anlaşmalar da hepimizi bağlayan konular yani Mecliste Türkiye'nin çıkarları çerçevesinde bunları daha hızlı ve seri bir şekilde geçirebilmenin yollarını aramalıyız. Örneğin, Anayasa değişikliği teklifini günlerce bekleteceğinize bunları daha rahat tartışabilirdik, görüşebilirdik. Bakın, sonunda önümüze geliyor. Yapıcı olanlar konusunda Cumhuriyet Halk Partisi her zaman yapıcı anlayışını gösteriyor.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bir referandum sürecine doğru hızla gidiyoruz. Yaklaşık altmış gün sonra Türkiye, önemli bir referanduma, milletin iradesinin tecelli edeceği ve her hâlükârda "evet" diyenin de "hayır" diyenin de, herkesin alınının aklıyla oyuna sahip çıkacağı bir referanduma gidiyor. O nedenle, ülkemizi kutuplaştırmadan, millet iradesinin gereği, millet nasıl oyunu kullanacaksa o yönde kullanılacak olan iradeye saygı göstererek -onu suçlayarak değil, başka algı operasyonlarıyla beğenmediğiniz şekilde oy kullananları suçlayan bir anlayışla değil; tam tersine, millet egemenliği, hodri meydan- Cumhuriyet Halk Partisi, bugün Genel Başkanımızın koymuş olduğu iradeyle, Anayasa Mahkemesine de gitmiyor, milletin hakemliğine başvuran bir yöntemle referandum sürecine en doğru ve en kararlı bir şekilde hazırlanıyor. [AK PARTİ sıralarından alkışlar (!)]

AHMET HAMDİ ÇAMLİ (İstanbul) - Bravo (!)

HASAN TURAN (İstanbul) – Bravo (!)

LEVENT GÖK (Devamla) - Milletimizin alacağı karara saygılıyız. "Evet" diyenlerin de başımızın üstünde yeri var, tıpkı bizim gibi "hayır" diyecek yurttaşlarımızın da başımızın üstünde yeri var. (CHP sıralarından alkışlar)

Tablo bu, böyle olmalı. Biz "evet" diyenleri terör örgütleriyle ya da başka algı operasyonlarıyla, onların verdikleri oyu değersiz kılan, küçümseyen bir anlayışla götüremeyiz; böyle bir tablo kimsenin haddine değildir, yetkisinde değildir. Tam tersine, işte bugün 14 Şubat Sevgililer Günü, sevgiyi örebiliyorsak, birbirimizle bütünleşeceksek, kavga etmeden, kırmadan dökmeden bu referanduma gidelim. Güler yüzlü bir referandum yapalım. Herkes seçeneklerini anlatsın, medya özgür olsun. Keşke olabilse, keşke; bakanların, Cumhurbaşkanının, Başbakanın konuşabildiği kadar medyada Cumhuriyet Halk Partililer, diğer muhalefet partileri de konuşabilseler ama böyle bir ortam yok.

Bakın, olağanüstü hâl sürecinde referanduma doğru gidiyoruz. Peki, olağanüstü hâl sürecinde referanduma gitmek uygun mu değerli arkadaşlar? Olağanüstü hâl ilan edildiğinde, burada Adalet Bakanı Sayın Bozdağ geldi, konuştu. Burada yaptığı konuşmada, ilk ilan edildiği konuşmada "Hedefimiz üç ay. Biz üç ay içerisinde olağanüstü hâl kaldıracacağız." dedi değerli arkadaşlar. Bunlar tutanaklarda var. Peki, Başbakan Yardımcısı Sayın Numan Kurtulmuş daha ileri gitti, dedi ki: "OHAL kırk-kırk beş güne kadar bitecek." Şimdi, biz kime inanacağız değerli arkadaşlarım? Adalet Bakanı diyor ki: "Üç ayda bitiririz." Numan Kurtulmuş diyor ki: "Kırk-kırk beş günde bitecek." Peki, onu geçtik, Başbakan ne dedi o günlerde? Başbakan da dedi ki arkadaşlar: "Biz 'Olağanüstü hâl döneminde referanduma gidiliyor.' dedirtirmeyiz. Olağanüstü hâl koşullarında referandum

yaptırmayız, olağanüstü hâl kaldırırız." diyen bir Başbakan. Adalet Bakanının durumu bu, Sayın Numan Kurtulmuş'un durumu bu, Başbakanın durumu bu. Yani her biri "Olağanüstü hâl kaldırılacak." diye nutuklar atıyorlar, gereğini yapan yok. E, şimdi, ben Başbakanı haklı olarak soruyorum: Sayın Başbakan, o sözlerinizi çiğneyecek misiniz? Ve çiğniyorsunuz da. Niçin "Biz 'Olağanüstü hâl döneminde referandum yaptırılıyor.' dedirtmeyiz." sözlerini söylediniz? Ya o sözlerin arkasında durun ya da istifa edin. Böyle bir tablo kabul edilebilir bir tablo değil değerli arkadaşlarım. (CHP sıralarından alkışlar) Yani koskoca devletin Başbakanı bunları söylerse bir ciddiyeti, bir anlamı yok mu? Biz kime güveneceğiz? Adalet Bakanı atıyor, Sayın Numan Kurtulmuş daha fazla atıyor, e, Başbakan da çıkmış diyor ki: "Biz olağanüstü hâl döneminde biz referandum yaptırılıyor." dedirttirmeyiz." Böyle bir tablo kabul edilebilir bir tablo değil.

Değerli arkadaşlarım, Türkiye'ye yakışmayan tablolar bunlar. Tutmayacağınız sözü veremeyeceksiniz. Siyasetçi verdiği sözün arkasında olacak. Öyle mi? Mert olacağız. Hele bir Başbakansanız söylediğiniz sözün gereğini yapacaksınız. Biz Sayın Başbakandan bu sözünün gereğini yapmasını bekliyoruz; daha zamanı var, geç kaldı ama zamanı var.

Bir başka konu değerli arkadaşlarım, bu Hükümet nasıl kararlar alıyor dersiniz, bakın, geçtiğimiz iki gün önce birçok akademisyen görevinden alındı, ihraç edildi, başta İbrahim Kaboğlu olmak üzere çok saygın bilim adamlarının olduğu akademisyenler ihraç edildi. Tam Hitler Almanyası'nın bir örneği. Hitler Almanyası'nda da bunlar yapıldı, faşizm dönemlerinde birçok Alman bilim adamı –bakın, elimde listeler var, burada 300 kişilik bir liste var- hepsi okullarından atıldı, sürüldü. Onlara kucaklarını kim açtı biliyor musunuz? Türkiye Cumhuriyeti açtı. Türkiye Cumhuriyeti o bilim adamlarını kucakladı, onlara yer verdi. Hukukçu arkadaşlarımız bilirler, Türkiye'deki ticaret hukukunun yazarı Ernst Hirsch, Türk hukukunun en ünlü isimlerinden bir tanesi olarak Türkiye'de parladı. Alman faşizminden kaçıp Türkiye'ye gelen bir değerli bilim adamıdır. Şimdi bu salonda oturuyoruz, bu salonu kim yaptı değerli arkadaşlarım, mimarı kimdir buranın? Clemens Holzmeister, Alman faşizminden kaçan mimarın yaptığı bir binada oturuyoruz, yani Türkiye kucaklarını açmış. Niçin biz kendi bilim adamlarımızı elimizin tersiyle itiyoruz? Yazıktır, ayıptır, günahdır.

Peki, diyeceksiniz ki: "Bunlar bir kararnameye atıldı." E, kararnameler sağlıklı mı? Değerli arkadaşlarım, olmaz böyle bir şey, olamaz. Bakın, olağanüstü hâl döneminde çıkarılan kararnamelerde Cumhurbaşkanının imzası var, Bakanlar Kurulunun imzası var, Başbakanın imzası var; olması gerektiği gibi. 2 Ocak 2017 tarihinde Cumhurbaşkanının başkanlığında Bakanlar Kurulu toplanıyor; Cumhurbaşkanı, Başbakan, Bakanlar Kurulu; karar alıyorlar değerli arkadaşlarım, karar alıyorlar. Şurada işaretli olan kişilerin ve daha pek çok kişinin, 2 Ocak 2017 tarihli Bakanlar Kurulu kararına dayanılarak ihraçlarına karar veriliyor, burada gördüğünüz listedeki maviyle işaretlenmiş kişilerin. Sonra ne oluyor biliyor musunuz değerli arkadaşlarım? 2 Ocak 2017 tarihli Bakanlar Kurulu kararı gerekçe yapılarak, aynı kararlar, aynı gün ihraç edilen kişiler görevlerine iade ediliyor. Bu, nasıl oluyor değerli AKP'liler, sayın bakanlar varsa eğer?

Değerli arkadaşlarım, Hükümetin ne yaptığından haberi yok, ne olduğunun farkında değil. Paralel bir Bakanlar Kurulu mu var acaba? Yani bana birisi bunu mantıklı bir şekilde açıklasın. Siz aynı kişiyi 2 Ocak 2017 tarihli Bakanlar Kurulu kararını dayanak göstererek ihraç edeceksiniz, aynı kişiyi 2 Ocak 2017 tarihli Bakanlar Kurulu kararını dayanak göstererek geri alacaksınız; nasıl oluyor değerli arkadaşlarım bunlar? Biri bir anlatsın. Devlet akli çökmüş arkadaşlar, yani devletin gelenekleri, görenekleri, kuramları, kuralları. Altında Cumhurbaşkanının imzası var, Başbakanın imzası var, Bakanlar Kurulunun imzası var. Birileri bunu mertçe açıklamalı değerli arkadaşlarım.

Bu soru, dün Numan Kurtulmuş'a soruldu. Ben bu soruyu dün yaptığım basın açıklamasında sordum, Sayın Bakana da ifade ediyorum: 2 Ocak 2017 tarihli Bakanlar Kurulu Kararı'yla aynı kişiler nasıl ihraç ediliyor ve o kararlar nasıl geri alınıyor? Bir açıklayın bunları bize. Numan Kurtulmuş açıklayamadı dün, "Bir bakayım." dedi, "Ya, öyle mi?" dedi. E, koskoca Başbakan Yardımcısı hangi karara imza attığını bilmiyor değerli arkadaşlarım. Bu tabloda götürülüyor devlet, bu tabloda işliyor her şey; yazıktır, günahdır. Yani, bunlar evrakta tahrifattır değerli arkadaşlarım. Yani Cumhurbaşkanı, Başbakan, bakanlar neyin altına imza attıklarını bilmiyorlar mı? Orada bir FETÖ yapılanması mı var, yine sizleri yanlışla sürüklüyor? Bunları bize açıklayın. Net cevaplar bekliyoruz, bu cevapları bulana kadar da bu soruların takipçisi olacağız diyor, hepinizi sevgiyle, saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Gök.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Bostancı...

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım, Sayın Gök konuşmasında, KHK'yla yapılan uygulamalar çerçevesinde Hitler Almanyası'yla mevcut Hükümeti benzeştirerek ağır bir sataşmada bulunmuştur, 69'a göre söz talebim var.

BAŞKAN – Eleştiriyi Hükümete yönelik Sayın Bostancı?

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – AK PARTİ Grubunu da ilgilendirdiği için.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Hükümete güven oyu vermiş AK PARTİ.

BAŞKAN – Peki, buyurunuz Sayın Bostancı.

Sayın Bostancı, bu tip konularda daha önce de söz istemişti, o gelenek uyarınca ilave açıklama yapma ihtiyacını duymamıştı, sadece onu hatırlattım kendisine.

Buyurunuz efendim, sürenizi yeniden başlatıyorum.

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

2.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Ankara Milletvekili Levent Gök'ün AK PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım, çok teşekkür ediyorum, arkadaşları saygıyla selamlıyorum.

Uluslararası sözleşmeler konusunda bütün partilerin ve CHP'nin vermiş olduğu ve bu sözlerden kaynaklanarak bir muhakeme yapıp bundan sonra vereceği destekler için çok teşekkür ediyorum.

Bir halk oylamasına gidiyoruz. AK PARTİ ve MHP kurumsal olarak bunun memleket, millet için iyi olduğunu düşünüyor. İyi olduğunu anlatacağız biz bütün seçmenlere. "Hayır" demeyi düşünen farklı partilerdeki seçmenleri de kazanmak ve bu ortak iyilik istikametinde kanaatlerini değiştirmelerine fırsat verecek fikirlerimizi paylaşarak bu istikamette bir propaganda yapacağız. Meşru zeminlerde bulunan herkes, gerekçeleri ne olursa olsun "evet" diyen, "hayır" diyen herkes saygıdeğerdir, hepsine saygımız vardır. Kim niye "hayır" diyor, kim niçin "evet" diyor... Bu "evet" ve "hayır" a yönelik tahakkümcü, aşağılayan dil, yanlış bir dil; bu dilin kaynaklarını biliyoruz, bunları reddediyoruz. Burada zaman zaman dile getirilen kimi ifadeler, kesinlikle kastının ve manasının ötesinde köpürtülerek kullanılmaya çalışıldı, bu anlayışı da reddediyoruz. Terör örgütlerinin bu halk oylamasına ilişkin bir pozisyonu var, atıf yapılan husus budur.

Olağanüstü hâl, bu halk oylaması sürecinde, evet, devam ediyor, doğru. Bir terör örgütüyle, sürekli metamorfoz yaşayan bir terör örgütüyle mücadele kesinlikle kolay değil. Bu mücadeleyi devlet sürdürmek zorunda, bu, herkes için gerekli, sadece AK PARTİ için değil.

Bu arada, KHK'lara ilişkin olarak yapılan yanlışlıklar varsa bunları düzeltmek, hakkaniyeti ve adaleti yerine getirmek

boynumuzun borcu. Buna ilişkin mekanizmalar da kuruldu. Müracaatlar yapılır, gereken değerlendirmeler de yerine getirilir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Son olarak, Sayın Gök dedi ki: “Söylediğimiz sözün gereğini yerine getirmek gerekir.” Sayın Gök, bu söz, sizin açınızdan da havada kalmıştır. Komisyon tutanakları ve Meclis tutanakları, sürekli Anayasa Mahkemesine gideceğiniz sözleriyle doludur. Gereğini yerine getirmenizi beklemiyorum, yapmamanız daha iyi ama bu sözleri o kadar söylediniz ki bu, bir soru işareti.

MUHARREM ERKEK (Çanakkale) – Hocam, gitmedik diye üzüldünüz galiba.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Teşekkür ediyor, saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bostancı.

Sayın Gök...

LEVENT GÖK (Ankara) – Efendim, Sayın Bostancı'nın cevap verirken Anayasa Mahkemesiyle ilgili tutumumuza ilişkin değerlendirmesi, benim söylediklerimin çok dışında bir değerlendirmedir. Cumhuriyet Halk Partisinin az önce ifade ettiğim görüşleri çerçevesinde, bir kere, bilim adamlarının niçin böylesine dışlandığına dair bir açıklamada bulunmadığı gibi, 2 Ocak 2017 tarihli -gerçi kendisini ilgilendirmiyor ama herhâlde Hükümet adına Sayın Bakan cevap verebilir- Bakanlar Kurulu kararıyla aynı kişilerin hem atılması hem de geri alınmasına bir açıklık getirememiştir. Anayasa Mahkemesi konusu, bir süreçtir, o, Cumhuriyet Halk Partisinin doğal olarak takdirinde olan bir konudur. Bu söylediklerimizin açıklaması değildir yaptıkları.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Gök.

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARINI (Devam)

5.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, Alman bilim adamı Profesör Ernst Hirsch'i saygıyla andığına ilişkin konuşması

BAŞKAN - Sayın Gök'ün biraz önce yapmış olduğu konuşmada adını zikrettiği Alman bilim adamı Profesör Ernst Hirsch var biliyorsunuz. Türkiye'deki eski Türk Ticaret Kanunu'nun hazırlayıcısı bir bilim adamıdır. 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu yaklaşık elli beş yıl yürürlükte kalmıştır. Ben, Hirsch'in hayatını TÜBİTAK'ın yayınlamış olduğu bir kitaptan okudum. Son derece etkileyici bir yaşamı var. Türk vatandaşı olmuştur, Ankara ve İstanbul hukuk fakültelerinde çok uzun yıllar ders vermiştir. Türkiye Cumhuriyeti olarak gurur duyacağımız bir bilim adamıdır.

Saygıyla anıyorum kendisini.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

3.- AK PARTİ Grubunun, gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında bulunan 269, 431 ve 94 sıra sayılı Kanun Tasarılarının bu kısmın sırasıyla 3, 4 ve 5'inci sıralarına alınmasına ve diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine; Genel Kurulun 1 Mart 2017 Çarşamba günü (dâhil) ile 12 Nisan 2017 Çarşamba günleri (dâhil) arasındaki Salı ve Çarşamba günkü birleşimlerinde sözlü sorular ve diğer denetim konularının görüşülmesiyle gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında yer alan işlerin görüşülmesine ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Konuşmamız...

MEHMET DOĞAN KUBAT (İstanbul) – Yok, bitti Başkanım.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Nasıl bitti?

BAŞKAN – Konuşmalar bitti Sayın Kerestecioğlu.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Hayır, nasıl konuşma bitti? Öyle şey olur mu? Yirmi dakika konuşuruz o zaman.

BAŞKAN - Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmiştir.

Sayın Kerestecioğlu...

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Evet, bizim de konuşmamız vardı.

BAŞKAN - ...konuşmaları tamamladık.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Hayır.

BAŞKAN - Bana gelen listede yer alan 4 sayın konuşmacıya söz verdim.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Yanlış liste verilmiş o zaman. Yok, hayır, yanlış verilmiş o zaman, yani konuşuldu ve on dakika konuşma hakkımız var bizim.

BAŞKAN – Sayın Kerestecioğlu, bana gelen konuşma listesi şu şekilde...

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Olabilir, size yanlış verilmiş o zaman.

BAŞKAN - Önerinin lehinde Samsun Milletvekili Hasan Basri Kurt, Bilecik Milletvekili Halil Eldemir; önerinin aleyhinde Samsun Milletvekili Erhan Usta, Ankara Milletvekili Levent Gök. Ben de bu sayın konuşmacıları davet ettim ve konuşmalarını tamamladılar.

İç Tüzük'ün 37'nci maddesine göre verilmiş bir doğrudan gündeme alınma önergesi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım:

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

C) Önergeler

1.- Mersin Milletvekili Serdal Kuyucuoğlu'nun (2/1072) esas numaralı 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/84)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

(2/1072) esas no.lu Kanun Teklifi'min İç Tüzük'ün 37'nci maddesine göre doğrudan Genel Kurul gündemine alınmasını arz ederim.

Saygılarımla. 13/2/2017

Serdal Kuyucuoğlu
Mersin

BAŞKAN – Doğrudan gündeme alınma önergesi üzerinde, teklif sahibi olarak Mersin Milletvekili Serdal Kuyucuoğlu konuşacaktır.

Buyurunuz Sayın Kuyucuoğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

SERDAL KUYUCUOĞLU (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İç Tüzük'ün 37'nci maddesine göre, (2/1072) esas numaralı Kanun Teklifi'm üzerinde söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, teklifin özü, emeklilik için yıl ve yaş şartını doldurduğu hâlde prim günü şartına takıldıkları için emekli olamayan binlerce yurttaşımızın mağduriyetini gidermektir. Bu durumda olan 100 binin üzerinde vatandaşımız vardır. Hem yaşları gereği hem de ülkemizde yaşanan ekonomik sıkıntılar nedeniyle iş bulamadıkları için primlerini tamamlayamayan bu

vatandaşlarımız, geçinmekte ve yaşamlarını sürdürmekte zorluk çekmektedir.

Sosyal devlet olmanın gereklerinden birisi, mağdur vatandaşların sıkıntılarına çözüm üretmektir. Özellikle belli bir yaşın üzerinde olan, çalışma olanağı bulunmayan bu durumdaki kişilerin geriye dönük olarak borçlanmalarının sağlanması, toplumun büyük bir kesiminin sorununu giderecektir.

İşsizliğin resmî olarak yüzde 11'lerde, gerçek rakam olarak yüzde 20'lerde olduğu, gençlerin bile iş bulamadığı ülkemizde, bu kişiler için iş bulmak sorundur. Çözüm bulunacağı yönünde ilgili bakanlıkların çalışmalar yaptığı, müjde olarak yansıtılmış, fakat bir türlü somut adım atılmamıştır.

Burada yapılacak şey, çeşitli nedenlerle prim gün sayısını tamamlamamış olan bu vatandaşlarımıza, bir defaya mahsus geriye dönük borçlanma imkânının sağlanması amacıyla, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'na geçici bir madde eklenmesidir. Bu mağduriyetlerin bir an önce giderilmesi için iktidar milletvekillerimizin de destek olacağına inanıyorum.

Değerli milletvekilleri, tarih belirlendi ama daha şimdiden referandumda "hayır" diyecekler üzerinde baskılar başladı. Hükümetin en yetkili sözcüleri, "hayır"çıları neredeyse terörist ilan eden açıklamalar yapmaya başladı. Son olarak Cumhurbaşkanı'nın yaptığı açıklama ise gerçekten çok vahim. Sayın Cumhurbaşkanı'nın referandumu "15 Temmuz rövanşı" olarak göstermesi ve "hayır" verecekleri "darbeci" olarak ilan etmesi, kabul edilebilir bir şey değildir.

Anayasa değişikliğinin neler getireceğini halkın anlamasını istemeyenler, halkın oyuna sunulacak değişikliği, Meclisteki tartışmaları televizyonlarda bile yayınlamadılar. "Evet"i savunanlar, Anayasa değişikliğinin ne olduğunu ve içeriğinin tek adam yönetimine götüren maddelerini anlatacakları yerde ilgisiz, alakasız şeyler anlatmaya devam ediyorlar çünkü savunulacak yanı olmayan bu Anayasa değişikliğini insanımıza anlatamayacaklarını kendileri de biliyorlar.

Bu referandumda koşulların eşit olmayacağı, Hükümetin her türlü imkânı, devlet imkânlarını, fonları, medyayı, baskıyı kullanacağı ve her türlü baskıyı artıracacağı da ayan beyan görülüyor. İktidarın önce "OHAL'de referandum olmaz." deyip şimdi OHAL'de referanduma gitmesi, niyetlerinin ne olduğunu, denetimden uzak Varlık Fonu'na savunma sanayisinden 3 milyar TL'yi üç ay için aktarmasını, referandumda radyo ve TV'lerin tarafsız olma zorunluluğunun ortadan kaldırılmasını, yardım, para, baskı, örtülü ödenek, kadro ve iş olanaklarının kullanılacağını herkes biliyor, görüyor. Ama, merak etmeyin, halkımız siz anlatmasanız da, izletmeseniz de hiçbir denetimi olmayan tek adam rejiminin Türkiye'ye ne getireceğini biliyor, anlıyor. Halkımız, 1923'te egemenliğin Dolmabahçe Sarayı'ndan alınıp Türkiye Büyük Millet Meclisine verildiğini biliyor; 2017'de, doksan dört yıl sonra, egemenliğin Türkiye Büyük Millet Meclisinden alınıp Beştepe sarayına verileceğini de biliyor. Halkımız yapılacak referandumun parti seçimi olmadığını, cumhurbaşkanı seçimi olmadığını, bir rejim ve sistem değişikliği olduğunu anlıyor, biliyor ve "hayır" diyerek gerekli cevabı verecektir.

Halkımız cumhuriyetine, demokrasiye ve özgürlüklere sahip çıkacaktır diyor, hepinizi saygıyla, sevgiyle selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kuyucuoğlu.

Önerge üzerinde, bir milletvekili sıfatıyla, Hüseyin Çamak, Mersin Milletvekili konuşacaktır.

Buyurunuz Sayın Çamak. (CHP sıralarından alkışlar)

HÜSEYİN ÇAMAK (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nda değişiklik yapılmasına dair verilen kanun teklifinin lehinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Prim ödeme günü sayıları bakımından emekli olmayı çoktan hak etmelerine rağmen, yaş sınırına takılarak mağdur edilen yüz binlerce insan, şu an, sizin bu kanun teklifini dikkate alıp kabul etmenizi bekliyor. Emeklilik yaşı yükseltilmeden önce yani 1999 yılı öncesi sigorta girişi olanların, emeklilik için bulunan prim ödeme günü ve çalışma yılı şartlarını doldurduğunda emekli olabilmeye hakkı, bugün resmen gasbedilmiş durumdadır.

Muasır medeniyet çizgisindeki bir ülke ile bir muz cumhuriyeti arasındaki en temel farklardan biri, hukukta "müktesep hak" olarak belirtilen kazanılmış hakların korunmasıdır. Yani, ilgili yasa çıkmadan önce var olan hakları, söz konusu yasada bir değişiklik olsa bile kapsamaması gerekir. Dünyanın tüm gelişmiş ülkelerinde, kazanılmış hakların dokunulmazlığı söz konusudur. Gelin, bu kanun teklifine onay vererek bu mağduriyete artık bir son verelim.

Maalesef, 5510 sayılı Kanun'un mağduriyetleri sadece bununla da sınırlı değil. Genel sağlık sigortası kapsamında "işsiz evlat vergisi" adını verdiğimiz mağduriyet hâlen devam ediyor. Bir devlet düşünün ki istihdamını sağlayamadığı, zaten yük olmak zorunda kaldıkları ailelerinin gelirine göre borçlandırıp bu sürede faydalandırmadığı işsiz vatandaşlarına bir sağlık hizmeti için "Ne yap ne et bana şu kadar para getir." diyebiliyor. Bu GSS borçları, tam anlamıyla sosyal devletin iflası anlamına gelen devasa bir paradoks olarak karşımıza çıkıyor. Düşünün ki ödeyemediğiniz için hâlihazırda alamadığınız sağlık hizmetinin parasını devlet sana borç olarak yazıyor ve üzerine faiz işletiyor, sadece bu ülkenin işsiz bir vatandaşı olduğunuz için sizin üzerinizde binlerce liraya varan borçlar birikiyor. Hastaneye başvurduğunuzda ise GSS borcunuz olduğu için sağlık hizmeti alamıyorsunuz. Oysa, GSS borcunun sebebi ise geçmiş aylarda almadığınız bu sağlık hizmetinin bedeli. Şimdi, buradan sizlere soruyorum: Vatandaşının en büyük dayanağı olması gereken koskoca bir devletin sunmadığı hizmetin tefeciliğine soyunan böyle tuhaf bir paradoks olabilir mi? Oysa, Anayasa'mızın 56'ncı maddesine göre devlet, herkesin hayatını, beden ve ruh sağlığı içinde sürdürmesini sağlamakla görevlidir.

Değerli milletvekilleri, mesleğim gereği, gün geçmesin ki bir vatandaşımız beni arayıp da "Sosyal Güvenlik Kurumunda sigortam olmadığı için hastanede tedavi olamıyorum, param da yok, bana yardımcı olun." demesin. Özel hastaneleri arıyorum, meslektaşları arıyorum, onlardan rica ediyorum ve tedavilerini sağlamaya çalışıyorum.

İşsiz vatandaşı haksız bir şekilde borçlandırırken sağlık hizmetlerinden de mahrum bırakması nedeniyle 7 Haziranda gençlerden ciddi oranda oy kaybettiğini gören iktidar, sadece 25 yaş altındakilerin GSS borçlarını sildi fakat 25 yaş üstündeki milyonlarca işsiz ödemesi beklenen milyarlarca liraya varan bu ayıp hâlen artarak devam ediyor. Akla ve vicdana uymayan bu zorunlu borcun ödenme oranı neredeyse yok denecek kadar az.

GSS mağdurlarının soysal medyadaki tepkilerine bakın, hemen hemen hepsinin ortak beyanı: "Gelsinler, neyimiz varsa alsınlar ama yine de böylesi adaletsiz bir borcu ödeyemeyiz." diyorlar. Buradan daha önce dile getirdiğim gibi, bir kez daha artık insaf edin diyerek rica ediyorum, lütfen bir an önce bu GSS ayıbından kurtulalım.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Çamak.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

2.- Başkanlıkça, Sakarya Milletvekili Zihni Açıba'nın Başkanlık Divanı üyeliğinden istifasına ilişkin yazısının 13/2/2017 tarihinde Başkanlığa ulaştığına ilişkin önerge yazısı (4/85)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Sakarya Milletvekili Sayın Zihni Açıba'nın Başkanlık Divanı üyeliğinden istifasına ilişkin yazısı 13/02/2017 tarihinde Başkanlığımıza ulaşmıştır.

Bilgilerinize sunulmuştur.

Sayın Açba'ya Başkanlık Divanı üyeliği süresince vermiş olduğu hizmetler nedeniyle teşekkür ediyorum, bundan sonra milletvekili olarak vereceği hizmetlerde başarılar diliyorum.

LEVETN GÖK (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Gök, buyurunuz.

Mikrofonunuzu açıyorum.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

26.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Bursa Milletvekili Orhan Sarıbal'a babasının vefatı nedeniyle başsağlığı dileğinde bulunduğu ilişkin açıklaması

LEVENT GÖK (Ankara) – Efendim, teşekkür ederim.

Bursa Milletvekilimiz Sayın Orhan Sarıbal'ın babası dün vefat etti, bugün de Bursa'da defnedildi. Bu acıyı yaşayan Bursa Milletvekilimiz Orhan Sarıbal'a, ailesine ve tüm sevenlerine başsağlığı dilekelerimizi Cumhuriyet Halk Partisi ailesi olarak bir kez daha iletiyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederim Sayın Gök.

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALAR (Devam)

6.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, Bursa Milletvekili Orhan Sarıbal'a babasının vefatı nedeniyle başsağlığı dileğinde bulunduğu ilişkin konuşması

BAŞKAN – Bursa Milletvekilimiz Orhan Sarıbal'ın babası dün vefat etti. Ben de dün telefon ederek kendisine başsağlığı ve babasına Allah'tan rahmet dilekelerimi ilettim. Bir kez de sizin huzurunuzda Orhan Sarıbal'ın babasına Allah'tan rahmet diliyorum, Orhan Sarıbal'a ve ailesine başsağlığı diliyorum.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

27.- Millî Eğitim Bakanı İsmet Yılmaz'ın, Bursa Milletvekili Orhan Sarıbal'a babasının vefatı nedeniyle başsağlığı dileğinde bulunduğu ilişkin açıklaması

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Sayın Başkanım biz de katılıyoruz başsağlığı mesajına. Biz de Orhan Sarıbal'a ve ailesine başsağlığı diliyoruz, mekânı cennet olsun diyoruz.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederim Sayın Bakan.

Tabii, bu dileğimi Başkanlık Divanı olarak iletiyorum ben.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Kerestecioğlu, buyurunuz.

Mikrofonunuzu açıyorum.

28.- İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, babasının vefatı nedeniyle Bursa Milletvekili Orhan Sarıbal ile bacanağının vefatı nedeniyle Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'e başsağlığı dileğinde bulunduğu ilişkin açıklaması

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Ben de aynı şekilde Sayın Bursa Milletvekili Orhan Sarıbal'ın ailesine, kendisine başsağlığı diliyorum.

Bizim de değerli sözcümüz, şu anda tutuklu olan Ayhan Bilgen'in de eşinin kardeşi vefat etmiştir. Aynı şekilde, buradan, cezaevinden bizi dinlediğini umut ederek ona da başsağlığı diliyorum.

Teşekkürler.

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALAR (Devam)

7.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'e bacanağının vefatı nedeniyle başsağlığı dileğinde bulunduğu ilişkin konuşması

BAŞKAN – Ben de sizden öğrendim Sayın Kerestecioğlu. Sayın Ayhan Bilgen'in eşinin kardeşine Allah'tan rahmet diliyorum. Sayın Bilgen'e ve ailesine sabır ve başsağlığı diliyorum.

Sayın Bostancı, buyurunuz.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

29.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, babasının vefatı nedeniyle Bursa Milletvekili Orhan Sarıbal ile bacanağının vefatı nedeniyle Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'e başsağlığı dileğinde bulunduğu ilişkin açıklaması

MEHMET NACI BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım, teşekkürler.

Bursa Milletvekili Orhan Sarıbal, babasını kaybetmiş, mekânı cennet olsun, acısını paylaşıyoruz.

Sayın Ayhan Bilgen'in bacanağı hayatını kaybetmiş. Aynı şekilde, acısını paylaşıyoruz, başsağlığı diliyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bostancı.

Sayın Usta, buyurunuz.

30.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, babasının vefatı nedeniyle Bursa Milletvekili Orhan Sarıbal ile bacanağının vefatı nedeniyle Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'e başsağlığı dileğinde bulunduğu ilişkin açıklaması

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben de Bursa Milletvekili Sayın Orhan Sarıbal'ın babasının vefatı nedeniyle acısını paylaşıyorum.

Aynı şekilde, Ayhan Bilgen Bey'in bacanağının vefatı nedeniyle onlara da taziyelerimi ifade ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın milletvekilleri, gündemin "Seçim" kısmına geçiyoruz.

IX.- SEÇİMLER

A) Başkanlık Divanında Açık Bulunan Üyeliklere Seçim

1.- Başkanlık divanında boş bulunan kâtip üyeliğe seçim

BAŞKAN – Başkanlık Divanında boşalan, Milliyetçi Hareket Partisi Grubuna düşen Türkiye Büyük Millet Meclisi kâtip üyeliği için Hatay Milletvekili Mehmet Necmettin Ahrazoğlu aday gösterilmiştir.

Oylarınza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın Ahrazoğlu'nu tebrik ediyoruz, kendisine yeni görevinde başarılar diliyoruz.

Sayın milletvekilleri, alınan karar gereğince, sözlü soru önergeleri ile diğer denetim konularını görüşmüyor ve gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmına geçiyoruz.

1'inci sırada yer alan Türkiye Cumhuriyeti ile Rusya Federasyonu Arasında Cezai Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma ve Suçluların İadesi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Tasarı ve Teklifleri

1.- Türkiye Cumhuriyeti ile Rusya Federasyonu Arasında Cezai Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma ve Suçluların İadesi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/650) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 439)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.
Ertelenmiştir.

2'nci sırada yer alan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti Topraklarında Bulunan Rus Defin Yerleri ile Rusya Federasyonu Topraklarında Bulunan Türk Defin Yerleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Dışişleri Komisyonu ve Milli Savunma Komisyonu Raporlarının görüşmelerine başlayacağız.

2.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti Topraklarında Bulunan Rus Defin Yerleri ile Rusya Federasyonu Topraklarında Bulunan Türk Defin Yerleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/656) ile Dışişleri Komisyonu ve Milli Savunma Komisyonu Raporları (S. Sayısı: 440)^(x)

BAŞKAN – Komisyon? Yerde.

Hükümet? Yerde.

Komisyon Raporu 440 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Tasarının tümü üzerinde söz isteyen sayın milletvekili bulunmamaktadır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE RUSYA FEDERASYONU HÜKÜMETİ ARASINDA TÜRKİYE CUMHURİYETİ TOPRAKLARINDA BULUNAN RUS DEFIN YERLERİ İLE RUSYA FEDERASYONU TOPRAKLARINDA BULUNAN TÜRK DEFIN YERLERİ HAKKINDA ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 3 Aralık 2012 tarihinde İstanbul'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti Topraklarında Bulunan Rus Defin Yerleri ile Rusya Federasyonu Topraklarında Bulunan Türk Defin Yerleri Hakkında Anlaşma"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – 1'inci madde üzerinde siyasi parti gruplarının söz talepleri vardır.

Gruplar adına ilk konuşmacı, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Emin Haluk Ayhan, Denizli Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Ayhan. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 440 sıra sayılı Tasarı üzerinde Milliyetçi Hareket Partisinin görüşlerini arz etmek üzere söz aldım. Yüce heyeti saygıyla selamlıyorum.

Konu, 1'inci maddeyle ilgili ama genel olarak değinmek gerekirse, Birinci Dünya Savaşı yıllarında esir düşen ve esir kamplarında hayatlarını yitirerek Rusya Federasyonu'nun Krasnoyarsk bölgesine defnedilen Türk askerleri için şehitlik anıtının inşa edilmesini, ayrıca, 3 şehirde bulunan Türk askerlerinin mezarlarının künye tespitinin yapılmasını ve bu şehirlerde birer anıt inşa edilmesini amaçlayan anlaşmanın onaylanmasının uygun bulunmasının amaçlandığı görülmektedir bu tasarıda. Tasarının komisyonda oy birliğiyle kabul edildiği görülüyor. Komisyon raporu incelendiğinde, Rusya Federasyonu'nun değişik bölgelerinde defnedilmiş olan Türk askerleri için şehitlik anıtı inşa edilmesi ve gerekli araştırmaların yapılabilmesi amacıyla 2009 yılında Millî Savunma Bakanlığımızdan gelen talep üzerine Moskova Büyükelçiliğimizin Rusya Federasyonu makamları nezdinde girişimde bulunduğu, talebimiz üzerine, Rusya Federasyonu'nca, şehitlikler konusunda iki ülke arasında bir anlaşma imzalanmasının önerildiği ve bunun, tarafımızca da uygun görüldüğü ifade edilmektedir. Bu çerçevede, anlaşmanın, 3 Aralık 2012 tarihinde başbakanlar düzeyinde gerçekleştirilen Türkiye-Rusya Federasyonu Üst Düzey İş Birliği Konseyinin üçüncü toplantısında dışişleri bakanları tarafından imzalandığı, Rusya Federasyonu'nun, söz konusu anlaşmanın iç onay sürecini 11 Aralık 2013 tarihinde tamamladığı anlaşılmaktadır. Ancak, tasarının Türkiye'deki iç onay sürecinin, özellikle, son dönemlerde Rusya'yla ilişkilerimizde yaşanan gerilimlere bağlı olarak bir hayli gecikmiş olduğu ortaya çıkmaktadır.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; hepimizin malumu, Rusya Federasyonu'yla ilişkilerimiz son dönemde inişli çıkışlı bir seyir izlemektedir. İlişkilerimizde son dönemde, maalesef, müessif olaylar meydana gelmiştir. 2015'te Rus uçağının düşürülmesiyle başlayan gerilimli dönem, Davutoğlu hükümetlerinden sonra yeniden normalleşmeye başlamıştır. 15 Temmuz sonrasında iki ülke arasında ilişkilerin her alanda eski seviyesine taşınma gayretleri içerisine girilmiştir. Aralık ayında yaşanan büyükelçi suikastıyla, iki ülke arasında iş birliği hedef alınmıştır ancak 9 Şubat 2017 Perşembe günü Rusya Federasyonu'na ait bir savaş uçağı tarafından IŞİD hedeflerine icra edilen hava harekâtı esnasında, askerlerimizin bulunduğu bir binaya bomba isabet etmesi ve bu kapsamda, 4 kahraman askerimizin şehit olması sonrasında yaşananlar kafaları karıştırmıştır. Rusya Federasyonu'nun, askerlerimizin şehit olmasına neden olan menfur olayın kazaen gerçekleştiğini açıklaması, ancak ardından, kafa karıştırıcı ve kuşkulu mesajlar vermesi hepimizi rahatsız etmiştir. Genelkurmay Başkanlığımızın açıklamalarında, 9 Şubatta Rus uçağıyla vurulan askerlerimizin on günden beri aynı noktada bulunduğu, 8 Şubatta Rus Silahlı Kuvvetler Ataşesinin, Genelkurmay Başkanlığına davet edilerek askerlerimizin yer aldığı noktaların koordinat bilgilerinin bir kez daha verildiği anlaşılmaktadır. Ancak, Sayın Genel Başkanımızın da ifade ettiği gibi, Rusya'nın olayı saptırıp hava saldırısının sorumluluğunu dolaylı da olsa Türk Silahlı Kuvvetlerine yıkmaya çabası bir defa iyi niyetten mahrum, komşuluk hukukundan uzak, sorunludur. Rusya'nın askerlerimizi şehit etmesi, sonra da "pardon"la geçiştirmesi, hatta üste çıkıp Türk Silahlı Kuvvetlerini suçlaması yanlıştır, uluslararası hukukun temel ilke ve kurallarını hiçe saymaktır. Rusya'nın maksadı nedir, ne yapmaya çalışmaktadır bunun açıklığa kavuşması gerekir. Dahası, şehitlerimizin hesabı mutlaka –Sayın Genel Başkanımızın ifadesiyle- sorulmalı, suçlular ortaya çıkarılmalı, hak ettiği cezayı bulmalıdır.

Bu vesileyle tüm şehitlerimize bir kez daha Allah'tan rahmet niyaz ediyor, hâlen tedavi altında bulunanlara da acil şifalar diliyorum.

Türk-Rus ilişkileri zaman zaman barış ve savaş şeklinde tarihî sürecinde devam etmiş, bu süreç sonunda bir deneyim oluşmuştur. Soğuk savaş döneminde Türkiye'nin NATO ilişkisi Rusya tarafından pek müspet karşılanmamış, buna rağmen sanayi açısından bazı ilişkiler pozitif gelişmiştir. Uçak düşürülmesinden sonra -biraz önce de ifade ettiğim gibi- ilişkiler normal seyirden uzaklaşmış, sıkıntılı bir hâl almıştır. Bu bölgede, Rusya ve Türkiye'nin bulunduğu bölgede göç tehlikesi hâlen devam ediyor. Bu

(x) 440 S. Sayılı Basmayazı tutanağına eklidir.

lkeler genellikle Arap Müslüman olan lkeler. Irak, Suriye ve diğelerini bu kategoriye dâhil etmek mümkün. "Bu Türk-Rus ilişkileri bu dönemden sonra nasıl gelişti?" dersiniz, petrol ve doğal gazı alternatif nükleer enerji iş birliği, sadece bu değil, diğeri sektörler de bundan çabuk etkileniyor; bunlar ticaret, turizm, enerji, finans. Görüşmelerin ve temasların en kötü durumlarda da devam ettiği anlaşılıyor tarafların ifadelerinden. Rusya'ya uygulanan Batı ambargosu ilişkileri etkiliyor, bize yansımaları müspet, menfi Şekilde değişebiliyor. Olayları insani, ticari ve siyasi alanlarda incelediğimizde bu alanlarda etkilenmelerin olduğu kuşkusuz doğru. Tabii ki Rusya'nın olaylara uçak kriziyle bakışı ve son olaydan sonra bizim milletimizin bakışında birtakım endişelerin ortaya çıktığı da görülüyor. Rusya'nın Suriye'ye ve bu ülkedeki gelişmelere bakışı, değişmesi bizler açısından önemli. Türkiye'nin Rusya'yla ortak mı, rakip mi olduğu tartişılabilir ama problem vuku bulduğunda, ekonomiler sıkıntıya girdiğinde ortaya çıkan durumun iyi olmadığı da aşıkr. Gümrük görüşmelerinde sorunların büyük ölçüde aşılmaya çalışıldığı ancak yaş meyve sebze ihracatında sıkıntının devam ettiğini görüyoruz.

Türkiye'ye gelen yabancı ziyaretçi sayısında geçen yıla göre önemli azalma oldu. Turizmde Rusya krizi nedeniyle yaşanan kayıp 9 milyar doları buldu. Bu resmî rakamlar Sayın Başbakan Yardımcısının açıklaması. Rusya'ya ihracatımız 2016 yılında yüzde 51-52 azalarak 3,6 milyar dolardan 1,7 milyar dolara geriledi. Antalya ekonomisi özellikle darbe aldı. Bu, tarım, ticaret ve turizm olarak nitelendirilebilir. Bu zararlar hâlen telafi edilebilmiş değildir.

Rusya'yla ilişkilerin normalleştirilmesi sonrasında süratle yatırım, ticaret, enerji, müteahhitlik ve turizm alanlarındaki ilişkilerin geliştirilmesi, en azından eski seviyesine ulaştırılması için gayret gösterilmesi önemlidir ancak bunun tek yanlı, menfaatlere ve bir teslimiyet mantığına değil, karşılıklı menfaatlere dayanması zorunluluğu bulunmaktadır.

şimdi, tasarımı bu nedenlerle olumlu görmekle birlikte, Rus uçağının düşürülmesinden sonra bize etkilerini, Sayın Genel Başkanımızın talimatlarıyla Sayın Genel Başkan Yardımcımız Ahmet Kenan Tanrıku lu Bey'le beraber bölgeye, özellikle bu turizm alanlarına yaptığımız ziyaretlerde özellikle tarım, turizm, konut, çalışma hayatı ve istihdam, ihracat ve diğeri hizmetler alanında önemli ölçüde etkilenmelerin olduğunu görüyoruz. ihracat boyutuyla baktığınızda, ihracat ürünlerine kısıtlamalar, ticaret hacmi ve siparişlerde daralma, kısa vadeli finansman ihtiyaında problemler, üretilen mal ve ürün fiyatlarındaki gerileme, son dönemlerde yapılan ihracat bedellerinin tahsilindeki gkller, içten ıkarılmalar, konut sektöründe yabancı talebindeki gerileme, inşaat sektöründe durgunluk, inşaat tamir işlerinde yavaşlama, istihdamın daralması, üretim ve gelirden azalma, belirsizlik, üretimde öngörülebilirliğin kaybolması, iç pazarda fiyatlarda beklenen düşüş, gelir kaybı, rekabette pazar kaybı, ölçek ekonomilerindeki kayıp, maliyetlerdeki artış, rezervasyon iptalleri, misafir sayısı ve hacminde daralma, kısa vadeli finansmanda problem, hizmet ve konaklama fiyatlarındaki gerileme, istihdamda daralma; mali hizmet alanlarına baktığımız zaman, yurt dışında alacakların tahsilindeki gkller, ticari kredilerin geri ödenme riskinin artması, şirketlerin kısa vadeli ilave finansman ihtiyaı, bankaların kredi musluklarını kapatması, iflas erteleme başvurularının artması; istihdamdaysa, içten çıkartmalar, istihdamda daralma, ücretlerin baskı altına alınması, kaçak ve niteliksiz iş gücünün artması, hizmet fiyatları dengesinin bozulması olarak tespit ettiğimiz hususlar yer almaktadır. Bunların düzelmesi -Hükümetin de zaman zaman ifade ettiği gibi- çok kolay bir olay değildir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

EMİN HALUK AYHAN (Devamla) – Biz tasarımı olumlu görüyoruz; bu nedenle yasalaşmasını istiyoruz.

Yüce heyeti saygıyla selamlıyorum. Teşekkür ediyorum Sayın Başkan. (MHP sıralarından alkışlar)

BAşKAN – Teşekkür ederim Sayın Ayhan.

1'inci madde üzerinde Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Filiz Kerestecioğlu, İstanbul Milletvekili.

Buyurun Sayın Kerestecioğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti arasında Rus defin yerleri ile Türk defin yerleri hakkındaki anlaşma üzerinde söz almış bulunuyorum.

Ancak öncelikle bu anlaşmadan önce, gerçekten, ölen askerlerimizin ve "dost ateşi" diye yapılan açıklamanın hesabının verilmesi gerektiğini düşünüyorum. Öncelikle, Rusya'yla herhangi bir anlaşmayı imzalamadan önce, gerçekten şu anda ne durumdayız, başka ne anlaşmalar yapıyoruz acaba ve bunların arkasında neler var, askerlerimiz niye öldüler; bunların açıklanması gerekiyor Türkiye kamuoyuna ve Parlamente'ye.

Buğun onlarca uluslararası anlaşma ve sözleşme üzerine görüşüyoruz. Uluslararası sözleşmeler devletlerin birbirlerine verdikleri sözlerdir aslında fakat sözleşmelerin birçoğu da halk hareketlerinin yaptıkları basınçla devletlerin masasına gelir. İnsan hakları sözleşmelerinin en önemlileri İkinci Dünya Savaşı'nın yarattığı yıkım bir daha yaşanmasın diye halkların barış talebini karşılamak için oluşturulmuştur. Avrupa'da ve dünyada barışı koruyan bu sözleşmelerdir. Türkiye de ILO, Birleşmiş Milletler, Avrupa Birliği ve Konseyinin önemli sözleşmelerinin imzacısıdır fakat "Bu sözleşmelere ne kadar uyuluyor?" dersiniz, Parlamentolar Arası Birlik (IPU), dünya genelindeki milletvekillerine, insan hakları ihlallerinin devam etmesi ve parlamentonun dokunulmazlığına saygı gösterilmemesi konusundaki endişelerini bir kez daha dile getirdi. Ocak 2017 oturumu sırasında IPU Parlamentolar İnsan Hakları Komitesi 16 ülkeden 227 milletvekili davasıyla ilgili kararlar aldı. 100'den fazla milletvekili, değerli arkadaşlar, 227 milletvekili davası görülen 100'den fazla milletvekili sadece 3 ülkeden, Malezya, Nikaragua ve Türkiye'den geliyor ve bunların başında tabii Türkiye'den partimiz Halkların Demokratik Partisi bulunuyor. Birlik, Türkiye'deki durumu o kadar ciddi buluyor ki Türkiye'deki durumu incelemek üzere özel bir heyet görevlendirdi. Yaptığı açıklamada HDP'li vekiller hakkında yaptıkları açıklamalar yani ifade özgürlüklerini kullanmaları sebebiyle 500'den fazla dosya bulunduğunu şaşkınlıkla kamuoyuna açıklıyor. Hkmete milletvekillerinin acilen bırakılmasını talep etmeyen siyasi uluslararası kuruluş kalmadı. Birlik de tutuklu bulunan milletvekillerimizin acilen serbest bırakılmasını, toplanma, ifade ve örgütlenme haklarının ihlal edilmemesini talep ediyor. Türkiye, Avrupa Konseyinin tarafıdır. Avrupa Konseyinin parlamenterlerin dokunulmazlığıyla ilgili bir rapor vardır. Rapor, her milletvekilinin özgürce parlamenterlik görevini icra etmesini ülkelere şart koşar, özellikle azınlıkta bulunan partilerin özgürce düşüncelerini ifade etmesinin demokrasilerin temel şartı olduğunu ifade eder. Fakat maalesef AKP için sözleşmeler de, anlaşmalar da, uluslararası insan hakları temayülleri de tamamen terk edilmiş durumdadır.

Yasama ve yargı erlerinin birbirinden ayrılmadığı bir demokrasi mümkün olabilir mi? Bu gler sadece ayrı değil aynı zamanda eşit de olmalıdır. Oysa buğun siyasi iktidar yargıya talimat vererek, kimi zaman da yargı kurumlarının tarafgir tutum almalarına sebebiyet vererek yargıyı arasallaştırıyor. Milletvekillerimiz hakkında verilen tutuklama kararları da, buğun partililerimize yönelik gözaltılar da demokratik hukuk devleti ilkesini tamamen zedelemiş ve halkın yargı kurumlarına olan güvenini yitirmesine neden olmuştur. Anayasa Mahkemesi milletvekillerinin yasama faaliyetlerinin engellenemeyeceği yönünde vermiş olduğu emsal kararına rağmen tutuklu vekillerimize ilişkin kararını hâlen açıklamadı. Sekiz günde Twitter'a ilişkin karar veren bir mahkemenin, milletvekillerinin aylardır tutuklulukları nedeniyle sistem krizine sebep olmuş yargı kararına ilişkin hâlen kararını açıklamamış olması mahkemenin nasıl bir kontrol altında olduğunun açık kanıtıdır. 4 Kasım 2016 tarihinde tutuklanan HDP Eş Genel Başkanları Sayın Figen Yüksekdağ ve Sayın Selahattin Demirtaş'ın tutuklu bulunduğu dosyaların iddianameleri tutukluluklarından doksan gün sonra mahkemelerce kabul edilmiştir; evet, tutukluluklarından doksan gün sonra arkadaşlarımızın iddianameleri mahkemelerce kabul edilmiştir. Figen Yüksekdağ'ın iddianamesi Ankara'ya gönderilmiştir, bu nedenle hâlâ duruşma

günü belirlenememiştir. Demirtaş'ın duruşma tarihi de tutuklanma tarihinden yüz yetmiş beş gün sonraya, 28 Nisan 2017 tarihine verilmiştir. Aynı tarihte tutuklanan diğer vekiller için de durum aslında aynıdır. Tutuklu oldukları dosyaların ilk duruşmaları tutuklanmalarından aylar sonrasına, özellikle referandumun yapılacağı 16 Nisan tarihinden sonrasında yapılacaktır. Manidar değil mi? 6 milyon oy almış, Parlamentonun üçüncü büyük partisinin eş başkanlarının ve vekillerinin duruşmalarının tutuklanmalarından altı ay sonra yapılacak olması demokratik siyaset içerisinde, yargı içerisinde -demokratik yargı içerisinde tabii- asla kabul edilebilir bir şey olmamalıdır. Ama burada, iktidarıyla, muhalefetiyle herkes sanki hayat çok normal akıyormuş gibi, bu durumu gayet normal karşılayarak devam ediyor ve hayat olağanlaştırılmaya çalışılıyor. Hayat bizim için olağan akıyor arkadaşlar. Eğer bir referandum gidiyorsa, eğer bu referandumun meşruyetinden sözi edeceğiz, Türkiye'nin üçüncü büyük partisinden eş başkanlarının ve milletvekillerinin tutuklu bulunduğu bir referandum süreci meşru bir süreç olamaz. İnsan haklarından, adaletten, demokrasiden dem vuranlar gerçekten gidip aynaya bakmak zorundadırlar. Demokrasi herkes için olmalıdır, eşit, özgür propaganda herkes için olmalıdır. Bugün sadece eş genel başkanlarımızın, milletvekillerimizin tutukluluğu yetmiyor aynı zamanda muhtarlar görevlerinden alınıyor. Referandum sürecine giderken çok tehlikeli bir süreç değil mi muhtarların görevden alınması. Ne amaçlanıyor muhtarların görevden alınmasıyla? Kayıtlarla ilgili değişiklikler mi amaçlanıyor? Ya da bizim bütün seçim çalışmalarını yürütmüş olan arkadaşlarımız -sadece son üç gün içerisinde neredeyse 800'e ulaştı bu rakam- referandum için aynı arkadaşlarımız çalışacakken bu arkadaşlarımız gözaltına alınıyorlar. Hepsini sahalarda olan, hepsi herkesin gözünün önünde çalışan insanlar. Böyle meşru bir referandum olmaz. Bunu kaldırın, yerine kanun hükmünde kararnameyle "Evet denilecektir." diye getirin. İşte o zaman, açık açık, ne istiyorsanız onu yapmış olursunuz. "Hayır" seçeneğini koymayın oraya, "hayır"ı kaldırın "Sadece evet seçeneği vardır." deyin. İşte o zaman daha şık bir şey yapmış olursunuz gerçekten, daha açık sözlü olursunuz. Belki ileri bir tarihte, tıpkı Kenan Evren'in yargılandığı gibi, o zaman biz de bu uygulamalar nedeniyle, bu meşru olmayan uygulamalar, yargı kararları nedeniyle yargılandığımızı da görürüz.

Evet arkadaşlar, burada Meclis yayını sırasında değiliz, biraz biz bizyiz ama bizler milletvekiliyiz. Milletvekili aslında itibarlı bir kişi olmalı yani milletvekilliği kolay kazanılan bir şey olmamalı; değil. O zaman hepinizin sözleri olmalı. Hukukçu olmasanız da hukuk kurallarını, evrensel kuralları biliyorsunuz, biliyoruz, bilmek zorundayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) - O zaman, lütfen seslerinizi yükseltin ve bir gün aynı şey sizlerin başına gelmesin diye, sizler de demokrasiye, evrensel kurallara olan bağlılığınızı belirtin ve arkadaşlarımızın tutukluluğuna son verilmesi için gerekeni bu Meclis kendine yakışacak bir şekilde yapsın eğer yakıştırıyorsa.

Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kerestecioğlu.

Gruplar adına üçüncü konuşmacı, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Öztürk Yılmaz, Ardahan Milletvekili.

Buyunuz Sayın Yılmaz. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ÖZTÜRK YILMAZ (Ardahan) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti Topraklarında Bulunan Rus Defin Yerleri ile Rusya Federasyonu Topraklarında Bulunan Türk Defin Yerleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı üzerine Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Rusya'yla ilişkiler konusunda değineceğim.

Öncelikle, Rusya'yla ilişkiler tarihin her döneminde hassas oldu. Hiçbir zaman, tarihin hiçbir döneminde özellikle Türkler ile Ruslar arasındaki ilişkilerde uzun dönemli bir istikrar veya uzun dönemli bir barış olmamış. Hep savaşlar olmuş, savaşlar; arkasından barış; tekrar savaş ve ilişkiler hep bu senkronizasyonda ilerlemiş.

Şimdi, şu andaki Rusya'da yürütme aşırı derecede güçlü, Putin'in yetkileri aşırı güçlü; dolayısıyla, Rusya'yla ilişkilerde üst düzey makamlarla kurulan ilişkilerin mahiyeti alt taraftaki ilişkiler sistematigini kökten etkiliyor. Eğer liderler seviyesinde ilişkileriniz iyiye bu alt tarafa da yansıyor; ekonomiye, turizme, ticarete, her şeye yansıyor. Eğer kötüye bu da, keza, son derece kötü bir şekilde yansıyor.

Rusya ile bizim ilişkilerimizde, ikili ilişkilerimizde enerji ve turizm konusunda Rusya'ya bağımlılığımız devam ediyor; maalesef bu bağımlılığı kıramadık. Uçak düşürme hadisesinden sonra özellikle ilişkilerin kopması, akabinde Rusya'nın Türkiye'ye uyguladığı müeyyideler ve ondan sonraki sürece baktığımız zaman, Türkiye zarar görüyor. Çok bağımlı olmuşuz Rusya'ya; her iki konuda da, turizmde de, enerjide de. Keza, ihracat konusunda da Rusya'yla ilişkiler iyi gitmediği zaman Türk ekonomisi ciddi manada zarar görüyor. Rusya'nın petrol ve gaz dışında esasen dünyaya sattığı çok fazla bir şey yok ama bizim ihracatımızdaki çeşitlilik ve ilişkilerdeki bir kopuş buna yansıyor.

Bizim öncelikle Rusya'yla ilişkilerimizde sorunlarımız var, aynı zamanda potansiyel iş birliği alanları da var. Sorunlarımızı kısaca baktığımız zaman öncelikle güven sorunu var. Rusya'yla özellikle Sovyetler'in dağılmasından sonra bizim ilişkilerimiz gelişti, hızla gelişti ama güven sorunu tam manada ortadan kaldırılmış değil. Bu, zaman zaman ufak hadiselerle tekrar su yüzüne çıkıyor ve güven bunalımı ilişkilerin genel seyriyi etkiliyor.

İkinci konu, bizim en hassas olduğumuz konu: Rusya PKK ve PYD'yi terör örgütü olarak görmüyor ve Rusya'nın bu politikası Türkiye'yle sağlam bir sistematik ilişki geliştirmesini zorlaştırıyor.

Üçüncü konu: Rusya'nın Suriye'de özellikle muhaliflere sunduğu Anayasa taslağına baktığımız zaman farklı bir Suriye dizayn edildiği görülüyor. Bu da esasen Türkiye'nin ulusal çıkarlarına uymuyor.

Dördüncü ayrı düşüğümüz konu: Sözde soykırım konusu. Rusya'nın bu konudaki tutumu farklı. Dumanın kararları var ve Duma sözde soykırımı zaman zaman ısıtıp Türkiye'nin gündemine getirebiliyor. Bununla bağlantılı olarak Türkiye-Ermenistan ilişkilerinde, özellikle AĞİT Minsk Grubu ilişkilerinde Rusya tam adil bir pozisyon takınmıyor, burada daha ziyade Ermenistan tarafında bir konum alıyor.

Beşincisi: Ukrayna'nın toprak bütünlüğü konusunda da keza hassasiyetler var. Bizim bir hassas olduğumuz konu da Kırım'ın ilhaki. Rusya Kırım'ı Ukrayna'dan aldı, ilhak etti ve Kırım'ın statüsüyle ilgili düzenlemelere gitti. Bu da şu anda maalesef Hükümetin gündemde tutmadığı, uyuttuğu bir konu ama biz uyumadık, gündemimizde de bu var.

Bir başka konu Gürcistan. Gürcistan'ın toprak bütünlüğüne Rusya saygı duymuyor, Osetya ve Abhazyaya konusunda farklı düşünüyor ve Türkiye'yle bu konularda da sorunlar yaşıyor.

En son Kıbrıs konusu. Kıbrıs konusunda da özellikle kapsamlı çözüm müzakerelerinde Rusya'nın takındığı tavra baktığımız zaman daha ziyade Güney Kıbrıs Rum Yönetimi'nin gözüyle Kıbrıs'a baktığını görüyoruz.

Şimdi, bunlar sorunlar ama önemli de bir potansiyel var. Rusya ile bizim ilişki sistematigimize baktığımız zaman, tarihte de böyleydi, Rusya Astragan Savaşı'nı alıp Orta Asya'ya yayılmaya başladığında da benzer sorunlar vardı. Hiçbir zaman gül bahçesi değil bu alan. Dolayısıyla burada "Bütün sorunları çözeceğiz." demek hayalcilik olur. Biz sorunları çözmeye gayret edeceğiz ama ilişkilerimizi de geliştirmek zorundayız, realist bir tutum takınmak zorundayız.

Rusya'nın özellikle Ukrayna'yla Karadeniz'e daha fazla hâkim olması, Gürcistan'la Kafkasya'ya daha fazla hâkim

olması, Astragan'la daha evvelinden Hazar'a hâkim olması, şimdi Suriye'yle Akdeniz'e hâkim olması hep bir stratejidir. Rusya oyunu akıllı oynamıştır tarihin her döneminde. Şimdi, bizim böyle küresel bir güçle ilişki sistematiği geliştirirken hassas olmak ve dikkatli olmak zorunluluğumuz vardır. Zira, siz Suriye konusunda Amerika'dan sıkılırsınız "Rusya'yla hareket edeceğiz." dersiniz, daha ilk toplantıda muhaliflere Suriye'de kültürel otonomiler içeren, bölgeleri içeren haritayı ortaya koyar, Rusya böyle bir Rusya'dır. Kendi ulusal çıkarlarını her şeyin üstünde gören, kendi bölgesel, küresel çıkarlarını her şeyin üstünde gören bir Rusya var.

Rusya'yla özellikle enerji bağımlılığımız ve turizm konusundaki bağımlılığımız bizim ilişkilerimizi bu yıl da etkileyecek. Bakınız, turizm yılı bu sene de sönük geçecek çünkü geçen yıl büyük bir düşüş vardı. 10 milyar dolarlık kayıp var. Bu sene Hükümetin bunu telafi edecek herhangi bir şeyi olmadı maalesef. Turizm yılı neredeyse açıldı açılacak, doğru dürüst bir çalışma yok. Şimdi, Türkiye'nin bu konuda eli çok fazla zayıf olduğu zaman, turizm konusunda çok bağımlı olduğu zaman, enerji konusunda çok bağımlı olduğu zaman Suriye'de de bağımsız bir politika yapamıyor, Kafkasya'da bağımsız bir politika yapamıyor. Biz bu dış siyaseti planlarken, bunu anlamaya çalışırken olayın bütün boyutlarını anlamamız gerekir. Rusya bizim dostumuz, evet, küresel bir ortağımız; Rusya pek çok alanda iş birliği yaptığımız komşumuz. Bunların hepsi doğru. İlişkilerimizi geliştirmemiz gerektiği de doğru ama gerçekleri de bilmemiz gerekir. Her şeyden önce bizim ülkemizi güçlendirmemiz lazım, kendi yurdumuzu güçlendirmemiz lazım, elimizi güçlendirmemiz lazım. Küresel aktörle bölgesel konularda, uluslararası ilişkilerde bir iş birliğine gittiğimiz zaman bizim iyi hesap etmemiz gerekir.

Suriye konusu Cenevre'ye geldiği zaman keza öyle, Rusya'yla ne kadar örtüştüğümüz veya ne kadar ayrıştığımız daha açık ortaya çıkacaktır. Bu süreç, 2017 yılı Rusya'yla ilişkilerde güllük gülistanlık olmayacak çünkü Suriye konusu var, ikili ilişkilerde hâlâ normalleşme tam olmuş değil, Rusya'nın çekinceleri var. İlişkilerin hızı ve alanı Türkiye'ye değil, daha ziyade Rusya'ya bağlı. Böyle bir dönemde 2017 yılına girmiş bulunmaktayız ve Rusya'yla ilişkilerde çok fazla telafi edilmesi gereken husus var.

Şimdi bir konuyu daha belirtmek isterim. Rus halkı özellikle Sovyetler'in parçalanmasından sonra Yeltsin döneminde hiç alışık olmadığı bir liderliğe şahit oldu ve Putin'le daha fazla güçlendiler, daha fazla sahiplendiler. Rusya'yı tahlil ederken Rusya'daki liderliğin küresel iktisatlarını, küresel yaklaşımlarını ve Rus halkıyla olan bağını iyi hesaplamak gerekir. Özellikle uçak düşürme hadisesinden sonra Rus kamuoyunun Putin'in etrafında toplanması, Rus kamuoyunun bir anda esasen daha yaptırım ile ilgili Cumhurbaşkanlığı kararnamele yayınlamadan, sanki bunu görev edinip Türkiye'ye karşı şirketlerin yaptırım uygulaması, devlet kurumlarının yaptırım uygulaması Rusya'yı anlamak için iyi bir örnektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz, mikrofonunuzu açıyorum.

ÖZTÜRK YILMAZ (Devamla) – Çünkü Rusya'da bir sistem var, o sistem anlaşılmadan Rusya'yla sağlıklı bir ilişki götürülebilir ihtimali zayıftır.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yılmaz.

1'inci madde üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 1'inci madde kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – 2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 2'nci madde kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – 3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, tasarının tümü açık oylamaya tabidir.

Açık oylamanın elektronik oylama cihazıyla yapılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Oylama için üç dakika süre vereceğim. Bu süre içinde sisteme giremeyen üyelerin teknik personelden yardım istemelerini, bu yardıma rağmen de sisteme giremeyen üyelerin, oy pusulalarını, oylama için öngörülen üç dakikalık süre içinde Başkanlığa ulaştırmalarını rica ediyorum.

Ayrıca, vekâleten oy kullanacak sayın bakanlar var ise, hangi bakana vekâleten oy kullandığını, oyunun rengini ve kendisinin ad ve soyadı ile imzasını da taşıyan oy pusulasını, yine, oylama için öngörülen süre içerisinde Başkanlığa ulaştırmalarını rica ediyorum.

Oylama işlemi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti Topraklarında Bulunan Rus Defin Yerleri ile Rusya Federasyonu Topraklarında Bulunan Türk Defin Yerleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı açık oylama sonucu:

"Kullanılan oy sayısı	:	188	
Kabul	:	188	(x)

Kâtip Üye
Sema Kırıcı
Balıkesir

Kâtip Üye
Mücahit Durmuşoğlu
Osmaniye"

Kanun tasarısı kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır, hayırlı olsun.

3'üncü sıraya alınan, Antarktika Andlaşması Çevre Koruma Protokolüne Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/592) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları'nın görüşmelerine başlayacağız.

3.- Antarktika Andlaşması Çevre Koruma Protokolüne Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/592) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (S. Sayısı: 269) (x)

BAŞKAN - Komisyon? Yerinde.

(x) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

(x) (x) 269 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

Hükümet? Yerinde.

Komisyon Raporu 269 sıra sayısı ile bastırılıp dağıtılmıştır.

Tasarının tümü üzerinde söz isteyen bulunmamaktadır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Maddelerine geçilmesi kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum:

ANTARKTİKA ANDLAŞMASI ÇEVRE KORUMA PROTOKOLÜNE KATILMAMIZIN UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 3 Ağustos 1995 tarihli ve 95/7172 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile katılmamız kararlaştırılan Antarktika Andlaşması'nın eki niteliğinde olan "Antarktika Andlaşması Çevre Koruma Protokolü"ne katılmamız uygun bulunmuştur.

(2) Söz konusu protokolün eklerine ilişkin değişiklikleri onaylamaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.

BAŞKAN – 1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 1'inci madde kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – 2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

BAŞKAN – 3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – 3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 3'üncü madde kabul edilmiştir.

Tasarının tümü açık oylamaya tabidir.

Açık oylamanın elektronik cihazla yapılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, bundan sonraki uluslararası anlaşmaların da hepsinin açık oylamasının ayrı ayrı elektronik oylama cihazıyla yapılmasını öneriyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Oylamanın açık oylama cihazıyla yapılmasına ilişkin önerim kabul edilmiştir. Açık oylamaya ilişkin genel kuralları her seferinde tekrar etmeyeceğim, ancak bir kez daha bilginize sunmak açısından okuyacağım:

Oylama için bir dakika süre vereceğim. Bu süre içinde sisteme giremeyen üyelerin teknik personelden yardım istemelerini, bu yardıma rağmen de sisteme giremeyen üyelerin oy pusulalarını oylama için öngörülen bir dakikalık süre içinde Başkanlığa ulaştırmalarını rica ediyorum.

Ayrıca, vekâleten oy kullanacak sayın bakanlar var ise hangi bakana vekâleten oy kullandığını, oyunun rengini ve kendisinin ad ve soyadı ile imzasını da taşıyan oy pusulasını yine oylama için öngörülen bir dakikalık süre içerisinde Başkanlığa ulaştırmalarını rica ediyorum.

Oylama işlemi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Antarktika Andlaşması Çevre Koruma Protokolüne Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı açık oylama sonucu:

"Kullanılan oy sayısı : 223

Kabul : 222

Ret : 1 (X)

Kâtip Üye
Sema Kırıcı
Balıkesir

Kâtip Üye
Mücahit Durmuşoğlu
Osmaniye"

Kanun tasarısı kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır, hayırlı olsun.

4'üncü sıraya alınan, Türkiye Cumhuriyeti ile Singapur Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

4.- Türkiye Cumhuriyeti ile Singapur Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/757) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 431) (X)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Hükümet? Yerinde.

Komisyon Raporu 431 sıra sayısı ile bastırılıp dağıtılmıştır.

Tasarının tümü üzerinde söz isteyen? Yok.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE SİNGAPUR CUMHURİYETİ ARASINDA SERBEST TİCARET ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 14 Kasım 2015 tarihinde Antalya'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti ile Singapur Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

(2) Birinci fıkrada belirtilen Anlaşmanın eklerine ilişkin değişiklikleri onaylamaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.

BAŞKAN – 1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 1'inci madde kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – 2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 2'nci madde kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – 3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 3'üncü madde kabul edilmiştir.

Tasarının tümü açık oylamaya tabidir.

(X) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

(X) 431 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

Açık oylama için bir dakika süre vereceğim.

Oylama işlemi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Türkiye Cumhuriyeti ile Singapur Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı açık oylama sonucu:

“Kullanılan oy sayısı: 216

Kabul: 215

Ret: 1^(x)

Kâtip Üye

Sema Kırıcı

Balıkesir

Kâtip Üye

Mücahit Durmuşoğlu

Osmaniye”

Tasarı kanunlaşmıştır, hayırlı olsun.

5’inci sıraya alınan, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Dominik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine başlıyoruz.

5.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Dominik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/377) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 94) ^(xx)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Hükümet? Yerinde.

Komisyon Raporu 94 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Tasarının tümü üzerinde söz isteyen? Yok.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1’inci maddeyi okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE DOMİNİK CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA EKONOMİK İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 15 Nisan 2014 tarihinde Santo Domingo’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Dominik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ekonomik İşbirliği Anlaşması”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – 2’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3’üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – 3’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümü açık oylamaya tabidir.

Açık oylama için bir dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Dominik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı açık oylama sonucunu okuyorum:

“Kullanılan oy sayısı : 217

Kabul : 215

Ret : 2^(x)

Kâtip Üye

Sema Kırıcı

Balıkesir

Kâtip Üye

Mücahit Durmuşoğlu

Osmaniye”

Tasarı kanunlaşmıştır, hayırlı olsun.

6’ncı sıraya alınan, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine başlayacağız.

6.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/682) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 340) ^(x)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Hükümet? Yerinde.

Komisyon Raporu 340 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Tasarının tümü üzerinde söz isteyen? Yok.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1’inci maddeyi okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE BENİN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA YATIRIMLARIN KARŞILIKLI TEŞVİKİ VE KORUNMASINA İLİŞKİN ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 11 Aralık 2013 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

^(x) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

^(xx) 94 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

^(x) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

^(x) 340 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

BAŞKAN – 1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.
2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – 2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 2'nci madde kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – 3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümü açık oylamaya tabidir.

Oylama için bir dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı açık oylama sonucunu bilgilerinize sunuyorum:

“Kullanılan oy sayısı : 225

Kabul : 223

Ret : 2^(x)

Kâtip Üye

Sema Kırıcı

Balıkesir

Kâtip Üye

Mücahit Durmuşoğlu

Osmaniye”

Tasarı kabul edilip kanunlaşmıştır, hayırlı olsun.

7'nci sıraya alınan, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür, Eğitim, Bilim, Basın-Yayın, Gençlik ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

7.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür, Eğitim, Bilim, Basın-Yayın, Gençlik ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/342) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 39) ^(xx)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Hükümet? Yerinde.

Komisyon Raporu 39 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Tasarının tümü üzerinde söz isteyen? Yok.

Maddelerinize geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE BENİN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA KÜLTÜR, EĞİTİM, BİLİM, BASIN-YAYIN, GENÇLİK VE SPOR ALANLARINDA İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 9 Temmuz 2012 tarihinde Ankara'da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür, Eğitim, Bilim, Basın-Yayın, Gençlik ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşması”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – 1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 1'inci madde kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – 2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 2'nci madde kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – 3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümü açık oylamaya tabidir.

Açık oylama için bir dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür, Eğitim, Bilim, Basın-Yayın, Gençlik ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı açık oylama sonucunu bilgilerinize sunuyorum:

“Kullanılan oy sayısı : 225

Kabul : 223

Ret : 2^(x)

Kâtip Üye

Sema Kırıcı

Balıkesir

Kâtip Üye

Mücahit Durmuşoğlu

Osmaniye”

Tasarı kabul edilip kanunlaşmıştır, hayırlı olsun.

8'inci sıraya alınan, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

8.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/339) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 250) ^(xx)

^(x) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

^(xx) 39 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

^(x) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

^(xx) 250 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

BAŞKAN - Komisyon? Yerinde.
Hükümet? Yerinde.

Komisyon Raporu 250 sıra sayısı ile bastırılıp dağıtılmıştır.
Tasarının tümü üzerinde söz isteyen? Yok.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.
1'inci maddeyi okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE BENİN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK İŞBİRLİĞİ PROTOKOLÜNÜN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 9 Temmuz 2012 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Protokolü"nin onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.
2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – 2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 2'nci madde kabul edilmiştir.
3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – 3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 3'üncü madde kabul edilmiştir.
Tasarının tümü açık oylamaya tabidir.

Açık oylama için bir dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı açık oylama sonucunu bilgilerinize sunuyorum:

"Kullanılan oy sayısı : 222

Kabul : 221

Ret : 1 (x)

Kâtip Üye

Sema Kırıcı

Balıkesir

Kâtip Üye

Mücahit Durmuşoğlu

Osmaniye"

Tasarı kabul edilip kanunlaşmıştır, hayırlı olsun.

9'uncu sıraya alınan, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/583) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları görüşmelerine başlayacağız.

9.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/583) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (S. Sayısı: 302) (xx)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Hükümet? Yerinde.

Komisyon Raporu 302 sıra sayısı ile bastırılıp dağıtılmıştır.

Tasarının tümü üzerinde söz isteyen? Yok.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE BENİN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA SAVUNMA SANAYİ İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 15/9/2014 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – 1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – 2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 2'nci madde kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – 3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümü açık oylamaya tabidir.

Açık oylama için bir dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı açık oylama sonucunu bilgilerinize sunuyorum:

"Kullanılan oy sayısı : 222

Kabul : 222(x)

Kâtip Üye

Sema Kırıcı

Balıkesir

Kâtip Üye

Mücahit Durmuşoğlu

Osmaniye"

Tasarı kabul edilip kanunlaşmıştır, hayırlı olsun.

(x) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

(xx) 302 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

(x) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

10'uncu sıraya alınan, Türkiye Cumhuriyeti ile Afganistan İslam Cumhuriyeti Arasında Stratejik Ortaklık ve Dostluk Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/325) ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

10.- Türkiye Cumhuriyeti ile Afganistan İslam Cumhuriyeti Arasında Stratejik Ortaklık ve Dostluk Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/325) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 24)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

11'inci sıraya alınan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

11.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/454) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 116)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

12'nci sıraya alınan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Milli Savunma ve Dışişleri Komisyonu Raporlarının görüşmelerine başlayacağız.

12.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/350) ile Milli Savunma ve Dışişleri Komisyonu Raporları (S. Sayısı: 138) ^(x)

BAŞKAN – Komisyon? Yerde.

Hükümet? Yerde.

Komisyon Raporu 138 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Tasarının tümü üzerinde söz isteyen yok.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum:

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE KUVEYT DEVLETİ HÜKÜMETİ ARASINDA SAVUNMA SANAYİ İŞBİRLİĞİ
MUTABAKAT MUHTIRASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA
DAİR KANUN TASARISI**

MADDE 1- (1) 29 Nisan 2013 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Mutabakat Muhtırası"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – 1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – 2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 2'nci madde kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – 3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 3'üncü madde kabul edilmiştir.

Tasarının tümü açık oylamaya tabidir.

Açık oylama için bir dakika süre veriyorum.

Oylama işlemi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı açık oylama sonucunu bilgilerinize sunuyorum:

"Kullanılan oy sayısı : 219

Kabul : 216

Ret : 3^(x)

Kâtip Üye

Sema Kırıcı

Balıkesir

Kâtip Üye

Mücahit Durmuşoğlu

Osmaniye"

Tasarı kabul edilip kanunlaşmıştır, hayırlı olsun.

13'üncü sıraya alınan, Türkiye Cumhuriyeti ile Faroe Adaları ile İlgili Olarak Danimarka Krallığı Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

13.- Türkiye Cumhuriyeti ile Faroe Adaları ile İlgili Olarak Danimarka Krallığı Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/585) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 285) ^(xx)

BAŞKAN - Komisyon? Yerde.

Hükümet? Yerde.

Komisyon Raporu 285 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Tasarının tümü üzerinde söz isteyen yok.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE FAROE ADALARI İLE İLGİLİ OLARAK DANİMARKA KRALLIĞI ARASINDA SERBEST

^(x) 138 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

^(x) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

^(xx) 285 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

TİCARET ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 16 Aralık 2014 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti ile Faroe Adaları ile İlgili Olarak Danimarka Krallığı Arasında Serbest Ticaret Anlaşması”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – 1’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 1’inci madde kabul edilmiştir.

2’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – 2’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 2’nci madde kabul edilmiştir.

BAŞKAN – 3’üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN - 3’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 3’üncü madde kabul edilmiştir.

Tasarının tümü açık oylamaya tabidir.

Açık oylama için bir dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Cumhuriyeti ile Faroe Adaları ile İlgili Olarak Danimarka Krallığı Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanması Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı açık oylama sonucunu bilgilerinize sunuyorum:

“Kullanılan oy sayısı : 224

Kabul : 223

Ret : 1^(x)

Kâtip Üye

Sema Kırcı

Balıkesir

Kâtip Üye

Mücahit Durmuşoğlu

Osmaniye”

Tasarı kabul edilip kanunlaşmıştır.

14’üncü sıraya alınan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Afganistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Habibe Kadiri Kız Okullarının Kuruluşu ve Faaliyetlerine İlişkin Anlaşmanın Onaylanması Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine başlayacağız.

14.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Afganistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Habibe Kadiri Kız Okullarının Kuruluşu ve Faaliyetlerine İlişkin Anlaşmanın Onaylanması Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/415) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 390)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

15’inci sıraya alınan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İmzalanan 14 Şubat 2011 Tarihli Kapıköy ve Razi Kara Hudut Kapılarının Ortak Kullanımına Dair Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapan Protokolün Onaylanması Uygun Bulduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine başlayacağız.

15.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İmzalanan 14 Şubat 2011 Tarihli Kapıköy ve Razi Kara Hudut Kapılarının Ortak Kullanımına Dair Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapan Protokolün Onaylanması Uygun Bulduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/570) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 356) ^(XX)

BAŞKAN – Komisyon? Yerde.

Hükümet? Yerde.

Komisyon Raporu 356 sıra sayısı ile bastırılıp dağıtılmıştır.

Tasarının tümü üzerinde söz isteyen? Yok.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1’inci maddeyi okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE İRAN İSLAM CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA İMZALANAN 14 ŞUBAT 2011 TARİHLİ KAPIKÖY VE RAZİ KARA HUDUT KAPILARININ ORTAK KULLANIMINA DAİR MUTABAKAT ZAPTINDA DEĞİŞİKLİK YAPAN PROTOKOLÜN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞU HAKKINDA KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 9 Haziran 2014 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İmzalanan 14 Şubat 2011 Tarihli Kapıköy ve Razi Kara Hudut Kapılarının Ortak Kullanımına Dair Mutabakat Zaptı’nda Değişiklik Yapan Protokol”ün onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – 2’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 2’nci madde kabul edilmiştir.

3’üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN - 3’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 3’üncü madde kabul edilmiştir.

Tasarının tümü açık oylamaya tabidir.

Açık oylama için bir dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İmzalanan 14 Şubat 2011 Tarihli Kapıköy ve Razi Kara Hudut Kapılarının Ortak Kullanımına Dair Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapan Protokolün Onaylanması Uygun Bulduğu Hakkında Kanun Tasarısı açık oylama sonucunu bilgilerinize sunuyorum:

“Kullanılan oy sayısı : 229

Kabul : 225

Ret : 3

Çekimser : 1^(x)

^(x) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

^(XX) 356 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

Kâtip Üye
Sema Kırıcı
Balıkesir

Kâtip Üye
Mücahit Durmuşoğlu
Osmaniye”

Tasarı kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

16'ncı sıraya alınan, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İmzalanan 22 Mart 2010 Tarihli Esendere ve Sero Kara Hudut Kapılarının Ortak Kullanımına Dair Anlaşmada Değişiklik Yapan Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

16.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İmzalanan 22 Mart 2010 Tarihli Esendere ve Sero Kara Hudut Kapılarının Ortak Kullanımına Dair Anlaşmada Değişiklik Yapan Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/571) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 357) (x)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Hükümet? Yerinde.

Komisyon Raporu 357 sıra sayısı ile bastırılıp dağıtılmıştır.

Tasarının tümü üzerinde söz isteyen? Yok.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE İRAN İSLAM CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA İMZALANAN 22 MART 2010 TARİHLİ ESENDERE VE SERO KARA HUDUT KAPILARININ ORTAK KULLANIMINA DAİR ANLAŞMADA DEĞİŞİKLİK YAPAN PROTOKOLÜN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞU HAKKINDA KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 9 Haziran 2014 tarihinde Ankara'da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İmzalanan 22 Mart 2010 Tarihli Esendere ve Sero Kara Hudut Kapılarının Ortak Kullanımına Dair Anlaşma'da Değişiklik Yapan Protokol”ün onaylanması uygun bulunmuştur

BAŞKAN – 1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 1'inci madde kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – 2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 2'nci madde kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – 3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 3'üncü madde kabul edilmiştir.

Tasarının tümü açık oylamaya tabidir.

Açık oylama için bir dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İmzalanan 22 Mart 2010 Tarihli Esendere ve Sero Kara Hudut Kapılarının Ortak Kullanımına Dair Anlaşmada Değişiklik Yapan Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı açık oylama sonucunu bilgilerinize sunuyorum:

“Kullanılan oy sayısı : 227

Kabul : 225

Ret : 2(x)

Kâtip Üye
Sema Kırıcı
Balıkesir

Kâtip Üye
Mücahit Durmuşoğlu
Osmaniye”

Tasarı kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır, hayırlı olsun.

17'nci sıraya alınan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallık Hükümeti Arasında Savunma Sanayi Alanında İşbirliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/510) ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

17.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallık Hükümeti Arasında Savunma Sanayi Alanında İşbirliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/510) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 169) (xx)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Hükümet? Yerinde.

Komisyon Raporu 169 sıra sayısı ile bastırılıp dağıtılmıştır.

Tasarının tümü üzerinde söz isteyen? Yok.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE BÜYÜK BRİTANYA VE KUZAY İRLANDA BİRLEŞİK KRALLIK HÜKÜMETİ ARASINDA SAVUNMA SANAYİ ALANINDA İŞBİRLİĞİ MUTABAKAT MUHTIRASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞU HAKKINDA KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 23 Kasım 2011 tarihinde Birleşik Krallık'ta imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallık Hükümeti Arasında Savunma Sanayi Alanında İşbirliği Mutabakat Muhtırası”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – 1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 1'inci madde kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – 2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 2'nci madde kabul edilmiştir.

(x) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

(x) 357 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

(x) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

(xx) 169. S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – 3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 3'üncü madde kabul edilmiştir.

Tasarının tümü açık oylamaya tabidir.

Açık oylama için bir dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallık Hükümeti Arasında Savunma Sanayi Alanında İşbirliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı açık oylama sonucunu bilgilerinize sunuyorum:

“Kullanılan oy sayısı : 227

Kabul : 225

Ret : 2^(x)

Kâtip Üye

Sema Kırıcı

Balıkesir

Kâtip Üye

Mücahit Durmuşoğlu

Osmaniye”

Tasarı kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır, hayırlı olsun.

18'inci sıraya alınan, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

18.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/627) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 195)^(xx)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Hükümet? Yerinde.

Komisyon Raporu 195 sıra sayısı ile bastırılıp dağıtılmıştır.

Tasarının tümü üzerinde söz isteyen? Yok.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum:

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE PAKİSTAN İSLAM CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ARASINDA ENERJİ ALANINDA
İŞBİRLİĞİNE İLİŞKİN MUTABAKAT ZAPTININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN
TASARISI**

MADDE 1- (1) 17 Eylül 2013 tarihinde Ankara'da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptı”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – 1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 1'inci madde kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – 2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 2'nci madde kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – 3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 3'üncü madde kabul edilmiştir.

Tasarının tümü açık oylamaya tabidir.

Açık oylama için bir dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı'nın açık oylama sonucunu bilgilerinize sunuyorum:

“Kullanılan oy sayısı : 223

Kabul : 221

Ret : 2 (x)

Kâtip Üye

Sema Kırıcı

Balıkesir

Kâtip Üye

Mücahit Durmuşoğlu

Osmaniye”

Tasarı kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır, hayırlı olsun.

19'uncu sıraya alınan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

19.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/446) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 109)^(xx)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Hükümet? Yerinde.

^(x) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

^(xx) 195 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

^(x) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

^(xx) 109 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

Komisyon Raporu 109 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Tasarının tümü üzerinde söz isteyen? Yok.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE AZERBAJYAN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA GÜVENLİK İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 13 Kasım 2013 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – 1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN - 2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 2'nci madde kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – 3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 3'üncü madde kabul edilmiştir.

Tasarının tümü açık oylamaya tabidir.

Açık oylama için bir dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı açık oylama sonucunu bilgilerinize sunuyorum:

"Kullanılan oy sayısı	: 219	
Kabul		: 218
Ret		: 1 (x)

Kâtip Üye
Sema Kırcı
Balıkesir

Kâtip Üye
Mücahit Durmuşoğlu
Osmaniye"

Tasarı kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

20'nci sıraya alınan, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye-İran Hududunda Yeni Kara Hudut Kapılarının Açılmasına Dair Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

20.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye-İran Hududunda Yeni Kara Hudut Kapılarının Açılmasına Dair Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/455) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 355)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

Bundan sonra da komisyonların bulunmayacağı anlaşıldığından, alınan karar gereğince, kanun tasarısı ve teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 15 Şubat 2017 Çarşamba günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum, iyi akşamlar diliyorum.

Kapanma Saati: 20.33

(x) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.